

UEFA's Financial Fair Play Regelsæt
– I en juridisk og økonomisk sammenhæng

The UEFA Financial Fair Play Regulations – In a legal and economic context

Copenhagen Business School

Erhvervsøkonomi/erhvervsjurastudiet

Cand.merc.jur. 2. år, 4. semester

Kandidatafhandling

Skrevet af:

Kammal Chouhaiber

Rabir El-Ali

Vejledere:

Økonomisk vejleder: Axel Olesen

Juridisk vejleder: Jens Fejø

Dato for aflevering:

Torsdag d. 12. maj 2016

Her indsættes forfattererklæringen

Abstract

This thesis will emphasize on the legal and economical aspects of the Financial Fair Play regulations. The economical development within the European football clubs has concerned UEFA. UEFA published a rapport, which illustrates the importance of regulations, that aims to help the European clubs escape their financial problems.

The negative economical development, is threatening the stability and integrity of European football. In order to accommodate the given threat, UEFA has decided to establish the regulations called “UEFA Club Licensing and Financial Fair Play Regulations”. The UEFA executive committee, approved the FFP regulations back in 2010. The newest edition of the FFP regulations was published in 2015.

The FFP regulations has created a great debate, regarding the possible effects the regulations might have on the European football clubs. For the first time, the regulations concern all the football clubs across Europe. The FFP regulations have been criticized, for the possible effects the regulations might have on the competitive balance.

Furthermore, the regulations have been criticized for the impact on the competitive balance; that a new structure will be formed, internally between the football clubs, and between the national leagues as well. Therefore, the big debate concerns, whether or nor the FFP regulations can be justified.

In accordance to the above mentioned, and in regards to a legal aspect, this thesis will investigate if the regulations are compatible with the European Union competition law. Furthermore, from an economical point of view, this thesis will investigate which effects and impacts the FFP regulations, might have on the competitive balance in European club football.

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1	7
1.1 Indledning	7
1.2 Problemformulering	8
1.3 Afgrænsning	8
1.4 Juridisk metode	9
1.5 Økonomisk metode	10
1.6 Struktur	11
Kapitel 2	14
2.1 Juridisk del	14
2.2 Om UEFA	14
2.2.1 CFCB	14
2.3 Formålet med EU-Konkurrenceretten	15
2.4 EU-Kommissionen	15
2.5 C-415/93: Bosman	16
2.6 Baggrunden for UEFA's FFP regelsæt	18
2.6.1 FFP reglernes målsætninger	19
2.6.2 Break-even reglen	20
2.6.3 Lønloft	21
2.7 Forløbet mellem Daniel Striani og EU-Kommissionen	22
2.7.1 Strianis klage	22
2.7.2 UEFA's reaktion på klagen	23
2.7.3 Processen op til Kommissionens afslag	24
2.7.4 Kommissionens afslag	24
2.7.5 C-299/15: Striani	25
2.7.6 Den Europæiske Ombudsmand	25
2.7.7 Opsummering	26
2.8 T-313/02: Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen	27
2.8.1 C-519/04: Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen	28
2.8.2 UEFA's reaktion på Meca-Medina dommen	30
2.8.3 Opsummering	31
2.9 Foreneligheden af FFP regelsættet med TEUF Art. 101	31

2.9.1 Virksomhedsbegrebet	32
2.9.2 Påvirkning af samhandlen	33
2.9.3 Konkurrencebegrænsning	34
2.10 Meca-Medina som analysemetode	35
2.10.1 Trin 1	35
2.10.2 Trin 2	36
2.10.3 Trin 3	38
2.11 TEUF Art. 101, stk. 3	39
2.12 Diskussion af break-even reglen	40
2.13 Delkonklusion	44
Kapitel 3	45
3.1 Økonomisk del	45
3.2 Virksomhedsbeskrivelse	45
3.3 Markedsstruktur	46
3.3.1 Monopol	47
3.3.2 Oligopol	48
3.3.3 Fuldkommen konkurrence	49
3.3.4 Monopolistisk konkurrence	49
3.3.5 Markedsdefinition	50
3.4 Break-even reglen	51
3.5 Komparativ metode	54
3.6 Komparativ analyse	54
3.6.1 Første scenarie – uændring af break-even reglen	54
3.6.2 Andet scenarie – ændring af break-even reglen	57
3.6.3 Opsummering	65
3.7 Komparativ analyse	68
3.7.1 Lønlofterne	69
3.7.2 Spillererhvervelsessystemerne	70
3.7.3 Den generelle konkurrencesituation	72
3.7.4 Opsummering	74
3.8 Diskussion af break-even reglen	76
3.9 Delkonklusion	85

Kapitel 4.....	87
4.1 Integreret del	87
4.2 Sammenfatning	87
4.3 Alternative metoder	88
4.3.1 Forslag 1.....	89
4.3.2 Vurdering	90
4.3.3 Forslag 2.....	91
4.3.4 Vurdering	92
4.3.5 Forslag 3.....	93
4.3.6 Vurdering	94
4.3.7 Forslag 4.....	95
4.3.8 Vurdering	96
4.4 Kildekritik	98
4.5 Diskussion af break-even reglen.....	99
4.6 Delkonklusion	100
Kapitel 5.....	102
5.1 Konklusion.....	102
5.2 Litteraturliste.....	104

Kapitel 1

1.1 Indledning

Indenfor de seneste par år har UEFA været bekymret for den økonomiske udvikling indenfor europæisk klubfodbold. Der findes en klar tendens i flere europæiske fodboldklubber, som tyder på en negativ udvikling på det finansielle område. En rapport offentliggjort af UEFA illustrerer vigtigheden af et regelsæt, der skal få de europæiske klubber ud af deres gæld. Rapporten viste, at den samlede gæld for året 2010, for 650 af Europas fodboldklubber er 75 mia. kroner¹.

En konsekvens af klubbernes tårnhøje underskud er, at klubbernes ejere har udvidet deres indflydelse. En række klubber har oplevet udfordringer med at udbetale løn til sine spillere og færdiggøre spillerhandler med andre klubber. I modsætning til disse klubber, har andre klubber nydt godt af kapitalindsprøjtninger fra rige ejere², der på den korte bane har resulteret i sportslig succes.

Den negative udvikling på det finansielle område truer stabiliteten og integriteten af europæisk klubfodbold. For at imødekomme denne trussel, har UEFA derfor valgt at indføre et regelsæt ved navn ”UEFA Club Licensing and Financial Fair Play Regulations”³. Udkastet til FFP reglerne blev godkendt i 2009. UEFA’s udøvende komite godkendte FFP projektet i 2010 og besluttede, at reglerne gradvist skulle træde i kraft, før reglerne endegyldigt gjaldt i 2014⁴. Udgaven, der er gældende i dag, blev udgivet i 2015.

FFP regelsættet har lagt op til stor diskussion, og der stilles spørgsmålstejn til, hvorvidt og i hvor stort omfang reglerne vil eller kan påvirke de europæiske klubber. FFP regelsættet udgør for første gang fælles regler for alle de europæiske fodboldklubber og kritiseres bl.a. for at kunne have en indflydelse på den konkurrencemæssige balance i europæisk klubfodbold⁵.

Kritikken går på, at balancen vil påvirkes så meget, at en ny magtstruktur vil dannes både internt mellem holdene og indbyrdes mellem de nationale ligaer. Diskussionen går dermed på, om FFP regelsættet er retfærdigt eller ej.

¹ <http://www.bertelrasmussen.dk/index.php/da/nyheder/europas-klubber-har-75-mia.-kr.-i-gaeld/>

² <http://www.spiegel.de/international/europe/manchester-city-s-new-owners-the-sheikhs-take-on-the-oligarchs-in-british-football-a-577956.html>

³ FFP regelsættets officielle titel.

⁴ <http://www.uefa.org/protecting-the-game/club-licensing-and-financial-fair-play/>

⁵ <http://www.playthegame.org/news/news-articles/2014/is-financial-fair-play-in-european-football-any-good/>

1.2 Problemformulering

På baggrund af en juridisk analyse af UEFA's Financial Fair Play regelsæt, vil denne afhandling undersøge, hvorvidt regelsættet er foreneligt med TEUF Art. 101.

Derudover vil denne afhandling undersøge effekterne på konkurrencen og markedet for europæisk fodbold, idet der vil blive foretaget en økonomisk analyse af regelsættet, herunder især regelsættets break-even regel.

1.3 Afgrænsning

Under temaet EU-konkurrenceret har vi valgt at afgrænse den juridiske problemstilling til ikke at omhandle TEUF Art. 102, om misbrug af dominerende stilling. Grunden til dette er, at FFP regelsættet ikke er en virksomhed i TEUF Art. 102's forstand, men et regelsæt der nærmere kan betegnes som en vedtagelse i TEUF Art. 101, stk. 1's forstand. Denne afhandling tager udelukkende udgangspunkt i TEUF Art. 101. Da TEUF Art. 101 er en omfattende bestemmelse afgrænser vi os fra at behandle de forskellige aftaletyper, der er nævnt i bestemmelsens stk. 1.

Ydermere afgrænses den juridiske problemstilling til ikke at omhandle den danske konkurrencelov. Grunden til, at vi ikke beskæftiger os med den danske konkurrencelov, er, at loven bygger på de traktatfæstede konkurrenceregler. Siden 1997 er den danske konkurrencelov efterhånden blevet harmoniseret med de EU-retlige konkurrenceregler⁶.

I den juridiske analyse har vi også valgt at afgrænse os fra retspraksis vedrørende forholdet mellem tv-rettigheder og konkurrenceret. Dette skyldes forskellen på tv-rettighedsaftaler og FFP regelsættet. FFP regelsættet betragtes som en intern vedtagelse, hvorimod tv-rettighedsaftaler ikke anses som værende interne aftaler mellem sportsorganerne. Dermed er retspraksis på området for tv-rettigheder og sportsområdet ikke relevante i denne afhandling.

Derudover afgrænser vi os i UEFA's FFP regelsættet. Dette har vi valgt at gøre, da kun del 1 og 3 er relevante for afhandlingens juridiske problemstilling. Regelsættets del 1 afgrænses til ikke at omhandle alle artiklerne. Den eneste artikel, der er relevant for den juridiske problemstilling, er FFP regelsættets Art. 2, som definerer målsætningerne med reglerne. Ydermere afgrænser vi os i

⁶ Marcussen, Martin: Den danske model og globaliseringen. 1. udgave, 2010. Samfundslitteratur – side 99.

regelsættets del 3. Dette har vi valgt at gøre, da kun artiklerne, der vedrører break-even kravet, er relevante for den juridiske analyse.

I den økonomiske analyse har vi valgt at afgrænse os fra en SWOT analyse, da det centrale i denne afhandling er FFP regelsættet og ikke UEFA som virksomhed. En SWOT analyse havde derimod været relevant, hvis der skulle foretages en situationsanalyse af UEFA til at analysere og vurdere virksomhedens interne og eksterne forhold.

Derudover har vi valgt at afgrænse os fra at analysere de nationale fodboldforbunds synsvinkler på FFP regelsættet. De nationale fodboldforbunds vinkler bliver ikke taget med i den økonomiske analyse, da f.eks. DBU, det danske fodboldforbund, ikke påvirkes af FFP regelsættet. Det er derfor kun relevant at se på de involverede parter, nemlig UEFA og de europæiske fodboldklubber.

I den økonomiske analyse afgrænser vi os ligeledes også i FFP regelsættet. Dette har vi valgt at gøre, da kun del 1 og 3 er relevante for afhandlingens økonomiske problemstilling. Regelsættets del 1 afgrænses til ikke at omhandle alle artiklerne. Den eneste artikel, der er relevant for den økonomiske problemstilling, er FFP regelsættets Art. 2, som definerer målsætningerne med reglerne. Ydermere afgrænser vi os i regelsættets del 3. Dette har vi valgt at gøre, da kun artiklerne, der vedrører break-even reglen, er relevante for den økonomiske analyse.

Ydermere afgrænser vi os i den komparative analyse. Den komparative analyse vil ikke beskæftige sig med lønlofter, som kendes fra de europæiske rugby ligaer⁷. Den komparative analyse vil derimod baseres på de "skjulte" lønlofter, der udledes af FFP regelsættets break-even regel og lønlofter fra NFL, (den professionelle liga for amerikansk fodbold i USA). På trods af at europæisk fodbold og NFL ikke udgør samme sport, vil denne sammenligning være relevant for den økonomiske problemstilling, da NFL's lønloft system bygger på mange års erfaring⁸.

1.4 Juridisk metode

Denne afhandling er blevet udarbejdet efter den retsdogmatiske metode, og afhandlingen vil derfor anvende forskellige retskilder til undersøgelsen og besvarelsen af de relevante juridiske problemstillinger. I forbindelse med undersøgelsen og besvarelsen af de juridiske problemstillinger i denne afhandling, vil der blive taget udgangspunkt i Traktaten om Den Europæiske Unions

⁷ <http://www.cityam.com/227191/aviva-premiership-rugby-salary-cap-to-rise-to-7m-but-still-trails-frances-top-14>

⁸ <http://www.businessinsider.com/nfl-sports-chart-of-the-day-history-nfl-salary-cap-2011-7?IR=T>

funktionsmåde, TEUF⁹. Derudover vil relevant retspraksis blive inddraget og analyseret med henblik på at behandle de juridiske problemstillinger dybdegående.

I den retsdogmatiske metode er der følgende rækkefølge¹⁰:

- Regulering.
- Retspraksis.
- Sædvaner.
- Forholdets natur.

I analysen er både relevante retskilder og retspraksis på området blevet anvendt til at undersøge foreneligheden af FFP regelsættet med TEUF Art. 101. Afhandlingen beskriver og klarlægger baggrunden for FFP regelsættet, og de relevante problemstillinger ved regelsættet. Meca-Medina dommen¹¹ er essentiel i forbindelse med besvarelsen af den juridiske problemstilling. På trods af at dommen omhandler anliggender der bringer konkurrencebegrænsende aftaler uden for TEUF Art. 101's forbud, er dommen væsentlig i forbindelse med vurderingen¹² af FFP regelsættet.

Udover TEUF Art. 101 og Meca-Medina dommen, er relevante dokumenter udledt af Kommissionen blevet inddraget ligesom, at juridisk og anden litteratur er blevet inddraget med henblik at give et mere nuanceret billede af retstilstanden.

1.5 Økonomisk metode

Til besvarelsen af vores økonomiske problemstilling vil vi benytte os af generelle teorier og principper.

Den økonomiske analyse vil starte ud med en markedsanalyse. Gennemgangens formål er at definere det marked, som europæisk fodbold befinder sig på. For at definere markedet så præcist som muligt, vil gennemgangen indeholde en analyse af UEFA's samt de europæiske fodboldklubbers position.

Den økonomiske analyse vil også bestå af to komparative analyser. En komparativ analyse er et godt redskab til at sammenligne forskellige samfunds eller markedsforhold.

⁹ Lissabontraktaten.

¹⁰ Tvarnø, Christina: Introduktion til juridisk metode. Juridisk institut – side 22.

¹¹ C-519/04.

¹² C-519/04 – præmis 42.

Den første komparative analyse vil bruges til at belyse de konsekvenser, omkostninger og fordele, der er forbundet ved to givne scenarier. Det første scenarie omhandler en uændring af break-even reglen og det andet scenarie en ændring af break-even reglen. I forlængelse af dette vil denne del også bestå af en cost-benefit analyse ved de to givne scenarier.

Cost-benefit analysen vil anvendes som redskab til at analysere og vurdere på den ene side UEFA's, og på den anden side de europæiske klubbers omkostninger og fordele, der er ved de to scenarier. Cost-benefit analysen vil til sidst vurdere, hvilket scenarie der er bedst for hhv. UEFA og de europæiske klubber, samt for begge parter tilsammen.

Den anden komparative analyse vil baseres på de "skjulte" lønløfter, der udledes af FFP regelsættets break-even regel, samt lønløfter fra NFL¹³ og spillererhvervssystemerne i europæisk fodbold (UEFA) og NFL. Derefter vil den generelle konkurrencemæssige balance i europæisk fodbold og NFL sammenlignes og vurderes. Sammenligningen vil skabe et overblik over de mulige effekter på konkurrencen på begge markeder.

På trods af at europæisk fodbold og NFL ikke udgør samme sport, vil denne sammenligning være relevant for den økonomiske problemstilling, da NFL har en ligeså stor sportslig betydning som europæisk fodbold.

Den komparative analyse vil med andre ord baseres på to forskellige sportsmarkeder. Det er dermed relevant at undersøge strukturen i NFL, og om denne kan 'overføres' til europæisk fodbold.

1.6 Struktur

Denne afhandling er delt op i fem kapitler. Kapitel 1 vil indlede afhandlingens tema og sætte læseren ind i afhandlingens problemstilling. Den juridiske metode og de økonomiske teorier vil udgøre redskaberne, der vil blive anvendt i analysen. Kapitel 2 og 3 er hhv. den juridiske og økonomiske analyse.

Analysedelen vil slutes af med kapitel 4, som er den integrerede del af afhandlingen. Problemstillingen i afhandlingen besvares i konklusionen, hvilket er kapitel 5. Kapitel 5 vil samtidig udgøre litteraturlisten.

¹³ Den professionelle liga for amerikansk fodbold i USA.

Kapitel 2 udgør afhandlingens juridiske analyse. Første del af den juridiske analyse består af en redegørelse af UEFA. Der redegøres også for formålet med EU-Konkurrenceretten.

Herefter analyseres Bosman-dommen på trods af, at Domstolen undlod at give en fortolkning af de konkurrenceretlige aspekter. Denne dom er relevant for den retlige udvikling mellem konkurrenceretten og sportsområdet. Derudover er dommens udfald relevant i forhold til den økonomiske udvikling på det europæiske fodboldmarked.

Den næste del af analysen består af en redegørelse af FFP regelsættets baggrund, FFP reglernes målsætninger og af FFP regelsættets break-even regel. Efterfølgende følger en kronologisk tidslinje over forløbet mellem spilleragenten Daniel Striani og EU-Kommissionen.

Før FFP regelsættets forenelighed med TEUF Art. 101 kan undersøges, er det nødvendigt med en analyse af Meca-Medina dommen. Denne del af analysen behandler både Rettens og Domstolens afgørelse. Selvom udfaldene i afgørelserne var de samme, har Domstolens metode til at nå frem til afgørelsen påvirket den retlige udvikling mellem konkurrenceretten og sportsområdet.

Efterfølgende vil foreneligheden af FFP regelsættet med TEUF Art. 101 undersøges, og i forlængelse af dette vil Meca-Medina dommen anvendes som analysemetode. Analysemetoden er delt op i tre trin. Først vurderes FFP regelsættets legitime mål, herefter skal det undersøges hvor vidt regelsættets indhold er uadskilleligt forbundet med opfyldelsen af de tilsigtede mål og, til sidst vurderes og diskuteres forholdsmæssigheden.

Undtagelsen, som er udtrykt i TEUF Art. 101, stk. 3, vil også behandles. Kapitlet afsluttes af med en delkonklusion.

Kapitel 3 udgør afhandlingens økonomiske analyse. Første del af den økonomiske analyse starter helt grundlæggende med at belyse de relevante markedsformer og konkurrenceformer. Derefter definere hvilket marked europæisk fodbold befinder sig på. Efterfølgende behandles FFP regelsættets break-even regel; først med en redegørelse og herefter en økonomisk vurdering af reglen.

Den økonomiske del vil også bestå af en komparativ analyse, som vil belyse de konsekvenser, omkostninger og fordele, der er forbundet ved to givne scenarier. Det første scenarie omhandler en uændring af break-even reglen, og det andet scenarie omhandler en ændring af break-even reglen. Ydermere vil de to givne scenarier bestå af en cost-benefit analyse.

Cost-benefit analysen vil anvendes som redskab til at analysere og vurdere på den ene side UEFA's, og på den anden side de europæiske klubbers omkostninger og fordele, der er ved de to scenarier. Cost-benefit analysen vil til sidst vurdere, hvilket scenarie der er bedst for hhv. UEFA og de europæiske klubber, samt for begge parter tilsammen.

Den økonomiske analyse består også af en anden komparativ analyse. Den anden komparative analyse udgør en sammenligning af de "skjulte" lønløfter, der udledes af FFP regelsættets break-even regel, og af de lønløfter der kendes fra NFL; og af spillererhvervssystemerne i europæisk fodbold (UEFA) og NFL. Derefter vil den generelle konkurrencemæssige balance i europæisk fodbold og NFL sammenlignes og vurderes. Formålet med dette er at analysere og vurdere konkurrencesituationen i europæisk fodbold og amerikansk fodbold (NFL). Kapitlet afsluttes med en delkonklusion.

Kapitel 4 udgør afhandlingens integrerede analyse. Den integrerede del vil behandle spørgsmålet; om der er en alternativ metode til break-even reglen. En given alternativ metode bør dog først tages i betragtning hvis den er mindre restriktiv, end break-even reglen, og er ligeså kvalificeret til at opnå en finansiel stabilitet og langsigtet økonomisk bæredygtighed hos de europæiske klubber, som break-even reglen.

Gennemgangen vil baseres på en rapport, der giver nogle interessante bud på en række metoder. Kapitlet afsluttes med en delkonklusion.

Kapitel 5 afslutter afhandlingen med en besvarelse af problemstillingen. Besvarelsen vil omfatte en samlet konklusion af den juridiske, økonomiske og integrerede analyse. Ydermere vil kapitlet indeholde en litteraturliste med de i afhandlingen anvendte kilder.

Kapitel 2

2.1 Juridisk del

Inden for de seneste par år har UEFA været bekymret for den økonomiske udvikling inden for europæisk klubfodbold. Der findes en klar tendens i flere europæiske fodboldklubber, der tyder på en negativ udvikling på det finansielle område.

En rapport offentliggjort af UEFA illustrerer problematikken omkring de europæiske fodboldklubbers gældsproblemer¹⁴. I forbindelse med dette har 'Den Europæiske Sammenslutning af Fodboldforbund', UEFA, vedtaget et regelsæt ved navn "UEFA Club Licensing and Financial Fair Play Regulations", (FFP regelsæt), der overordnet set har til formål at opnå finansiell stabilitet blandt de europæiske klubber, og beskytte den langsigtede bæredygtighed af europæisk klubfodbold.

FFP regelsættet indeholder nogle regler, der kan give anledning til konkurrenceretlige udfordringer, hvorfor den juridiske analyse vil undersøge, hvorvidt FFP regelsættet er foreneligt med TEUF Art. 101.

2.2 Om UEFA

UEFA står for "the Union of European Football Associations" og har hovedkvarter i den schweiziske by Nyon. Denne europæiske sammenslutning er en del af det øverste organ, FIFA, som er den internationale sammenslutning. Der findes seks forskellige kontinentale fodboldsammenslutninger verden over¹⁵.

UEFA varetager 54 nationale fodboldforbund¹⁶. UEFA har, ud over ansvaret for alle klubturneringer, også ansvaret for Europamesterskaberne for alle landshold i Europa. Medierettighederne til de europæiske turneringer og præmiepengene fordeles af UEFA¹⁷.

2.2.1 CFCB

Som en del af gennemførelsen af FFP reglerne har UEFA i juni 2012 oprettet et særligt organ som hedder 'Club Financial Control Body' (CFCB). CFCB er med andre ord et disciplinært panel. CFCB

¹⁴ <http://www.bertelrasmussen.dk/index.php/da/nyheder/europas-klubber-har-75-mia.-kr.-i-gaeld/>

¹⁵ <http://www.fifa.com/associations/index.html>

¹⁶ Det danske fodboldforbund hedder DBU.

¹⁷ <http://www.uefa.org/about-uefa/index.html>

er ansvarlig for udstedelse af licenser og koncessioner for hold, så de kan deltage i UEFA's turneringer. CFCB har også beføjelse til at straffe klubber, der ikke overholder FFP reglerne¹⁸.

CFCB har en afdeling, som er ansvarlig for forskning og undersøgelser. Panelet kan træffe foreløbige foranstaltninger og henvise sager til den juridiske afdeling, som kan pålægge passende disciplinære foranstaltninger og acceptere samt afvise klub applikationer til europæiske turneringer. Enhver beslutning truffet af den juridiske afdeling kan appelleres til CAS, (Den Internationale Sportsdomstol).

2.3 Formålet med EU-Konkurrenceretten

Konkurrencerettens formål er at sikre en fri samt effektiv konkurrence på alle markeder. Dette sikres ved, at konkurrencereglerne forbyder visse konkurrencebegrænsninger. EU-Konkurrencereglerne indeholder ikke, i modsætning til konkurrencelovens § 1, en reel formålsbestemmelse. TEUF Art. 101 samt 102 fastsætter blot, hvilke forbud der er forbundet med disse, og udtrykker dermed ikke et decideret formål.

EU-Konkurrencereglerne har dog to overordnede formål: Det første er en opretholdelse af en konkurrencebaseret markedsøkonomi, hvilket betyder, at reglerne skal sikre en rationalisering af produktionen og lavere priser. Det andet overordnede formål er at sikre en markedsintegration, dvs. at reglerne sikrer, at virksomhederne ikke opstiller hindringer, der medfører en opdeling af markederne¹⁹.

2.4 EU-Kommissionen

Kommissionen har det primære ansvar og de generelle beføjelser inden for konkurrenceretten²⁰. Hvis Kommissionen bemærker, at TEUF Art. 101 (og 102) er overtrådt, på baggrund af en indgiven klage eller på eget initiativ, kan Kommissionen pålægge de pågældende virksomheder at bringe overtrædelsen til ophør²¹. Forordningens Art. 8 foreskriver, at Kommissionen kan træffe foreløbige forholdsregler ved hastetilfælde, hvor der er risiko for alvorlig skade på konkurrencen.

¹⁸ <http://www.uefa.org/protecting-the-game/club-licensing-and-financial-fair-play/>

¹⁹ Kapitel 1 af: Heide-Jørgensen, Caroline: Konkurrenceretten i EU. 3. udgave, 1. oplag, 2009. Jurist- og Økonomforbundets Forlag – side 8.

²⁰ Neergaard, Ulla, Nielsen, Ruth: EU ret. 6. reviderede udgave, 1. oplag, 2010. Thomson Reuters – side 69.

²¹ Jf. Art. 7 i: Rådets Forordning (EF) – NR. 1/2003, af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82; <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003R0001&from=EN>

Kommissionen behandler også specifikke sportsrelaterede spørgsmål i sin Hvidbog om idræt, af 11. Juli 2007²². Hvidbogen illustrerer sportens rolle i EU og behandler samtidig EU-rettens- og EU-Konkurrencerettens anvendelsesområde på sportsområdet. På trods af at Hvidbogen kan karakteriseres som soft law, må den stadig tillægges en vis værdi.

2.5 C-415/93: Bosman²³

På trods af at EU-Domstolen undlod at give en fortolkning af de konkurrenceretlige aspekter, er denne dom relevant for den retlige udvikling mellem konkurrenceretten og sportsområdet. Derudover er dommens udfald relevant i forhold til den økonomiske udvikling på det europæiske fodboldmarked.

Jean-Marc Bosman var en professionel fodboldspiller, der havde haft en spillerkarriere i den belgiske klub RCL. Bosman kunne pga. transfersummens størrelse ikke finde en ny klub, selvom hans kontrakt var udløbet. UEFA's transferregler var udtrykt således, at fodboldspillere kun kan skrive under på en kontrakt med en ny klub i en anden medlemsstat, såfremt de betalte en transfersum til den tidligere klub²⁴. Bosman fik da også en ny kontrakt med en fransk fodboldklub.

Da RCL tvivlede på den franske klubs økonomiske styrke, undlod de at anmode det belgiske fodboldforbund om at sende det nødvendige certifikat. Dette medførte, at handlen ikke gik igennem, hvilket resulterede i en klubløs Bosman det kommende år. I den forbindelse anlagde Bosman sag an mod RCL, og senere forelagde Cour d'Appel de Liège²⁵ et præjudicielt spørgsmål til afgørelse ved EU-Domstolen.

Domstolen anførte indledningsvist, at sportsudøvelse henhører EU-retten, for så vidt der er tale om en økonomisk virksomhed, hvilket er tilfældet for professionelle fodboldspilleres virksomhed, da de udfører lønnet arbejde²⁶.

Ydermere uddyber Domstolen, at det ikke er afgørende for anvendelsen af traktatbestemmelserne angående arbejdskraftens frie bevægelighed, om arbejdsgiveren er en virksomhed, idet det er tilstrækkeligt, at der består et arbejdsforhold eller er en hensigt om at etablere et arbejdsforhold²⁷.

²² http://ec.europa.eu/danmark/documents/alle_emner/information/070711_sport-4.pdf

²³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:61993CJ0415&from=EN>

²⁴ Præmis 13.

²⁵ Appeldomstol.

²⁶ Præmis 73.

²⁷ Præmis 74.

Domstolen bemærkede endvidere, at der ikke kunne ses bort fra anvendeligheden af TEUF Art. 45 på trods af, at transferreglerne regulerer det økonomiske forhold mellem klubberne. Fodboldspillernes mulighed for at finde en ny arbejdsgiver er da også begrænset af reglen om, at den nye klub skal godtgøre den tidligere klub²⁸.

Ydermere fastlog EU-Domstolen, at traktatbestemmelsen om arbejdskraftens frie bevægelighed ikke kun gælder offentlige myndigheders retsakter²⁹, hvilket betyder, at TEUF Art. 45 også gælder for regler, som er stadfæstet af UEFA³⁰.

De fodboldspillere, som ønsker at søge nye udfordringer og spille for en ny klub i en anden medlemsstat, er begrænsede af transferreglerne. Transferreglerne begrænser dermed den frie bevægelighed, idet de tvinger fodboldspillerne til blive i deres fodboldklubber³¹. Transferreglerne dannede en hindring for arbejdskraftens frie bevægelighed, idet de direkte regulerede fodboldspillernes adgang til arbejdsmarkedet i de øvrige medlemsstater³².

Transferreglerne må derfor anses for at være uforenelige med TEUF Art. 45, da de ikke har et legitimt formål³³. Transferreglernes hindring kan ikke retfærdiggøres, da formålene ikke er proportionale³⁴.

På baggrund af ovenstående domsanalyse kan det dermed udledes, at sportsforbundenes transferregler er omfattet af TEUF Art. 45. Derudover udgør transferreglerne en hindring for arbejdskraftens frie bevægelighed, hvilke ikke er proportionale, da reglerne ikke forfulgte et legitimt mål samt gik ud over, hvad der var nødvendigt. Dommens udfald har betydet, at balancen mellem klubberne og fodboldspillerne nu har ændret sig til fordel for fodboldspillerne. Spillerne kan nu skifte klub og flytte til de øvrige medlemsstater uden nogen begrænsning.

En yderligere konsekvens af dommen er, at de små klubber, der ikke har råd til at have de talentfulde spillere på langsigtede kontrakter, nu må bukke under for de store klubbers tilbud. Da der ikke længere skal betales en transfersum, kan spillere der står uden en arbejdsgiver, få tilbudt en kontrakt 'gratis' – dette vil dog medføre, at spillerne kræver en højere løn.

²⁸ Præmis 75.

²⁹ Præmis 82.

³⁰ Præmis 87.

³¹ Præmis 99.

³² Præmis 103.

³³ Præmis 104.

³⁴ Præmis 114.

Alt i alt har den store konsekvens af dommen været, at den økonomiske aktivitet har udviklet sig blandt klubberne i Europa. Fodboldklubbernes udgifter er steget kraftigt inden for de seneste 20 år, bl.a. i form af nye spillere og kontraktforlængelser.

En rapport offentliggjort af UEFA illustrerer vigtigheden af et regelsæt³⁵, der skal få de europæiske klubber ud af deres gæld. Rapporten viste, at den samlede gæld for året 2010 for 650 af Europas fodboldklubber er 75 mia. kroner³⁶.

2.6 Baggrunden for UEFA's FFP regelsæt³⁷

I forbindelse med ovenstående er det overraskende, at utallige fodboldklubber er i gæld. Det er dog forståeligt, at fodboldklubberne døjer med en stor gæld i en tid med økonomisk krise, ustabilitet og høje forventninger.

UEFA sigter efter at bringe fodboldklubberne ud af deres gæld og er villige til at sanktionere klubberne, hvilket i værste fald betyder, at klubberne kan ekskluderes af UEFA's fodboldturneringer. UEFA's FFP regelsæt er bygget på behovet for økonomisk stabilitet. Det er nødvendigt for fodboldklubberne at have et gyldigt UEFA licens for at kunne deltage i de europæiske turneringer.

Konceptet bag FFP reglerne blev godkendt i 2009, baseret på princippet om, at fodboldklubbernes udgifter ikke må være højere end deres indtægter. Målet med reglerne er at minimere klubbernes underskud og samtidig tvinge klubberne til udelukkende at investere penge, de reelt har. UEFA's udøvende komite godkendte FFP projektet i 2010 og var besluttet på, at reglerne skulle træde i kraft gradvist, før reglerne endegyldigt gjaldt i 2014³⁸. Den nyeste udgave blev udgivet i 2015.

Formålet med FFP reglerne er at forbedre den økonomiske kapacitet hos de europæiske klubber og beskytte den langsigtede bæredygtighed af europæisk fodbold.

Med andre ord betyder dette, at klubberne nu skal bruge deres penge i forhold til, hvilke indtægter de har. FFP reglerne anfører, at klubberne ikke kan overstige et specifikt budget for spillere, trænere og andre relevante udgifter. I tilfælde af at budgettet overskrides, vil fodboldklubberne sanktioneres³⁹.

³⁵ Financial Fair Play regelsæt.

³⁶ <http://www.bertelrasmussen.dk/index.php/da/nyheder/europas-klubber-har-75-mia.-kr.-i-gaeld/>

³⁷ FFP regelsættet – 2015 udgaven:

http://www.uefa.org/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/02/26/77/91/2267791_DOWNLOAD.pdf

³⁸ <http://www.uefa.org/protecting-the-game/club-licensing-and-financial-fair-play/>

³⁹ <http://www.uefa.com/community/news/newsid=2064391.html>

Sanktionerne kan bl.a. indebære bøder, tilbageholdelse af præmiepenge, forbud mod køb af spillere ved de respektive transfervinduer og i værste tilfælde, diskvalifikation af UEFA's turneringer.

Alt i alt er FFP regelsættet en samling af regler, hvis formål er at stabilisere den negative økonomiske udvikling inden for den europæiske fodboldscene⁴⁰.

2.6.1 FFP reglernes målsætninger

FFP regelsættets Art. 2, stk. 1, definerer de vigtigste formål med reglerne, hvilke er:

- a) at forbedre fodboldstandarden løbende, i Europa og samtidig prioritere træningen og de unge spilleres helbred i hver fodboldklub;
- b) at sikre at klubber har et passende niveau inden for ledelse og organisation;
- c) at tilpasse klubbens sportslige infrastruktur, såsom at tilbyde spillere, tilskuere og medierepræsentanter, sikre, behaglige og gode faciliteter;
- d) at beskytte integriteten og sørge for en let afvikling af UEFA's klubturneringer; og
- e) at tillade udviklingen af benchmarking for klubber mod økonomiske, sportslige, juridiske, personelle, administrative og infrastrukturelle relaterede kriterier i Europa.

Ydermere har målsætningerne også til formål at opnå Financial Fair Play i UEFA's klubturneringer, og især⁴¹:

- a) at forbedre klubbens økonomiske og finansielle kapacitet, og at forøge deres gennemsigtighed og troværdighed;
- b) at gøre opmærksom på vigtigheden af beskyttelsen af kreditorer, ved at sikre at klubberne rettidigt afslutter deres udeståender med ansatte, sociale – og skattemyndigheder og andre klubber;
- c) at introducere mere kontrol og disciplin i klubfodbolds økonomi;
- d) at motivere klubberne til at operere på basis af deres egne indtægter;
- e) at motivere til et fornuftigt forbrug af penge, til deres fordel på lang sigt; og
- f) at beskytte den langsigtede bæredygtighed af europæisk klubfodbold.

⁴⁰ <http://www.uefa.com/community/news/newsid=2064391.html>

⁴¹ FFP regelsættets Art. 2, stk. 2.

2.6.2 Break-even reglen

FFP reglernes konkurrenceretlige udfordring kommer til udtryk i break-even reglen. Break-even reglen er at finde i FFP regelsættets del 3. Break-even reglen har til formål at stabilisere og rationalisere klubbernes forbrug på lang sigt. FFP regelsættets Art. 60, stk. 1, definerer break-even kravet som forskellen mellem de relevante indtægter og de relevante udgifter inden for en given treårig periode⁴². Det skal her understreges, at der skal sondres mellem 'relevante udgifter' og 'ikke relevante udgifter', og ligeledes også mellem 'relevante indtægter og 'ikke relevante indtægter'.

FFP regelsættets Art. 60, stk. 2, foreskriver, at en klub har et break-even overskud, hvis de relevante udgifter er lavere end de relevante indtægter. En fodboldklub har dog et break-even underskud, hvis de relevante udgifter er højere end de relevante indtægter inden for den givne treårige periode. Med andre ord betyder dette, at forbruget skal stemme overens med indtægterne.

Dog anser UEFA ikke alle udgifter som relevante. Man skal dermed sondre mellem relevante og irrelevante udgifter. I henhold til FFP regelsættets Art. 58, stk. 1,⁴³ anses spillerhandler og spillerlønninger som relevante udgifter. Udgifter i relation til træning, klubbens infrastruktur, ungdomsafdeling og investeringer i sociale projekter betragtes dog ikke som relevante udgifter.

Dette er der en skjult problemstilling ved, da alle fodboldklubber, der er ejet af rigmænd, fortsat kan bruge store mængder penge på infrastrukturen eller nye træningsfaciliteter og dermed gøre mere plads til spillerhandler og spillerlønninger. I modsætning til dette vil de klubber, der har færre penge til rådighed, stå i en situation hvor de skal prioritere, hvad deres overskud skal gå til.

Det skal bemærkes, at klubberne ved indkøb af nye spillere både har muligheden for betale den fulde pris med det samme, og/eller afdrage betalingen over en række år. Selvom en given fodboldklub betaler den fulde pris for en fodboldspiller, skal prisen set ud fra break-even perspektivet afskrives over kontraktens varighed⁴⁴.

De relevante indtægter⁴⁵ defineres som indtægter indhentet på baggrund af salg af kampbilletter, tv-rettigheder, kommercielle processer, salg af spillere og andre indtægter indhentet igennem driften.

⁴² FFP regelsættets Art. 59.

⁴³ FFP regelsættets Annex X, litra C.

⁴⁴ FFP regelsættets Annex VII, litra C.

⁴⁵ FFP regelsættets Annex X, litra B.

Det er værd at bemærke, at de relevante indtægter ikke omfatter indtægter fra aktiviteter, der ikke har relation til fodbolden.

Ifølge ordlyden i FFP regelsættets Art. 61, stk. 2, er den acceptable afvigelse fastsat til 5 mio. EURO, såfremt ejeren af fodboldklubben eller andre fremtrædende personer af klubben ikke investerer i klubben. Ydermere fremgår det af FFP regelsættets Art. 61, stk. 2, at fodboldklubberne gerne må præsentere et break-even underskud på 30 mio. EURO, såfremt underskuddet dækkes fuldt ud af klubbens ejer eller af andre fremtrædende personer i klubben. Underskuddet på 30 mio. EURO er gældende for den treårige periode fra sæsonen 2015/16 til sæsonen 2017/18⁴⁶.

Når en klubejer vælger at donere penge til sin klub, kan han ikke påtvinge en tilbagebetaling af det givne beløb. Hvorimod et lån til sin klub kan betyde, at klubben skal tilbagebetale lånet, hvis ejeren beslutter sig for at forlade klubben.

Som tidligere nævnt foreskriver FFP regelsættets Art. 58, stk. 1,⁴⁷ at bl.a. spillerlønninger anses som relevante udgifter. Dette resulterer i en mere omhyggelig fordeling af lønningerne iblandt spillerne, og i værste fald en nedskæring af spillernes løn, for at undgå et break-even underskud.

2.6.3 Lønloft

Som nævnt ovenfor skal fodboldklubberne undgå et break-even underskud. I professionel sport er begrebet et "lønloft" en aftale, der afgrænser den mængde penge, et hold kan bruge på spillerlønninger. Afgrænsningen fungerer som et lønloft pr. spiller, eller som et totalt lønloft for hele holdet – og kan fungere som begge dele.

En række nordamerikanske sportsligaer har implementeret lønlofter som en del af en metode, der skal holde udgifterne nede. Disse lønlofter har også til formål at forhindre en ulig konkurrence; og dermed sørge for, at skellet mellem store, rige klubber og klubber, der er mindre økonomisk stærke, ikke bliver større⁴⁸.

I forbindelse med det tidligere anførte, kan der argumenteres for, at break-even reglen indeholder et skjult lønloft. Der opereres med to typer lønloft. Under normale omstændigheder forstås et lønloft som et absolut lønloft, hvilket er karakteriseret ved en beløbsgrænse, der er ens for alle givne hold i

⁴⁶ <http://www.uefa.com/community/news/newsid=2064391.html> (punkt 3).

⁴⁷ FFP regelsættets Annex X, litra C.

⁴⁸ <http://www.draftday.dk/salary-cap/>

en given liga. Break-even kravet anses dog for at udgøre et relativt lønloft, hvilket betyder, at beløbsgrænserne er forskellige fra klub til klub⁴⁹.

Break-even kravet indeholder dog ikke et decideret beløbsniveau for, hvor store spillerlønningerne må være på. En konsekvens af break-even kravet er, at fodboldklubberne må se sig nødsaget til at skære ned på fodboldspillernes lønninger. Et relativt lønloft er først og fremmest ikke ligeså konkurrencebegrænsende som et absolut lønloft ville være. Det faktum, at fodboldklubberne bliver tvunget til at reducere spillernes lønninger for at imødekomme kravet i break-even reglen, kan anses som en konkurrencebegrænsning.

2.7 Forløbet mellem Daniel Striani og EU-Kommissionen

Den følgende del af analysen vil blive bygget op omkring en kronologisk tidslinje over forløbet mellem spilleragenten Daniel Striani og Kommissionen. Som tidligere nævnt kommer FFP reglernes konkurrenceretlige udfordring til udtryk i break-even reglen, hvilket lagde grund til Strianis klage til Kommissionen.

Det har ikke været muligt at finde Strianis klage, som han selv har formuleret den. Klagen har ikke kunne findes i Kommissionens database over statsstøttesager. Kommissionen beslutter, hvorvidt klager skal offentliggøres. Dog har Kommissionen i deres afslag på Strianis klage opsummeret klagens ordlyd, hvorfor dette dokument vil anvendes i det følgende afsnit⁵⁰.

2.7.1 Strianis klage⁵¹

Striani indsendte en klage, dateret d. 5. maj 2013, til Kommissionen, hvori han stillede spørgsmålstegn ved FFP regelsættets kompatibilitet med EU-retten⁵². Striani lagde vægt på, at Kommissionen skulle indlede en undersøgelse af break-even reglerne.

⁴⁹ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 194-195.;

https://www.academia.edu/1051691/The_Problem_with_Salary_Caps_under_European_Union_Law_The_Case_Against_Financial_Fair_Play

⁵⁰ Dokument: Kommissionens afslag – AT.40105;

http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40105/40105_220_6.pdf – side 2.

⁵¹ Dokument: Kommissionens afslag – AT.40105 – side 2.

⁵² Dokument: Kommissionens afslag – AT.40105 – punkt 2.

I klagen anfører Striani, at break-even reglerne strider imod TEUF Art. 101 og argumenterer endvidere for, at reglerne kan have følgende konsekvenser⁵³:

1. En begrænsning af konkurrencen mellem fodboldklubberne, da reglerne indebærer en grænse for, hvor meget der må investeres i nye fodboldspillere og, hvor meget fodboldklubberne må være i gæld.
2. En negativ effekt på lønningerne og et fald i spillerhandler, da fodboldklubberne vil bruge færre penge på handlerne.
3. En begrænsning af konkurrencen på markedet for fodboldagenter, idet der vil være færre spillerhandler, hvilket i sidste ende resulterer i færre gebyrpenge.

Ydermere argumenterer Striani for, at break-even reglerne ikke har et legitimt formål og, at de ovenstående konsekvenser ikke er proportionale, hvilket reglerne menes at have. Dermed slår Striani fast, at de nævnte konsekvenser er at anse som begrænsninger af konkurrencen og kan altså ikke legitimeres ud fra EU-rettens principper.

2.7.2 UEFA's reaktion på klagen

Med samtykke fra Striani sendte Kommissionen, d. 8. maj 2013, UEFA en ikke-fortrolig version af klagen. Der skulle gå lidt over en måneds tid, før UEFA fremsatte sine bemærkninger til klagen, hvilket UEFA gjorde d. 21. juni 2013, hvori de gjorde følgende punkter gældende⁵⁴:

- Break-even reglerne er foretaget især fordi gælds niveauet er steget markant blandt mange fodboldklubber, og som et resultat af dette har mange klubber indgået konkursbeskyttelse. Ud over dette er reglerne også gennemført i overensstemmelse med vigtige og relevante parter.
- Striani har ikke formået at vise, at han har en legitim interesse i at indgive sin klage.
- Der er ikke en tilstrækkelig EU-retlig interesse i at undersøge Strianis klage, da break-even reglerne ikke er i strid med TEUF Art. 101, (eller TEUF Art. 102).

UEFA bemærker endvidere, at break-even reglerne ikke strider imod TEUF Art. 101, da de har et legitimt formål, idet reglerne sikrer fodboldklubberne stabilitet, integritet og en fleksibel afvikling af turneringerne.

⁵³ Dokument: Kommissionens afslag – AT.40105 – punkt 3.

⁵⁴ Dokument: Kommissionens afslag – AT.40105 – punkt 13-17.

Striani argumenterer for, at konsekvenserne, der kan udledes af break-even reglerne, ikke kan legitimeres ud fra EU-rettens principper. UEFA har dog en klar opfattelse af, at dette argument ikke passer. De forsvarer sig med at gøre gældende, at reglernes restriktive følger er forenelige med opfyldelsen af de ovennævnte legitime formål og, at break-even reglerne er begrænsede til, hvad der er nødvendigt for at sikre en korrekt afvikling af europæisk fodbold.

2.7.3 Processen op til Kommissionens afslag

D. 30. april 2014 meddelte Kommissionen, Striani, om sine intentioner om at afslå klagen. Kommissionen havde opstillet tre grunde for baggrunden om sine intentioner. Den første grund var, at Kommissionen ikke fandt Strianis interesse legitim nok. Den anden grund var, at Domstolen i Bruxelles besad den fornødne viden til at behandle de i klagen nævnte spørgsmål. Den tredje grund var, at Kommissionen kun havde modtaget en enkel klage inden for samme område⁵⁵.

Striani forsvarede sig derefter med at pointere, at han har en legitim interesse, da han som spilleragent direkte er påvirket af FFP regelsættet. Striani er dog indforstået med, at Domstolen i Bruxelles har den fornødne viden til at behandle de i klagen nævnte spørgsmål, og eventuelt anmode EU-Domstolen om en præjudiciel afgørelse. Striani slutter af med at argumentere for, at der er en del andre relevante parter, der er utilfredse med FFP regelsættet⁵⁶.

2.7.4 Kommissionens afslag⁵⁷

Dokumentet, hvori Kommissionens afslag indgår, er dateret d. 24. oktober 2014. Før Kommissionen udtrykker sin vurdering af Strianis klage, gør de gældende, at de ikke kan tage stilling til alle sager vedrørende EU-konkurrenceret, da de har begrænsede ressourcer og er derfor nødt til at prioritere⁵⁸. Endvidere gør Kommissionen gældende, at der spiller en række faktorer ind, når de skal beslutte, hvilke sager de vil undersøge. Der er dog ingen bestemte kriterier for, hvad faktorerne er.

Kommissionen valgte at afvise klagen uden at analysere dens indhold på grund af prioritering. Endvidere konkluderede Kommissionen, at Domstolen i Bruxelles havde den fornødne viden til at

⁵⁵ Dokument: Kommissionens afslag – AT.40105 – punkt 19.

⁵⁶ Dokument: Kommissionens afslag – AT.40105 – punkt 22-24.

⁵⁷ Dokument: Kommissionens afslag – AT.40105 – side 5-6.

⁵⁸ Dokument: Kommissionens afslag – AT.40105 – punkt 29.

fastlægge, hvorvidt break-even reglerne strider imod TEUF Art. 101 og, at der således ikke var nogen grund til at afsætte tid og ressourcer til behandling af klagen.

2.7.5 C-299/15: Striani⁵⁹

Domstolen i Bruxelles erklærede sig selv for inkompetent i forhold til at behandle Strianis sag, i en dom afsagt d. 29. maj 2015⁶⁰. Erklæringen kom på trods af, at Kommissionen havde tilkendegivet, at Domstolen i Bruxelles havde den fornødne viden til at fastlægge, hvorvidt break-even reglerne strider imod TEUF Art. 101.

Dette resulterede i en anmodning om præjudiciel afgørelse ved EU-Domstolen⁶¹. Domstolen i Bruxelles opstillede tre præjudicielle spørgsmål. På trods af at Domstolen undlod at forholde sig til de præjudicielle spørgsmål, er baggrunden for det første præjudicielle spørgsmål relevant. Problemstillingen, som undersøges i denne afhandling, er netop den samme som den problematik, som udtrykkes i det første præjudicielle spørgsmål.

EU-Domstolen afviste anmodningen om en præjudiciel afgørelse, da de efter eget udsagn ikke levede op til minimumskravene⁶². Denne beslutning efterlader et rum af uvidenhed omkring problematikken ved – i afhandlingens henseende – break-even reglernes forenelighed med TEUF Art. 101.

2.7.6 Den Europæiske Ombudsmand

Den Europæiske Ombudsmand har til opgave at undersøge klager, som er indgivet af borgere inden for Unionens grænser, over dårlig administration i EU-institutionerne⁶³. I det følgende vil Den Europæiske Ombudsmands afgørelse af Strianis klage over Kommissionen⁶⁴ gennemgås.

⁵⁹ Den fransksprogede kendelse (Ordonnance de la Cour):

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=166101&pageIndex=0&doclang=FR&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=627703>

⁶⁰ <http://www.asser.nl/SportsLaw/Blog/post/the-brussels-court-judgment-on-financial-fair-play-a-futile-attempt-to-pull-off-a-bosman-by-ben-van-rompuy>

⁶¹ Anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Domstolen i Bruxelles:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=166191&pageIndex=0&doclang=DA&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=959593>

⁶² C-299/15 – præmis 39.

⁶³ http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/ombudsman/index_da.htm

⁶⁴ <http://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/61468/html.bookmark>

Striani klagede til Den Europæiske Ombudsmand d. 3. december 2014, da Kommissionen ikke reagerede på hans påberåbelse, som han indsendte til dem d. 26. september 2014. Den Europæiske Ombudsmand indledte derfor en sag⁶⁵ d. 15. januar 2015.

Som tidligere nævnt besluttede Kommissionen ikke at undersøge klagen med den begrundelse, at klagen ikke udgjorde den fornødne prioritet. Striani argumenterede over for Den Europæiske Ombudsmand, at beslutningen var påvirket af, at den nu tidligere EU-konkurrencekommissær, Joaquín Almunia, havde en interessekonflikt idet han offentligt, havde udtrykt støtte over for break-even reglerne i en erklæring med UEFA's præsident Michel Platini⁶⁶.

Den Europæiske Ombudsmand konkluderede, at der ikke var noget, der tydede på, at der var en interessekonflikt i henhold til ovenstående. Ombudsmanden fandt derfor Strianis påstand for ubegrundet og, at Kommissionens beslutning ikke var forsømmende⁶⁷.

Hvad angår Strianis videre klagemuligheder, kan det nu konkluderes, at han har fået afslag på sin klage fra Kommissionen, og da Den Europæiske Ombudsmand støtter denne afgørelse, er hans klagemuligheder udtømte. Det er derfor afgørelsen i sag C-299/15, der står ved magt.

2.7.7 Opsummering

På baggrund af ovenstående skitsering af forløbet mellem Striani og EU-Kommissionen/EU-Domstolen kan det dermed udledes, at spørgsmålet om, hvorvidt FFP reglerne og særligt break-even reglen strider imod TEUF Art. 101, stadig står ubesvaret. Derudover synes Strianis klagemuligheder for at være udtømte.

I den forbindelse vil den næste del af den juridiske analyse i det følgende afsnit påbegyndes med en analyse af Meca-Medina dommen. En analyse af Meca-Medina dommen synes at være nødvendig, før FFP reglernes forenelighed med TEUF Art. 101 kan undersøges.

⁶⁵ Sag: 2086/2014/EIS.

⁶⁶ Sag: 2086/2014/EIS – punkt 8.

⁶⁷ Sag: 2086/2014/EIS – punkt 21-23.

2.8 T-313/02: Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen⁶⁸

Forløbet startede med en klage over Den Internationale Olympiske Komite (IOC), indgivet af de to professionelle svømmere, David Meca-Medina og Igor Majcen, til Kommissionen.

Klagen skyldtes, at de to svømmere anførte en uoverensstemmelse mellem EU-konkurrencereglerne og en række regler vedtaget af IOC, iværksat af Det Internationale Svømmeforbund (FINA) og visse dele af den praksis, der udøves vedrørende dopingkontrol. Denne klage blev afvist af Kommissionen ved beslutning af 2. august 2002. Retten frifandt derefter Kommissionen⁶⁹.

Baggrunden for hele forløbet startede med, at Meca-Media og Majcen blev testet positive for stoffet nandrolon. De to svømmere blev straffet med en udelukkelse på fire år af et dopingpanel inden for FINA⁷⁰, som senere blev nedsat til to år, ved en voldgiftskendelse⁷¹, da man fandt ud af at nandrolon naturligt kunne produceres i den menneskelige krop. Det er værd at bemærke, at stoffet i sig selv ikke er ulovligt, men først anses som doping, når mængden af stoffet i mandlige atleters krop overstiger tærskelværdien⁷².

De to svømmere indgav en klage til Kommissionen d. 30. maj 2001 med påstand om, at der var sket en tilsidesættelse af TEUF Art. 101 og/eller Art. 102⁷³. I klagen argumenterede Meca-Medina og Majcen for, at fastsættelsen af en specifik tærskelværdi var at anse for en samordnet praksis mellem IOC og de 27 laboratorier IOC selv har udvalgt.

Yderligere anfører de, at denne tærskelværdi kan have konsekvenser for uskyldige svømmere, da netop tærskelværdien ikke kan begrundes videnskabelig set⁷⁴. Kommissionens afviste Meca-Medina og Majcens klage d. 1. august 2002 efter en undersøgelse af antidoping-reglementet og slog fast, at reglementet ikke var omfattet af forbuddet i TEUF Art. 101 og 102⁷⁵.

⁶⁸ (Rettens dom) T-313/02:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=49538&pageIndex=0&doclang=DA&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1451254>

⁶⁹ (Rettens dom) T-313/02:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=49538&pageIndex=0&doclang=DA&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1451254>

⁷⁰ T-313/02 – præmis 9.

⁷¹ T-313/02 – præmis 13.

⁷² T-313/02 – præmis 3.

⁷³ T-313/02 – præmis 15.

⁷⁴ T-313/02 – præmis 16.

⁷⁵ T-313/02 – præmis 20.

De retlige bemærkninger, som de to svømmere gjorde gældende ved Retten, var bl.a., at Kommissionen ikke havde anset IOC for at være en virksomhed i henhold til EU-rettens praksis⁷⁶. Derudover gjorde de gældende, at Kommissionen ikke havde anvendt de principper, som Wouters-dommen⁷⁷ indeholdte – da de mente, at Kommissionen ikke tog hensyn til de faktiske og retlige omstændigheder, som var forbundet med antidoping-reglements begrænsning af atleternes frihed. Denne begrænsning udgør en hindring af konkurrencen, jf. TEUF Art. 101⁷⁸.

Retten forsvarede Kommissionens beslutning om at afslå de to svømmeres klage ved at understrege en række hensyn, hvoraf de vigtigste lyder således:

Retten anførte at forbuddet mod doping ikke har noget at gøre med økonomiske hensyn, men er retfærdiggjort af sportslige hensyn. Det følger af tidligere retspraksis, at sportslige regelsæt ikke kan omfattes af forbuddet i TEUF Art. 101 og (Art. 102)⁷⁹.

Retten forsvarede Kommissionens vurdering af uanvendeligheden af Wouters-dommen. Begrundelsen for, hvorfor principperne i Wouters-dommen var uegnede i denne sammenhæng, var, at doping-reglerne var begrundet i et sportsligt hensyn.

Kommissionen blev frifundet, da Retten anførte, at de retlige bemærkninger, som de to svømmere fremlagde, var uden relevans. Meca-Medina og Majcens retlige bemærkninger blev vurderet for at være baseret på fejlagtige forudsætninger⁸⁰.

2.8.1 C-519/04: Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen⁸¹

Herefter var der lagt op til en appelsag hos EU-Domstolen. Inden denne dom havde Domstolen aldrig behandlet en sag, der vedrørte sportsområdet konkurrenceretligt. Det kan bl.a. nævnes at Domstolen i Bosman-dommen undlod at give en vurdering af, hvorvidt sportslige regelsæt er omfattet af konkurrencereglerne⁸².

⁷⁶ T-313/02 – præmis 30.

⁷⁷ C-309/99.

⁷⁸ T-313/02 – præmis 31.

⁷⁹ T-313/02 – præmis 47.

⁸⁰ T-313/02 – præmis 68-69.

⁸¹ (Domstolens dom) C-519/04:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=57022&pageIndex=0&doclang=DA&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1445743>

⁸² C-415/93 – præmis 138.

Domstolen overraskede og ændrede den praksis, der tidligere er blevet anvendt inden for dette område. Domstolen startede ud med at bemærke, at sportsudøvelse hører ind under EU-retten⁸³. Domstolen anførte, at ved vurdering af TEUF Art. 101 og 102 ved en given aktivitet, skal det undersøges om de regelsæt, der regulerer den givne aktivitet, er udstedt af en virksomhed og, om denne aktivitet strider imod ordlyden i TEUF Art. 101 og 102⁸⁴.

Domstolen fastlog endvidere, at en bestemmelse, der vedrører sportsområdet og ikke nødvendigvis har noget med økonomisk virksomhed at gøre, godt kan være omfattet af forbuddet i TEUF 101 og 102, på trods af at bestemmelsen ikke udgør en begrænsning af den frie bevægelighed⁸⁵.

I forlængelse af præmis 30 finder Domstolen Rettens retsanvendelse for fejlagtig, da Retten ikke tog hensyn til, hvorvidt antidoping-reglementet opfyldte betingelserne for brugen af TEUF Art. 101 og 102⁸⁶. Det kan hermed koncist konkluderes, at sportsområdet kan vurderes konkurrenceretligt.

Den ovenstående gennemgang af Domstolens bemærkninger skildrer ændringen af Domstolens forhenværende anvendte retspraksis til ny praksis i forholdet mellem konkurrenceretten og sportsområdet. Ordlyden i TEUF Art. 101 og 102 har fået en større uafhængighed.

Domstolen anførte, at konkurrencereglerne ikke kan vurderes abstrakt, hvilket betyder, at der ved anvendelse af TEUF Art. 101, stk. 1, skal tages i betragtning, hvorvidt de konkurrencebegrænsende virkninger er forbundne med de nævnte mål⁸⁷.

I henhold til ovenstående fastlog Domstolen, at antidoping-reglementet er rimeligt begrundet og følger et legitimt formål på trods af, at det betragtes som en beslutning fra en virksomhedssammenslutning, der indskrænker handlefriheden for de to svømmere. Antidoping-reglementets indskrænkning er nødvendig, idet den opretholder en sund og retfærdig konkurrence mellem atleterne⁸⁸.

Domstolens afgørelse lød på en ophævelse af Rettens afgørelse i sag T-313/02. Endvidere bestemte Domstolen, at Kommissionen blev frifundet⁸⁹. Det bemærkelsesværdige i denne sag var, at

⁸³ C-519/04 – præmis 22.

⁸⁴ C-519/04 – præmis 30.

⁸⁵ C-519/04 – præmis 31.

⁸⁶ C-519/04 – præmis 33.

⁸⁷ C-519/04 – præmis 42.

⁸⁸ C-519/04 – præmis 45.

⁸⁹ C-519/04 – præmis 60.

Domstolen valgte at se bort fra den udskrevne regel om undtagelsen ved sportsområdet på trods af, at Rettens analysemetode til at nå frem til en afgørelse var i overensstemmelse med – nu – tidligere anerkendt retspraksis⁹⁰ på området. Det er værd at bemærke, at Domstolen i denne dom nåede frem til samme udfald, som Retten og Kommissionen gjorde, forskellen lå i metoden, som Domstolen anvendte, hvilket var det konkurrenceretlige aspekt.

2.8.2 UEFA's reaktion på Meca-Medina dommen

Tidligere generalsekretær og ansvarlig for juridiske anliggender hos UEFA, Gianni Infantino, har i en artikel beskrevet sin bekymring oven på EU-Domstolens analysemetode i Meca-Medina dommen⁹¹.

Infantinos bekymring kommer til udtryk i argumentet om, at proportionalitetsprincippet næsten kan dække ind under alt, man ønsker. Han uddyber dette med at pointere, at metoden, der blev anvendt i Meca-Medina dommen, nu betyder, at ethvert sportsorgan potentielt kan påberåbes EU-konkurrenceretten. I praksis vil dette betyde, at det bliver et mareridt for sportsorganerne, og en ”legeplads” for advokaterne.

Infantino lægger i hovedtræk meget vægt på, at der fortsat er uklarhed omkring konkurrenceretten anvendelse inden for sportsområdet og argumenterer for vigtigheden af at afklare grænserne for europæisk lovgivning, når det kommer til centrale sportsregelsæt. Der skal ifølge ham sættes nogle fornuftige grænser for at forhindre et misbrug af retssystemet og en stopper for advokater, der forsøger at opnå en karriere ved at angribe sportsregelsæt. Han uddyber endvidere, at der er grund til at frygte fremtidige angreb på sportsregelsæt.

Det skal nævnes, at artiklen er af ældre dato, (d. 2. oktober 2006), hvilket betyder før konceptet bag FFP reglerne blev godkendt i 2009. Det kan dertil nævnes, at Infantino klart og tydeligt udtrykker bekymring ved anvendelsen af konkurrenceret inden for sportsområdet, da han er en væsentlig supporter af FFP reglerne⁹², og af den grund kunne frygte en potentiel fremtidig udfordrende

⁹⁰ Sag 36-74: Walrave-dommen; Sag 13-76: Dona-dommen.

⁹¹ Artikel af: Infantino, Gianni: Meca-Medina: A step backwards for the European Sports Model and the Specificity of Sport?: http://www.uefa.org/MultimediaFiles/Download/uefa/KeyTopics/480391_DOWNLOAD.pdf;
Resume af artiklen: http://www.uefa.org/MultimediaFiles/Download/uefa/KeyTopics/480401_DOWNLOAD.pdf

⁹² <http://www.uefa.org/protecting-the-game/club-licensing-and-financial-fair-play/news/newsid=2067210.html>

konkurrenceretlig sag. Ydermere kan det siges, at Infantinos argumenter kan virke for yderligtgående, hvilket antageligt skal ses i lyset af det erhvervsmæssige forhold til UEFA.

2.8.3 Opsummering

Forholdet mellem sportsområdet og konkurrenceretten blev pludselig væsentligt at undersøge i anledning af Bosman-dommen. Kommissionen har derefter haft svært ved at fastlægge forholdet mellem sportsområdet og konkurrenceretten. Som tidligere beskrevet følger det af tidligere retspraksis, at sportslige regelsæt ikke kan omfattes af forbuddet i TEUF Art. 101 og (Art. 102)⁹³.

Det var bemærkelsesværdigt, da Domstolen valgte at se bort fra undtagelsen, der var forbundet med sportsområdet efter, at Kommissionen og Retten havde anvendt en analysemetode til at nå frem til en afgørelse i samme sag, der var i overensstemmelse med – nu – tidligere anerkendt retspraksis⁹⁴ på området.

Dermed har Domstolen fastlagt nye grænser for anvendelsesområdet for TEUF Art. 101 og samtidig bragt et nyt syn på sportsområdets forhold til konkurrenceretten. Desuden har Domstolen bekræftet, at der skal tages hensyn til sportens særlige karakteristika og fastlagt, at konkurrencebegrænsende virkninger, som er uadskilleligt forbundne med planlægningen og afviklingen af konkurrencen, ikke er i strid med konkurrencereglerne. Dette forudsætter, at de konkurrencebegrænsende virkninger står i et rimeligt forhold til de legitime rent sportslige hensyn.

2.9 Foreneligheden af FFP regelsættet med TEUF Art. 101

Som hovedregel er alle aftaler, vedtagelser eller samordnet praksis, som er i strid med TEUF Art. 101, ugyldige og uden retsvirkning jf. TEUF Art. 101, stk. 2. For at sikre overholdelse af TEUF Art. 101, stk. 1, kan man efter TEUF Art. 103 sanktioneres med forbud eller bøder. Dog kan man undtages i henhold til TEUF 101, stk. 3.

TEUF Art. 101, stk. 1 er udtrykt således⁹⁵:

”Alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og

⁹³ T-313/02 – præmis 47; Sag 36-74: Walrave-dommen, præmis 8; Sag 13-76: Dona-dommen, præmis 14.

⁹⁴ Sag 36-74: Walrave-dommen; Sag 13-76: Dona-dommen.

⁹⁵ Fejø, Jens, Skovgaard Ølykke, Grith: EU-Konkurrenceret. 5. udgave, 1. oplag, 2014. Jurist- og Økonomforbundets Forlag – side 32.

alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det indre marked, er uforenelige med det indre marked og er forbudt (...)”.

Den næste del af den juridiske analyse, vil analysere og vurdere FFP regelsættets forenelighed med TEUF Art. 101. Meca-Medina dommen har en stor betydning, da dommen nu gør det muligt at analysere og vurdere retstillingen mellem sportsområdet og konkurrenceretten.

2.9.1 Virksomhedsbegrebet

For det første skal det undersøges, om UEFA kan anses som en virksomhed, der er omfattet af TEUF Art. 101, stk. 1. Der findes ingen klar definition på, hvad begrebet ”virksomhed” indebærer i TEUF. Der er derimod relevant retspraksis på området, der definerer, hvad begrebet virksomhed indebærer.

I sag C-41/90, Klaus Höfner og Fritz Elser, har Domstolen fastlagt at; ”(...) inden for konkurrenceretten omfatter begrebet virksomhed enhver enhed, som udøver økonomisk virksomhed, uanset denne enheds retlige status og dens finansieringsmåde, og at arbejdsanvisning er en økonomisk virksomhed”⁹⁶. Dermed står det klart, at begrebet ikke defineres på baggrund af ”organets” retlige status eller finansieringsmåde. Domstolen har endvidere slået fast, at en erhvervsmæssig virksomhed er kendetegnet ved at udbyde varer eller tjenesteydelser på et marked⁹⁷.

Omkring virksomhedsbegrebet udledte Kommissionen i sin beslutning af 27. oktober 1992⁹⁸, bl.a. at FIFA⁹⁹ betragtes som en sammenslutning af sportsorganisationer, og i forbindelse med dette også udøvede økonomiske aktiviteter i form af indgåelse af tv-aftaler og reklamekontrakter¹⁰⁰. FIFA nyder økonomisk godt af sportsbegivenheder såsom verdensmesterskabet i fodbold. FIFA blev dermed betragtet som en virksomhed, idet de som organ udøver økonomisk aktivitet¹⁰¹. I henhold til dette kan der argumenteres for, at UEFA ligeledes skal betragtes som en virksomhed, idet de også udøver økonomisk aktivitet¹⁰².

⁹⁶ Præmis 21.

⁹⁷ C-205/03: FENIN mod Kommissionen – præmis 25.

⁹⁸ <https://publications.europa.eu/da/publication-detail/-/publication/3a99e57a-61c8-417d-971e-8fff0d99a7ac/language-da>

⁹⁹ Internationale fodboldsammenslutning.

¹⁰⁰ Kommissionens beslutning af 27. oktober 1992 – præmis 47.

¹⁰¹ Kommissionens beslutning af 27. oktober 1992 – præmis 49.

¹⁰² UEFA står bl.a. for sportsbegivenhederne; europamesterskabet i fodbold, Champions League for klubhold, Europa League for klubhold, og en række flere turneringer.

Omkring virksomhedsbegrebet kan der yderligere nævnes Rettens dom, T-193/02, Piau mod Kommissionen¹⁰³. Retten slog fast, at FIFA betragtes som en sammenslutning af virksomheder i TEUF Art. 101's forstand, da de nationale forbund, som er undergivet FIFA, både udgør sammenslutninger af virksomheder og virksomheder på grund af deres økonomiske aktivitet¹⁰⁴. Rettens dom er senere blevet stadfæstet af EU-Domstolen¹⁰⁵. I forlængelse af dette kan der argumenteres for, at UEFA er en sammenslutning af virksomheder, eftersom de ligesom FIFA, udgøres af nationale forbund.

På baggrund af Kommissionens beslutning af 23. juli 2003¹⁰⁶, kan følgende udledes: Udover de nationale forbund, betragtes ligeledes de europæiske klubhold, der udøver økonomisk aktivitet, for at være virksomheder omfattet af TEUF 101, stk. 1. UEFA anses både som en sammenslutning af virksomheder og for en virksomhed i sig selv, da UEFA udøver økonomisk aktivitet¹⁰⁷.

På baggrund af ovenstående argumentation anses UEFA som en virksomhed efter TEUF Art. 101, stk. 1's forstand.

2.9.2 Påvirkning af samhandlen

Herefter skal det undersøges om UEFA's FFP regelsæt opfylder kriteriet om et grænseoverskridende element. Hvis der ikke er tale om en grænseoverskridende aktivitet, er det en opgave for medlemsstaternes nationale myndigheder.

FFP reglerne finder anvendelse på alle klubber inden for europæisk fodbold, hvilket betyder, at regelsættet omfatter klubber, (virksomheder), på tværs af Unionens medlemsstater.

TEUF Art. 101, stk. 1, finder ikke anvendelse, når de konkurrenceskadelige effekter er ubetydelige. Dette fastlagde Domstolen i sag C-5/69, Völk mod Vervaecke¹⁰⁸. Ifølge Bagatelmeddelelsens¹⁰⁹ punkt 8, litra a, vil aftaler mellem virksomheder ikke være omfattet af forbuddet i TEUF Art. 101,

¹⁰³ Rettens dom: T-193/02, Piau mod Kommissionen:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=49878&pageIndex=0&doclang=DA&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=946544>

¹⁰⁴ T-193/02 – præmis 72.

¹⁰⁵ C-171/05.

¹⁰⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003D0778:EN:HTML>

¹⁰⁷ Kommissionens beslutning af 23. juli 2003 – præmis 106.

¹⁰⁸ Kapitel 2 af: Engsig Sørensen, Karsten: Regulering af konkurrence i EU. 4. udgave, 1. oplag, 2016. Jurist- og Økonomforbundets Forlag – side 58.

¹⁰⁹ Bagatelmeddelelsen, 2014:

[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0830\(01\)&from=DA](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0830(01)&from=DA)

hvis; de horisontale aftaler mellem virksomhederne udgør en samlet markedsandel på mindre end 10 % på noget relevant marked.

Bagatelmeddelelsens undtagelse kan dog ikke benyttes, da der kan argumenteres for, at UEFA har en markedsandel på over 10 %, fordi der ikke er nogle konkurrenter på markedet som arrangører af professionel fodbold i Europa.

Europæisk fodbold er et bredt begreb, da det omfatter lande ud over Unionens medlemsstater. UEFA er af den grund ikke fritaget af EU-retten og kan i den forbindelse ikke fastholde regelsæt, der er uforenelige med EU-retten. Dette kom f.eks. til udtryk i Bosman-dommen.

På baggrund af ovenstående argumentation anses UEFA's FFP regelsæt som et grænseoverskridende element.

2.9.3 Konkurrencebegrænsning

Derefter skal det undersøges, hvorvidt FFP regelsættet strider imod TEUF Art. 101. Overtrædelse af TEUF Art. 101 sker ifølge ordlyden i bestemmelsen, når en aftale, vedtagelse eller samordnet praksis; *"(..) har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det indre marked (..)"*¹¹⁰. Hvorvidt aftalen har til formål at begrænse konkurrencen, vurderes på baggrund af aftalens indhold samt objektive formål.

Hvis det givne regelsæts formål ikke er konkurrencebegrænsende, må det vurderes om regelsættet har en konkurrencebegrænsende virkning. Det skal dertil nævnes, at der tages hensyn til virkninger, der både kan være faktiske og potentielle¹¹¹.

Ydermere bør det givne regelsæts konkurrencebegrænsende virkninger, der er nødvendige for at opnå formålet, opfylde proportionalitetsprincippet. I forlængelse af dette kan det nævnes, at antidopingreglementets anfægtede konkurrencebegrænsning i Meca-Medina dommen opfyldte proportionalitetsprincippet¹¹².

Konkurrencen i europæisk klubfodbold strækker sig over forskellige områder. Hertil kan det bl.a.

¹¹⁰ Fejø, Jens, Skovgaard Ølykke, Grith: EU-Konkurrenceret. 5. udgave, 1. oplag, 2014. Jurist- og Økonomforbundets Forlag – side 32.

¹¹¹ Kapitel 2 af: Engsig Sørensen, Karsten: Regulering af konkurrence i EU. 4. udgave, 1. oplag, 2016. Jurist- og Økonomforbundets Forlag – side 57-58.

¹¹² C-519/04 – præmis 45.

nævnes, at klubberne konkurrerer om at tilknytte sig de bedste spillere for at opnå opmærksomhed under fodboldkampene, der resulterer i høje billetindtægter og fordelagtige tv-rettigheder. Klubberne kan også øge sine kommercielle indtægter uden for banen, ved at tilknytte sig de bedste spillere.

Et af FFP reglernes tilsigtede mål er at minimere presset på spillerlønnene og transfersummerne, og at begrænse den inflationære effekt¹¹³. Det tilsigtede mål kan give anledning til en konkurrenceretlig udfordring, idet intentionen kan tolkes som værende konkurrencebegrænsende. Som tidligere nævnt i analysen har netop temaet om spillerlønnene givet anledning til kritik af FFP reglerne¹¹⁴.

2.10 Meca-Medina som analysemetode

Domstolen gjorde i Meca-Medina dommen gældende, at ved anvendelsen af TEUF 101, stk. 1, på en konkret sag; ”skal det nemlig først tages i betragtning, i hvilken overordnet sammenhæng den pågældende virksomhedssammenslutnings vedtagelse indgår og har virkninger, og herunder særligt, hvilke mål der søges nået med vedtagelsen. Det skal herefter undersøges, om de konkurrencebegrænsende virkninger, som følger af vedtagelsen, er uadskilleligt forbundne med opfyldelsen af de nævnte mål, og om de er forholdsmæssige i relation til disse mål”¹¹⁵.

Ovennævnte analysemetode vil i det følgende anvendes til at undersøge foreneligheden af FFP regelsættet med TEUF Art. 101, stk. 1. Analysemetoden er delt op i tre trin.

Først vurderes FFP regelsættets legitime mål, herefter skal det undersøges, hvorvidt regelsættets indhold er uadskilleligt forbundet med opfyldelsen af de tilsigtede mål og til sidst vurderes og diskuteres reglernes forholdsmæssighed.

2.10.1 Trin 1

For det første skal det undersøges, hvorvidt FFP regelsættets tilsigtede mål kan anses som legitime mål. FFP regelsættets egentlige tilsigtede mål er at opnå finansiel stabilitet blandt de europæiske klubber og beskytte den langsigtede bæredygtighed af europæisk klubfodbold¹¹⁶.

¹¹³ <http://www.uefa.org/protecting-the-game/club-licensing-and-financial-fair-play/>

¹¹⁴ Kritik fremlagt af spilleragenten Striani.

¹¹⁵ C-519/04 – præmis 42.

¹¹⁶ FFP regelsættets Art. 2.

Domstolen fastlog i Meca-Medina dommen, at antidoping-reglementets indskrænkning var nødvendig, idet reglementet opretholder en sund og retfærdig konkurrence mellem atleterne. De tilsigtede mål med antidoping-reglementet blev dermed anset som værende legitime mål.

Kommissionen understreger i Annex I's¹¹⁷ punkt 2.1.5 til Hvidbogen om idræt¹¹⁸, at et legitimt mål inden for sportsregelsæt f.eks. kan omfatte sikringen af økonomisk stabilitet for klubber. Selvom Kommissionens ord betragtes som 'soft law', må de stadig tilskrives en vis værdi. Dog fremhæver Kommissionen, at et givent sportsregelsæt skal overholde proportionalitetsprincippet for ikke at stride imod TEUF 101, stk. 1.

Der kan argumenteres for, at Domstolen vil stå i en situation, hvor de har svært ved at tage stilling til, hvorvidt FFP regelsættets mål kan betragtes som legitime. Da det ikke fremgår klart af FFP regelsættets tilsigtede mål, at de vil øge eller forbedre den konkurrencemæssige ligevægt mellem fodboldklubberne, kan der sås tvivl om de konkurrenceskadelige effekter af FFP regelsættets mål.

På trods af dette vurderes FFP regelsættets tilsigtede mål om at opnå finansiel stabilitet iblandt de europæiske klubber og beskytte den langsigtede bæredygtighed af europæisk klubfodbold for at have et legitimt mål, da intentionerne bag regelsættets mål ikke strider imod TEUF Art. 101, stk. 1. Da Domstolen i Meca-Medina dommen og Kommissionen i deres Hvidbog om idræt har fastlagt, hvad et legitimt mål indebærer, må det antages at Domstolen muligvis kan anse FFP regelsættets tilsigtede mål for legitime.

Selvom FFP regelsættets tilsigtede mål synes at være legitime, er det ikke ensbetydende med, at regelsættets indhold er påkrævet for at opnå det overordnede formål.

2.10.2 Trin 2

Det skal herefter undersøges, hvorvidt FFP regelsættets indhold er uadskilleligt forbundet med opfyldelsen af de tilsigtede mål. En opnåelse af det egentlige mål om; finansiel stabilitet iblandt de europæiske klubber og en beskyttelse af den langsigtede bæredygtighed af europæisk klubfodbold,

¹¹⁷ Bilag 2 til Hvidbogen:

http://ec.europa.eu/danmark/documents/alle_emner/information/070711_sport-6.pdf – side 68.

¹¹⁸ Kommissionens Hvidbog om idræt:

http://ec.europa.eu/danmark/documents/alle_emner/information/070711_sport-4.pdf

skal ifølge FFP regelsættet opnås igennem break-even reglen. Det er derfor relevant at se nærmere på break-even reglens nødvendighed for at opnå det egentlige mål.

Som tidligere nævnt foreskriver FFP regelsættets Art. 58, stk. 1,¹¹⁹ at bl.a. spillerlønninger anses som relevante udgifter. Dette resulterer i en mere omhyggelig fordeling af lønningerne, og i værste fald en nedskæring af spillernes løn, for at undgå et break-even underskud. I forbindelse med dette, kan der argumenteres for, at break-even reglerne indeholder et skjult lønloft med en beløbsgrænse, der er forskellig fra klub til klub.

Break-even kravet indeholder dog ikke et decideret beløbsniveau for, hvor store spillerlønningerne må være på. Det faktum, at fodboldklubberne bliver tvunget til at reducere spillernes lønninger for at imødekomme kravet i break-even reglen, kan anses som en konkurrencebegrænsning.

Der kan også argumenteres for, at break-even kravet vil resultere i et fast hierarki iblandt de europæiske klubber. Dette skyldes, at rige klubber, der har høje relevante indtægter i form af sponsoraftaler, tv-rettigheder og kampbilletter¹²⁰, ikke bliver påvirket af break-even kravet i ligeså høj grad som de mindre rige klubber.

De rige klubbers høje omsætning betyder, at de kan bruge en masse penge på spillerindkøb og spillerlønninger, hvorimod de mindre rige klubber med en mindre omsætning skal opfylde reglen om break-even, før de kan handle spillere ind på lige fod med de rige klubber. En konsekvens af dette vil være at de mindre rige klubber i højere grad vil hente spillere ind til klubberne på låneaftaler, og ikke som køb, da de er nødsaget til at holde deres udgifter nede.

Med andre ord betyder dette, at der vil skabes et fast hierarki iblandt de europæiske klubber i form af en elite af rige klubber og på den anden side en gruppe af klubber, der ikke kan konkurrere med eliten. Der kan derfor argumenteres for, at en fastfrysning af et hierarki iblandt de europæiske klubber, som et resultat af break-even reglen, er at anse som konkurrencebegrænsende.

Det kan dog diskuteres, hvorvidt break-even reglen er konkurrencebegrænsende, da en sådan regel sandsynligvis er nødvendig for at opnå det tilsigtede mål. Det skal dog tages med i vurderingen, om FFP regelsættet er forholdsmæssigt i forhold til at opnå det overordnede mål.

¹¹⁹ FFP regelsættets Annex X, litra C.

¹²⁰ FFP regelsættets Annex X, litra B.

2.10.3 Trin 3

Som tidligere nævnt kan der argumenteres for, at FFP regelsættets tilsigtede mål om at opnå finansiel stabilitet blandt de europæiske klubber og beskytte den langsigtede bæredygtighed af europæisk klubfodbold har et legitimt mål, da intentionerne bag regelsættets mål ikke strider imod TEUF Art. 101, stk. 1.

På trods af dette kan det diskuteres, hvorvidt FFP regelsættets break-even regel er en nødvendighed og, hvorvidt regelsættet er forholdsmæssigt i forhold til at opnå det overordnede mål.

Der kan argumenteres for, at FFP regelsættets break-even regel ikke er forholdsmæssig, da reglen er for vidtgående end, hvad formålet tilsiger. For det første skyldes det, at fodboldklubberne er nødsaget til at reducere spillerlønnene for at imødekomme kravet i break-even reglen, hvilket skaber et skjult lønloft. I den forbindelse vil klubberne have sværere ved at konkurrere om en given spiller, hvis det netop er lønnen, de forsøger at overtale spilleren med, da klubberne har individuelle 'lønloft', som de skal overholde.

At klubberne har individuelle lønloft i denne sammenhæng betyder, at klub A muligvis kun kan tilbyde 2 mio. EURO i løn for spiller X. Klub B kan som konsekvens af break-even kravet ligeledes kun tilbyde en løn på 2 mio. EURO, hvilket resulterer i en svag konkurrence på området for spillerhandler. Der kan derfor argumenteres for, at dette kan anses som værende stridende med TEUF Art. 101, stk. 1, da konkurrencen svækkes og begrænses blandt de europæiske klubber.

I modsætning til dette har de amerikanske klubber i NFL¹²¹ et fælles lønloft¹²², som de skal overholde ved indgåelse af kontrakter med nye spillere.

Ydermere kan der argumenteres for, at en fastfrysning af et hierarki blandt de europæiske klubber som et resultat af break-even reglen ikke er at anse for forholdsmæssig, idet den konkurrencemæssige balance mellem fodboldklubberne formindskes. Dette vil resultere i mere forudsigelige resultater i kampene, hvilket på lang sigt vil svække konkurrencen og interessen.

¹²¹ Den professionelle liga for amerikansk fodbold i USA.

¹²² <http://www.nfl.com/news/story/0ap3000000639226/article/nfl-salary-cap-set-at-15527-million-for-2016>

Ovenstående påstande kan underbygges med argumenter fra økonom, Markus Sass' rapport¹²³, hvori han stiller spørgsmålstejn ved FFP regelsættet og især break-even reglens langsigtede konkurrencemæssige balance. Rapporten er relevant at tage med i vurderingen af regelsættets break-even regels forholdsmæssighed, da økonomiske analyser inden for konkurrenceretten tillægges stor værdi.

Modellerne, der anvendes i rapporten, illustrerer, at de store fodboldklubber dominerer de små fodboldklubber på den europæiske fodboldscene. Konklusionen lød bl.a. på, at en given klubs omsætningspotentiale afhænger af klubbens historiske succes. Jo mere succesfuld en klub bliver, jo mere kan klubben lokke tilskuere til kampene, hvilket øger klubbens omsætning og i sidste ende klubbens størrelse. Rapporten slutter af med at konkludere, at FFP regelsættet og herunder break-even reglen har en negativ effekt på den konkurrencemæssige balance, da de store klubber i fremtiden vil have total dominans på den europæiske fodboldscene.

Da break-even reglen foreskriver, at udgifterne ikke må være højere end indtægterne, besværliggør reglen investeringer i nye dygtige fodboldspillere for de små klubber. Da de små klubber ikke har midlerne til at overforbruge, som de store klubber, og af frygt for at blive udelukket af de europæiske turneringer, er der dermed tale om en ulig konkurrence. Konsekvensen af break-even reglen på den lange bane bliver, at skellet mellem de små og store klubber bliver større.

På baggrund af ovenstående analyse kan det dermed udledes, at FFP regelsættets break-even regel ikke er en nødvendighed og dermed ikke forholdsmæssig i forhold til at opnå det overordnede mål. Hvorvidt der er en alternativ regel til break-even reglen, der er mindst ligeså kvalificeret til at opnå det overordnede formål og uden at være ligeså restriktiv, vil den integrerede del af afhandlingen undersøge.

2.11 TEUF Art. 101, stk. 3

Som hovedregel er alle aftaler, vedtagelser eller samordnet praksis, som er i strid med TEUF Art. 101, stk. 1, ugyldige og uden retsvirkning jf. TEUF Art. 101, stk. 2. For at sikre overholdelse af TEUF

¹²³ Sass, Markus: Long-term Competitive Balance under UEFA Financial Fair Play Regulations, 2012, Universität Magdeburg, Faculty of Economics and Management:
http://www.fww.ovgu.de/fww_media/femm/femm_2012/2012_05.pdf

Art. 101, stk. 1, kan man efter TEUF Art. 103 sanktioneres med forbud eller bøder. Dog kan man undtages efter TEUF Art. 101, stk. 3. TEUF Art. 101, stk. 3 er udtrykt således¹²⁴:

”(...) Bestemmelserne i stk. 1 kan dog erklæres uanvendelige på:

- *enhver aftale eller kategori af aftaler mellem virksomheder*
- *enhver vedtagelse eller kategori af vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, og*
- *enhver samordnet praksis eller kategori deraf*

som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelene herved, og uden at der:

- a) *pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål*
- b) *gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer”.*

Undtagelsen i TEUF 101, stk. 3 blev ikke behandlet af Domstolen i Meca-Medina dommen. Det bliver dog svært at argumentere for en retfærdiggørelse af FFP regelsættets break-even regel, da reglen ikke synes at opfylde betingelsen om at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling inden for europæisk klubfodbold. Som tidligere nævnt i analysen kan break-even reglen ikke anses som værende forholdsmæssig, idet den formindsker den konkurrencemæssige balance mellem fodboldklubberne.

Alt i alt virker det svært at argumentere for at FFP regelsættets break-even regel kan fritages efter undtagelsen i TEUF Art. 101, stk. 3, da betingelserne for anvendelsen af denne ikke synes opfyldt¹²⁵.

2.12 Diskussion af break-even reglen

Fra et EU-retligt perspektiv betragtes de professionelle fodboldklubber som virksomheder. UEFA anses både som en sammenslutning af virksomheder og for en virksomhed i sig selv, da UEFA udøver

¹²⁴ Fejøl, Jens, Skovgaard Ølykke, Grith: EU-Konkurrenceret. 5. udgave, 1. oplag, 2014. Jurist- og Økonomforbundets Forlag – side 32.

¹²⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=URISERV:l26114&from=DA&isLegisum=true>

økonomisk aktivitet. FFP regelsættet anses derfor som en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder. Dermed er FFP regelsættets break-even regel en regel, der er blevet indført og implementeret af en sammenslutning af virksomheder.

Break-even reglen behandler balancen af udgifterne og indtægterne for en given klub inden for en treårig periode¹²⁶. FFP regelsættets Art. 60, stk. 2, foreskriver, at en klub har et break-even overskud, hvis de relevante udgifter er lavere end de relevante indtægter. En fodboldklub har dog et break-even underskud, hvis de relevante udgifter er højere end de relevante indtægter inden for den givne treårige periode.

Ydermere fremgår det af FFP regelsættets Art. 61, stk. 2, at fodboldklubberne gerne må præsentere et break-even underskud på 30 mio. EURO, såfremt underskuddet dækkes fuldt ud af klubbens ejer eller af andre fremtrædende personer. Underskuddet på 30 mio. EURO er gældende for den treårige periode fra sæsonen 2015/16 til sæsonen 2017/18¹²⁷.

Det er værd at bemærke, at begrebet 'relevante indtægter' ikke dækker ind over indtægter fra anliggender uden for fodboldområdet, hvilket betyder at "udefrakommende" kapitalindsprøjtninger i klubberne er forbudte. Det kan diskuteres, hvorvidt break-even reglen praktisk set er effektiv med henblik på at opnå de overordnede mål med FFP regelsættet. Regelsættets overordnede mål er at opnå finansiell stabilitet blandt de europæiske klubber og beskytte den langsigtede bæredygtighed af europæisk klubfodbold¹²⁸. Den finansielle stabilitet kan opnås med break-even reglen, spørgsmålet i denne konkrete situation vil dog være, om sideeffekterne af break-even reglen kan retfærdiggøres.

Break-even kravet indebærer en begrænsning for, hvor højt underskuddet i en given klub må være på. Der kan både argumenteres for, at det faktum, at klubberne skal rette sig ind efter grænsen, kan fremme den finansielle stabilitet, og på den anden side argumenteres for at begrænsningen kan medføre en konkurrencemæssig ustabilitet.

Spillerlønningerne kan som konsekvens af break-even kravet begrænses til lavere niveauer. I forbindelse med dette kan der argumenteres for, at break-even reglerne indeholder et skjult lønloft, der er individuelt fra klub til klub.

¹²⁶ FFP regelsættets Art. 59.

¹²⁷ <http://www.uefa.com/community/news/newsid=2064391.html> (punkt 3).

¹²⁸ FFP regelsættets Art. 2.

På lang sigt vil break-even kravet også resultere i færre spillerindkøb. Spillerindkøbene vil erstattes af lejeaftaler, da der oftest ved lejeaftaler ikke skal betales en transfersum. Netop transfersummer indgår i beregningen af ligevægten, hvorfor der fra klubbernes syn af vil være størst interesse i at hente spillere på lån, da disse ikke kan påvirke break-even beregningen. I den juridiske diskussion af break-even reglen bør det ud fra en økonomisk vinkel tages med, at for mange lejeaftaler frem for spillerindkøb ikke bør anses som en positiv tendens for det europæiske fodboldmarked.

På baggrund af konklusionen i økonom Markus Sass' rapport¹²⁹ kan der argumenteres for, at break-even reglens største effekt på fodbolden i Europa bliver den negative effekt på den konkurrencemæssige balance iblandt klubberne. Med andre ord er FFP regelsættets break-even regel konkurrencebegrænsende, idet den forhindrer de små klubber en fair konkurrence mod de store klubber.

I Meca-Medina dommen fastlog Domstolen, at antidoping-reglementet var rimeligt begrundet og følger et legitimt formål på trods af, at det betragtes som en beslutning fra en virksomhedssammenslutning, der indskrænker handlefriheden for de to svømmere. Antidoping-reglementets indskrænkning blev anset for at være nødvendig, idet den opretholder en sund og retfærdig konkurrence mellem atleterne¹³⁰. Det bliver dog svært at argumentere for en retfærdiggørelse af FFP regelsættets break-even regel, da reglen ikke synes at være forholdsmæssig til at opnå det overordnede mål med regelsættet.

Som tidligere nævnt i den juridiske analyse bliver det svært at argumentere for, at FFP regelsættets break-even regel kan fritages efter undtagelsen i TEUF Art. 101, stk. 3, da betingelserne for anvendelsen af denne ikke synes opfyldt. Diskussionen vil derfor gå på om break-even reglen i en eventuel sag kan fritages efter Meca-Medina metodikken.

Det centrale i en given sag vil sandsynligvis være, om FFP regelsættets break-even regel er forholdsmæssig. Det bør tages med i vurderingen, om der foreligger andre metoder der er mindst lige så kvalificerede til at opnå finansiel stabilitet og økonomisk bæredygtighed i europæisk fodbold, uden at disse metoder forvrænger den konkurrencemæssige balance iblandt klubberne. For UEFA's

¹²⁹ Sass, Markus: Long-term Competitive Balance under UEFA Financial Fair Play Regulations, 2012, Universität Magdeburg, Faculty of Economics and Management:
http://www.fww.ovgu.de/fww_media/femm/femm_2012/2012_05.pdf

¹³⁰ C-519/04 – præmis 45.

vedkommende bliver det i en eventuel sag nødvendigt at overbevise EU-dommerne om, at FFP regelsættets break-even regel er den mindst restriktive metode til at opnå de ønskede mål på.

Ydermere kan UEFA i en eventuel sag også argumentere for – og henvise til ”sportens specifikke forhold”, som bliver nævnt i TEUF 165, stk. 1. UEFA kan gøre et forsøg på at forsvare FFP regelsættets break-even regel ved at argumentere for, at det er et forsøg på at træffe nogle påkrævede foranstaltninger, der er nødvendige i europæisk fodbold til at opnå finansiell stabilitet blandt klubberne. Hvis der ikke bliver gjort noget aktivt på området, kan klubberne blive insolvente og/eller konkurstruede, hvilket ikke bør accepteres. UEFA kan derefter understøtte sin påstand ved at argumentere for, at sportsorganisationer bør have en beføjelse til at træffe besværlige valg.

Diskussionen vil dermed baseres på, om UEFA’s målsætninger med FFP regelsættet kunne opnås med andre metoder, der er mindst lige så kvalificerede til at opnå finansiell stabilitet i europæisk fodbold uden, at disse metoder forvrænger den konkurrencemæssige balance blandt klubberne. I en sådan diskussion vil UEFA dog formentlig argumentere for, at de andre forslåede metoder ikke er ligeså egnede eller effektive som FFP regelsættets break-even regel er.

Den integrerede del af afhandlingen vil netop behandle spørgsmålet; om der er en alternativ regel til break-even reglen. En alternativ regel bør først tages i betragtning, hvis den er ligeså kvalificeret til at opnå det overordnede formål med regelsættet, og uden at være ligeså restriktiv som break-even reglen.

Igennem den juridiske analyse er FFP regelsættets og herunder break-even reglens forenelighed med TEUF Art. 101, stk. 1, blevet analyseret og vurderet i henhold til analysemetoden, der er udledt af Meca-Medina dommen¹³¹. Meca-Medina dommen blev afsagt før Lissabontraktatens ikrafttrædelse, hvilket betyder, at Meca-Medina dommen behandler den nu tidligere TEF Art. 81, (og TEF 82). I forbindelse med dette har det været interessant at undersøge, om ændringen af TEF Art. 81 til TEUF Art. 101 har haft en indflydelse på anvendeligheden af Meca-Medina dommen.

Undersøgelsen viste, at spørgsmålet om anvendeligheden af dommen ikke er besvaret i den danske juridiske litteratur. Der er derimod engelsk juridisk litteratur¹³², hvoraf det tydeligt fremgår, at

¹³¹ C-519/04 – præmis 42.

¹³² C.R. Siekmann, Robert: Introduction to International and European Sports Law. T.M.C. Asser Press, 2012 – side 128, og; Brisimi, Vasiliki: Interface between Competition and the Internal Market. Hart Publishing, 2014 – side 54.

ændringen af TEF Art. 81 til TEUF Art. 101 ikke har nogen indflydelse på anvendeligheden af Meca-Medina dommen.

2.13 Delkonklusion

Med udgangspunkt i den juridiske analyse kan følgende udledes: På baggrund af skitseringen af forløbet mellem Striani og EU-Kommissionen/EU-Domstolen kan det konkluderes, at spørgsmålet om, hvorvidt FFP reglerne og særligt break-even reglen strider imod TEUF Art. 101, stadig står ubesvaret. Hvad angår Strianis videre klagemuligheder, kan det udledes, at han har fået afslag på sin klage fra Kommissionen, og da Den Europæiske Ombudsmand støtter denne afgørelse, er hans klagemuligheder udtømte.

Ydermere udledes det på baggrund af analysen og argumentationen, der er fremført, at UEFA anses som en virksomhed efter TEUF Art. 101, stk. 1's forstand. UEFA's FFP regelsæt betegnes i denne henseende som et grænseoverskridende element.

Domstolens afgørelse i Meca-Medina dommen lød på en ophævelse af Rettens afgørelse i sag T-313/02. Endvidere bestemte Domstolen, at Kommissionen blev frifundet¹³³. Det er værd at bemærke, at Domstolen i denne dom nåede frem til samme udfald, som Retten og Kommissionen gjorde, forskellen lå i metoden, som Domstolen anvendte, hvilket var det konkurrenceretlige aspekt. Det har i den forbindelse været relevant at anvende analysemetoden, som Domstolen anvendte i Meca-Medina dommen¹³⁴. Formålet med analysemetoden, der er udledt af Meca-Medina dommen, har været at undersøge foreneligheden af FFP regelsættet med TEUF Art. 101, stk. 1.

Den juridiske analyse har vist, at FFP regelsættets break-even regel ikke er en nødvendighed, og på trods af at break-even reglen i sig selv har potentiale til at løse de europæiske klubbers gældproblemer, udledes det, at break-even reglen ikke er forholdsmæssig i forhold til at opnå det overordnede mål. Break-even reglens uforholdsmæssighed er begrundet med de negative effekter, reglen har på den konkurrencemæssige balance i europæisk fodbold. Mere konkret begrænser break-even reglen klubbernes investeringsmuligheder og skaber et skjult lønloft, der er forskelligt fra klub til klub.

¹³³ C-519/04 – præmis 60.

¹³⁴ C-519/04 – præmis 42.

Kapitel 3

3.1 Økonomisk del

FFP regelsættets egentlige tilsigtede mål er at opnå finansiel stabilitet, iblandt de europæiske klubber og beskytte den langsigtede bæredygtighed af europæisk klubfodbold¹³⁵. Det kan dog diskuteres, hvorvidt FFP regelsættet, herunder break-even reglen, fremmer den konkurrencemæssige balance iblandt de europæiske klubber. Den økonomiske analyse vil derfor undersøge, effekterne på konkurrencen og markedet for europæisk klubfodbold.

3.2 Virksomhedsbeskrivelse

Det er vigtigt først at understrege, at der er tre parter i europæisk fodbold, hvoraf kun to af parterne er relevante for denne afhandling. De tre parter udgøres af sammenslutningen af de europæiske nationale fodboldforbund, UEFA, de 54 europæiske nationale fodboldforbund, samt de europæiske fodboldklubber. De to relevante parter er UEFA, og de europæiske fodboldklubber.

De nationale fodboldforbunds vinkler, bliver ikke taget med i den økonomiske analyse da f.eks. DBU, det danske fodboldforbund, ikke påvirkes af FFP regelsættet. Det er derfor kun relevant at se på de involverede parter, nemlig UEFA og de europæiske fodboldklubber.

Som nævnt i den juridiske del, anses UEFA som en virksomhed, da UEFA udøver økonomisk aktivitet.

UEFA står for ”the Union of European Football Associations” og har hovedkvarter i den schweiziske by Nyon. Denne europæiske sammenslutning er en del af det øverste organ, FIFA, som er den internationale sammenslutning. Der findes seks forskellige kontinentale fodboldsammenslutninger verden over¹³⁶.

UEFA varetager 54 nationale fodboldforbund¹³⁷. UEFA har ud over ansvaret for alle klubturneringer, også ansvaret for Europamesterskaberne for alle landshold i Europa. Medierettighederne til de europæiske turneringer og præmiepengene, fordeles af UEFA¹³⁸.

¹³⁵ FFP regelsættets Art. 2.

¹³⁶ <http://www.fifa.com/associations/index.html>

¹³⁷ Det danske fodboldforbund hedder DBU.

¹³⁸ <http://www.uefa.org/about-uefa/index.html>

De europæiske klubhold, betragtes også som virksomheder, idet de udøver økonomisk aktivitet. De europæiske klubhold er relevante at tage med, da de sammen med UEFA udgør det europæiske fodboldmarked.

3.3 Markedsstruktur

Opdelingen af de forskellige markeder på baggrund af visse markeds karakteristika er definitionen på markedsstruktur. Markedsstrukturen kan illustreres således:

<i>Kilde</i> ¹³⁹	Monopol	Oligopol	Fuldkommen konkurrence	Monopolistisk konkurrence
Antal virksomheder	En virksomhed	Få virksomheder	Mange virksomheder	Mange virksomheder
Indgangs- og udgangsbarrierer	Mange barrierer	Signifikante barrierer	Ingen barrierer	Ingen barrierer
Produkt-differentiering	Potentiale for produkt-differentiering	Potentiale for produkt-differentiering	Homogene produkter	Produkt-differentiering
Mulighed for at påvirke prisen	Stor indflydelse på prisen	Betydelig indflydelse på prisen	Ingen mulighed	Lille mulighed

Opbygningen af et givent marked, kan defineres på baggrund af tre karakteristika¹⁴⁰. Det første er en fastlæggelse af antallet af købere og sælgere. Hvorvidt der er mange eller få, på et givent marked, er afgørende for definitionen af hvilket marked man befinder sig på.

¹³⁹ Kureer, Henrik; Erik Lundgren, Svend: International Økonomi – bind 1. 1. udgave, 1. oplag, 2006. Forlaget Kurlund – side 72.

¹⁴⁰ Kureer, Henrik; Erik Lundgren, Svend: International Økonomi – bind 1. 1. udgave, 1. oplag, 2006. Forlaget Kurlund – side 71.

Det andet kriterie der er afgørende for hvilket marked man befinder sig på, er typen af den vare, der udbydes på et marked. Her skelnes der mellem homogene og differentierede varer. De homogene varer, er varer der er så ensartede, at forbrugeren ikke foretrækker en producents udgave af varen frem for en anden.

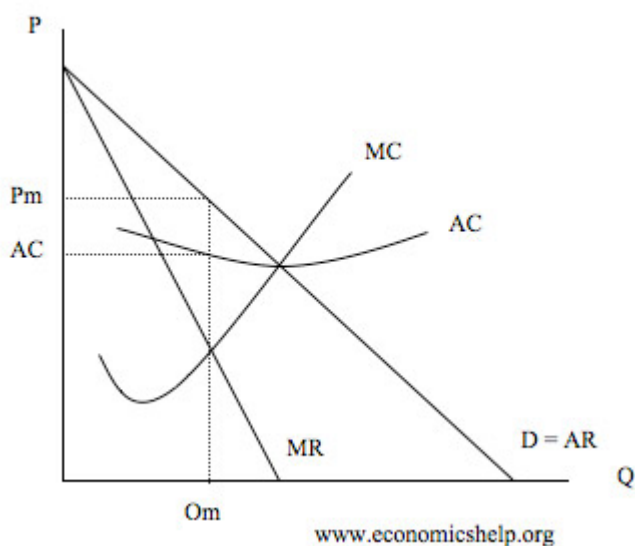
En differentieret vare, står i kontrast til en homogen vare – dvs. forbrugeren præfererer den ene producents udgave af varen frem for en anden. Det tredje kriterie, er spørgsmålet om købernes og sælgernes kendskab til de aktuelle priser på markedet.

Før markedet kan defineres, som UEFA og de europæiske fodboldklubber befinder sig på, vil der i det følgende fremgå en gennemgang af markedsformerne, der er skitseret i tabellen.

3.3.1 Monopol

Ved et monopol marked, forstås en markedsform, hvor en virksomhed har eneret på fremstilling af et produkt, eller udbydelse af en tjenesteydelse uden konkurrence fra andre. Virksomheden har dermed mulighed for at maksimere sin profit¹⁴¹.

Dette kan de gøre indtil den marginale omsætning, MR, er lig med de marginale omkostninger, MC, som vist på figuren.

¹⁴¹ Bachelorprojekt af: Chouhaiber, Kammal; El-Ali, Rabir: Exitbeskatning. CBS, HA(Jur.), d. 27. maj 2014 – side 29.

Punktet hvor MR og MC skærer hinanden, illustrerer profittens maksimering. På baggrund af ovenstående figur, kan det fastlægges at det medfører lavere udbud og højere pris.

I forbindelse med dette, kan der argumenteres for at UEFA har en monopolstatus, da de er den eneste aktør, samt arrangør af professionel fodbold i Europa. Det kan endvidere siges, at der i UEFA's tilfælde, er tale om et naturligt monopol. Et naturligt monopol finder sted, når der af tekniske anledninger, kun kan være en virksomhed på det givne marked. Et godt eksempel på et naturligt monopol er jernbanedriften¹⁴².

Der kan derfor argumenteres for, at andre virksomheder der ønsker at stå for gennemførelsen af professionel fodbold i Europa, af tekniske årsager, ikke ville kunne, hvorfor UEFA må tillægges betegnelsen et naturligt monopol. Det er mest gunstigt for det europæiske samfund med en enkel arrangør af professionel fodbold, da flere aktører blot ville skabe forvirring.

Der er ikke nogen europæisk fodboldklub, der har monopol på det europæiske (og internationale marked).

3.3.2 Oligopol

Et af de mest udbredte markedsformer er oligopol¹⁴³. Et oligopol marked, består af få virksomheder. De har indflydelse på konkurrenternes og deres egne mængde varer som de kan sælge¹⁴⁴. Typisk for aktørerne i et oligopol marked er, at de efterligner konkurrenternes handlinger.

I forlængelse af dette skal det understreges, at hverken UEFA eller de europæiske fodboldklubber, kan anses som oligopolister, da UEFA som tidligere nævnt, er den eneste arrangør af professionel fodbold i Europa. Samtidig er der tale om mange fodboldklubber i Europa.

¹⁴² Kureer, Henrik; Erik Lundgren, Svend: International Økonomi – bind 1. 1. udgave, 1. oplag, 2006. Forlaget Kurlund – side 72.

¹⁴³ Kureer, Henrik; Erik Lundgren, Svend: International Økonomi – bind 1. 1. udgave, 1. oplag, 2006. Forlaget Kurlund – side 71-72.

¹⁴⁴ Kureer, Henrik; Erik Lundgren, Svend: International Økonomi – bind 1. 1. udgave, 1. oplag, 2006. Forlaget Kurlund – side 71-72.

3.3.3 Fuldkommen konkurrence

Ved fuldkommen konkurrence, er markedet frit og åbent for alle. Det vil sige, at der ved fuldkommen konkurrence, er mange virksomheder på markedet og der er ikke nogle adgangsbarrierer. Der findes ikke karteller eller fagforeninger.

Under denne konkurrenceform, er antallet af købere og sælgere så stort, at ingen af disse dominerer markedet. Det solgte produkt er homogent. Køberne og sælgerne har alle de nødvendige informationer omkring markedspriserne. Ved fuldkommen konkurrence, bliver prisen bestemt i det punkt, hvor udbuddet svarer til det samme som efterspørgslen. Der eksisterer ingen enkeltforbrugere eller enkeltvirksomheder, som kan have en indflydelse på prisen. Dog er forbrugerne og producenterne pristagere, frem for prissættere¹⁴⁵.

Fuldkommen konkurrence er i praksis en sjældenhed, da forudsætningerne er meget restriktive. Det er især vurderingen af en given vares homogenitet, der begrænser antallet af markeder, som er præget af fuldkommen konkurrence.

Der kan argumenteres for, at der ikke er tale om en situation med fuldkommen konkurrence på det europæiske fodboldmarked, da kriterierne for fuldkommen konkurrence, ikke synes opfyldt.

3.3.4 Monopolistisk konkurrence

Fuldkommen konkurrence og monopolistisk konkurrence har mange ligheder. Monopolistisk konkurrence er karakteriseret ved et frit tilgængeligt marked, samt ingen adgangsbarrierer. Der er ligeledes mange virksomheder på markedet.

Helt konkret, er der tale om monopolistisk konkurrence, når der er ti eller flere udbydere. Ved monopolistisk konkurrence, kan de respektive virksomheder selv fastsætte priserne for deres produkter. Det kan de, fordi der ikke er dominerende virksomheder på markedet¹⁴⁶.

¹⁴⁵ Kureer, Henrik; Erik Lundgren, Svend: International Økonomi – bind 1. 1. udgave, 1. oplag, 2006. Forlaget Kurlund – side 71.

¹⁴⁶ Kureer, Henrik; Erik Lundgren, Svend: International Økonomi – bind 1. 1. udgave, 1. oplag, 2006. Forlaget Kurlund – side 71.

Ydermere kan det siges, at virksomhederne i et marked, der er præget af monopolistisk konkurrence, stræber efter at sikre at deres produkter er differentierede, da produkterne ligner de andre på markedet. De kan f.eks. differentiere sig på design og kvalitet.

Det er svært at sige hvorvidt, der er tale om monopolistisk konkurrence på det europæiske fodboldmarked. I UEFA's situation, er der ikke monopolistisk konkurrence, da de som den eneste arrangør af professionel fodbold i Europa, kan tillægges betegnelsen et naturligt monopol. Det ser dog anderledes ud på klub-niveau.

Argumenter for, at der er tale om monopolistisk konkurrence på det europæiske fodboldmarked, er for det første, at der er over ti europæiske fodboldklubber på markedet. Fodboldklubberne udgør virksomhederne på markedet og konkurrerer indbyrdes om at sælge det samme produkt, hvilket er fodboldkampene. Fodboldkampene kan f.eks. sælges i form af tv-rettigheder til forskellige kanaler og billetsalg til fans. Der er størst konkurrence, om de neutrale fodboldfans, da klubbernes egne fans oftest har investeret i et sæsonkort, der giver adgang til hele sæsonens kampe.

3.3.5 Markedsdefinition

For at afgrænse den økonomiske analyse, og gøre den så koncentreret som mulig, vil markedet for europæisk fodbold defineres i det følgende. På baggrund af ovenstående gennemgang, kan det udledes, at der er tale om et meget atypisk marked. Konkurrencesituationen er forskellig, afhængigt af om man ser den ud fra UEFA's eller de europæiske fodboldklubbers synsvinkel.

Fællesnævneren for de to parter er, at de befinder sig på det samme marked, hvor UEFA er højeste instans for sammenslutningen og fodboldklubberne er 'medlemmerne' af sammenslutningen. Fodboldklubberne befinder sig på et aparte marked, da de indbyrdes er afhængige af hinanden som konkurrenter. Jo flere konkurrenter, jo højere omsætning, da uforudsigelige kampresultater tiltrækker mange tilskuere og høje priser for tv-rettigheder.

Dette står i stærk kontrast til f.eks. bilindustrien, hvor f.eks. Mercedes Benz blot ville trække på skulderen hvis BMW pludselig røg ud af bilmarkedet.

I denne artikel¹⁴⁷ argumenteres der netop for, hvor specielt markedet for fodboldklubberne er. Der argumenteres bl.a. for, at følelser spiller en stor rolle i sporten, hvilket gør markedet specielt.

¹⁴⁷ <http://videnskab.dk/kultur-samfund/sportsokonomi-vinderen-tager-det-hele>

Derudover sammenlignes de store fodboldklubber med bankerne, idet der altid står en rigmand, eller investor klar til at redde en given klub ud af en krise – da de er 'for store til at fejle'.

Mange af de store europæiske fodboldklubber, sætter fokus på byerne i Europa, og symboliserer mere end blot sport. Det specielle ved markedet som klubberne befinder sig på er, at der er en almen interesse i, at det går klubberne godt. Dermed symboliserer fodboldklubberne andet end blot sporten. Sammenligningen med bankerne er yderligere et argument for, at fodboldklubberne befinder sig på et aparte marked.

3.4 Break-even reglen

Som nævnt i den juridiske analyse definerer FFP regelsættet¹⁴⁸ de vigtigste formål med reglerne, hvilke er¹⁴⁹:

- f) at forbedre fodboldstandarden løbende, i Europa og samtidig prioritere træningen og de unge spilleres helbred i hver fodboldklub;
- g) at sikre at klubber har et passende niveau inden for ledelse og organisation;
- h) at tilpasse klubbens sportslige infrastruktur, såsom at tilbyde spillere, tilskuere og medierepræsentanter, sikre, behaglige og gode faciliteter;
- i) at beskytte integriteten og sørge for en let afvikling af UEFA's klubturneringer; og
- j) at tillade udviklingen af benchmarking for klubber mod økonomiske, sportslige, juridiske, personelle, administrative og infrastrukturelle relaterede kriterier i Europa.

Ydermere har målsætningerne også til formål at opnå Financial Fair Play i UEFA's klubturneringer, og især¹⁵⁰:

- g) at forbedre klubbens økonomiske og finansielle kapacitet, og at forøge deres gennemsigtighed og troværdighed;
- h) at gøre opmærksom på vigtigheden af beskyttelsen af kreditorer, ved at sikre at klubberne rettidigt afslutter deres udeståender med ansatte, sociale – og skattemyndigheder og andre klubber;
- i) at introducere mere kontrol og disciplin i klubfodbolds økonomi;

¹⁴⁸ FFP regelsættet – 2015 udgaven:

http://www.uefa.org/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/02/26/77/91/2267791_DOWNLOAD.pdf

¹⁴⁹ FFP regelsættets Art. 2, stk. 1.

¹⁵⁰ FFP regelsættets Art. 2, stk. 2.

- j) at motivere klubberne til at operere på basis af deres egne indtægter;
- k) at motivere til et fornuftigt forbrug af penge, til deres fordel på lang sigt; og
- l) at beskytte den langsigtede bæredygtighed af europæisk klubfodbold.

Den grundlæggende FFP regel, er break-even reglen, som er at finde i regelsættets del 3. I henhold til break-even reglen, må en given fodboldklubs udgifter ikke overstige klubbens indtægter. Det skal her understreges, at der skelnes mellem 'relevante udgifter' og 'ikke relevante udgifter' (ligeledes også mellem 'relevante indtægter' og 'ikke relevante indtægter'). UEFA beregner break-even ligevægten, på baggrund af tre foregående sæsoner¹⁵¹.

En given klub, har et break-even overskud, hvis de relevante udgifter er lavere end de relevante indtægter. Klubben har dog et break-even underskud, hvis de relevante udgifter er højere end de relevante indtægter, inden for den givne treårige periode. Med andre ord betyder dette, at forbruget skal stemme overens med indtægterne.

UEFA betragter dog ikke alle udgifter, som relevante udgifter. De relevante udgifter, er de udgifter der tages med i beregningen af break-even ligevægten. På den ene side betragter UEFA spillerhandler og spillerlønninger for at være relevante udgifter. På den anden side, anses udgifter til træningsfaciliteter, ungdomsudvikling og investeringer i sociale projekter som 'ikke relevante'¹⁵², hvilket betyder, at disse udgifter ikke tages med i beregningen af break-even ligevægten.

Break-even kravet kan dog gennemføres af klubberne på trods af, at de er i underskud. Den acceptable afvigelse er fastsat til 5 mio. EURO, såfremt ejeren af fodboldklubben, eller andre fremtrædende personer af klubben, ikke investerer i klubben. Dog må fodboldklubberne gerne præsentere et break-even underskud på 30 mio. EURO, såfremt underskuddet dækkes fuldt ud af klubbens ejer, eller af andre fremtrædende personer i klubben¹⁵³. Underskuddet på 30 mio. EURO er gældende for den treårige periode, fra sæsonen 2015/16 til sæsonen 2017/18¹⁵⁴.

De relevante indtægter¹⁵⁵, defineres som indtægter indhentet på baggrund af salg af kampbilletter, tv-rettigheder, kommercielle processer, salg af spillere og andre indtægter indhentet igennem driften.

¹⁵¹ FFP regelsættets Art. 59.

¹⁵² FFP regelsættets Art. 58, stk. 1; FFP regelsættets Annex X, litra C.

¹⁵³ FFP regelsættets Art. 61, stk. 2.

¹⁵⁴ <http://www.uefa.com/community/news/newsid=2064391.html> (punkt 3).

¹⁵⁵ FFP regelsættets Annex X, litra B.

Det er værd at bemærke, at de relevante indtægter ikke omfatter indtægter fra aktiviteter, der ikke har relation til fodbolden.

En række forhold ved break-even reglen, kan skabe forvirring omkring reglen, idet f.eks. break-even ligevægten beregnes på baggrund af tre foregående sæsoner og at valutaen der er gældende er EURO.

Ydermere kan der argumenteres for, at break-even reglen indeholder et skjult lønloft. Generelt opereres der med to typer lønloft. Under normale omstændigheder forstås et lønloft, som et absolut lønloft, hvilket er karakteriseret ved en beløbsgrænse der er ens for alle givne hold, i en given liga¹⁵⁶. Break-even kravet anses dog for, at udgøre et relativt lønloft, hvilket betyder at beløbsgrænserne er forskellige fra klub til klub¹⁵⁷.

Break-even kravet indeholder dog ikke et decideret beløbsniveau, for hvor store spillerlønningerne må være på. En konsekvens af break-even kravet er, at fodboldklubberne må se sig nødsaget til, at skære ned på fodboldspilernes lønninger.

Det skal bemærkes at klubberne ved indkøb af nye spillere både har muligheden for betale den fulde pris med det samme, og/eller afdrage betalingen over x-antal år. Selvom en given fodboldklub betaler den fulde pris for en fodboldspiller, skal prisen set ud fra break-even perspektivet, afskrives over kontraktens varighed¹⁵⁸.

Et eksempel kunne være: Klub A køber en given spiller fra klub B. Klub A betaler prisen for spilleren direkte til klub B. Prisen lyder på 40 mio. EURO og består af en kontrakt af fire års varighed. Set ud fra perspektivet, skal prisen på 40 mio. EURO afskrives over kontraktens varighed, hvilket betyder, at den udgift der skal bogføres efter et år er 10 mio. EURO. Således vil den givne spiller have en bogført værdi på 30 mio. EURO efter et år.

¹⁵⁶ De amerikanske klubber i NFL har et fælles lønloft som de skal overholde ved indgåelse af kontrakter med nye spillere.

¹⁵⁷ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 194-195.; https://www.academia.edu/1051691/The_Problem_with_Salary_Caps_under_European_Union_Law_The_Case_Against_Financial_Fair_Play

¹⁵⁸ FFP regelsættets Annex VII, litra C.

Når kontrakten ophører efter i alt fire år, kan den givne spiller ”købes” gratis af en anden fodboldklub, (da den bogførte værdi efter fire år er på 0 mio. EURO, kan en anden klub hente spilleren uden at betale en overgangssum).

Hvis klub A sælger den givne spiller efter to år, skal differensen mellem beløbet, som klub A modtager på salgsdagen og den bogførte værdi af spilleren på dagen, straks noteres i regnskabet. Handlen skal noteres som enten et tab eller en fortjeneste. Fidusen i dette er, at klub A kan præsentere en fortjeneste hvis de efter to år sælger den givne spiller til 25 mio. EURO, da den bogførte værdi af spilleren efter to år kun er på 20 mio. EURO. Omvendt kan klub A risikere et tab på den givne spiller, hvis han blot sælges til 15 mio. EURO efter to år.

Den økonomiske del vil senere i afhandlingen, vurdere samt diskutere break-even reglens effekter på konkurrencen og konsekvenser for de europæiske fodboldklubber.

3.5 Komparativ metode

Den komparative metode er et analyseværktøj, der kan anvendes til at sammenligne og diskutere forskellige forhold i samfundet. Denne metode er god til at belyse de forskelle og ligheder, der er ved en specifik situation.

3.6 Komparativ analyse

Den komparative analyse kommer til udtryk i punktet ’opsummering’, efter cost-benefit vurderingen af de to givne scenarier. Analysen af de mulige konsekvenser, der er givet ved de to scenarier vil slutte af med en komparativ analyse af disse. Den komparative analyse har i denne sammenhæng, til formål at belyse hvilke forskelle og ligheder der er ved de to scenarier.

3.6.1 Første scenarie – uændring af break-even reglen

Det første scenarie behandler de mulige fremtidige konsekvenser, der kan være forbundet med en uændring af break-even reglen. Antagelsen i det følgende er dermed at break-even reglen ikke ændres. Der vil i det følgende foretages en cost-benefit analyse, ud fra UEFA’s og de europæiske fodboldklubbers vinkel af.

UEFA's vinkel

I det følgende vil UEFA's eventuelle omkostninger og fordele i forbindelse med en uændring af break-even reglen skitseres, analyseres og vurderes.

Cost

Ved en situation hvor break-even reglen ikke ændres, kan en eventuel omkostning for UEFA, være stor utilfredshed blandt UEFA's stakeholders¹⁵⁹. Klubberne kan som reaktion på break-even reglen, formindske sine spillerindkøb og i stedet indgå lejeaftaler med spillerne. Ved at leje spillerne, kan klubberne på en diskret måde undgå reglen, da der ikke skal betales en transfersum, som skal tælles med i beregningen af break-even ligevægten.

Færre spillerhandler betyder også færre penge til spilleragenterne, da de tjener på at udbyde deres spillere (produkter) til klubberne. Der kan derfor argumenteres for, at bl.a. spilleragenterne kan lægge pres på UEFA og presse på en ændring af break-even reglens format. Den dalende konkurrence på spillerhandlerne, og dermed også fodboldkampene, kan i værste fald betyde, at interessen for de europæiske fodboldturneringer kan falde. Ydermere kan interessen falde, da skellet bliver større mellem de rige og mindre rige klubber.

Som tidligere nævnt, kan break-even kravet medføre en reducere af spillernes lønninger. En omkostning for UEFA kunne være, at de store spillere vrager europæisk fodbold, til fordel for andre kontinenter, hvor de kan tilbydes attraktive lønvilkår. På det seneste har det kinesiske fodboldmarked gjort sig populært bemærket¹⁶⁰.

Yderligere konsekvenser, kan være færre investeringer i europæisk fodbold, og generelt set at rige investorer vil søge andre markeder end UEFA's europæiske marked. Dette skyldes at det ikke er et attraktivt marked for en investor – pga. investeringsbegrænsningerne. Den mulige udfordring som UEFA står overfor, kan være en svag konkurrencemæssig balance iblandt klubberne. Derudover synes break-even reglen juridisk set at være i strid med konkurrencereglerne, hvilket også er en 'omkostning' for UEFA.

¹⁵⁹ Fodboldklubberne, fodboldspillerne og spillernes agenter.

¹⁶⁰ <http://uk.businessinsider.com/chinese-clubs-buying-soccer-players-2016-2?r=US&IR=T>

Benefit

De fordele som UEFA kan drage af at bibeholde break-even reglen, kan bl.a. være en sundere økonomi iblandt de europæiske klubber. Jo flere fodboldklubber der kommer ud af deres gældsproblemer, jo færre klubber skal UEFA sanktionere pga. manglende overholdelse af reglen. Dette medfører, at UEFA skal bruge færre ressourcer på eventuelle sager mod klubberne.

FFP regelsættet har bl.a. som målsætning at motivere klubberne til at operere på det europæiske marked, på basis af egne indtægter, disciplin og fornuft. Derudover motiverer regelsættet klubberne til, at langtidsinvestere i unge spillere og infrastruktur, i form af træningsfaciliteter. UEFA kan drage fordel af dette og styrke sit eget image som virksomhed, da UEFA er ambassadøren for europæisk fodbold.

Fodboldklubbernes vinkel

I det følgende, vil de europæiske fodboldklubbers eventuelle omkostninger og fordele i forbindelse med en uændring af break-even reglen skitses, analyseres og vurderes.

Cost

Der kan argumenteres for, at FFP regelsættet forhindrer nødvendige kapitalindsprøjtninger til fodboldklubberne. Derudover kan regelsættets break-even regel fungere som et lønloft for klubberne, der som konsekvens af reglen må se sig nødsaget til at reducere spillernes lønninger. Det kan anses som en omkostning for klubberne, at deres spillere påvirkes af redueringen af lønningerne.

Derudover medfører break-even reglen heller ikke en øget konkurrencemæssig balance iblandt klubberne. Dette faktum skaber et fast hierarki af en elite, og magtfulde store klubber. Det kan dermed betegnes som en omkostning for de mindre rige klubber, at konkurrencen formindskes. De mindre rige klubber er ikke i stand til at investere i spillere af samme kaliber, som de rige klubber kan. Dette skaber et hierarki af en elite, da de mindre rige klubber ikke må investere i spillere, uden at opfylde break-even ligevægten.

Benefit

Ved en uændring af reglen, kan fodboldklubberne på lang sigt se frem til en sundere økonomi, og en økonomi der ikke er afhængig af en rig ejer. Færre fodboldklubber vil være gældsramte, og flere

klubber vil på lang sigt have lært at agere fornuftigt på spillermarkedet, på baggrund af egne indtægter.

Der kan argumenteres for, at en uændring af break-even reglen, kan være til fordel for de mindre rige klubber. Det kan der, da break-even reglen formindsker chancen for dyre panik-køb af desperate ejere. Da spillerindkøbene indgår i beregningen af break-even ligevægten, vil de mindre klubber antageligt overveje et køb og til sidst træffe et rationelt valg.

3.6.2 Andet scenarie – ændring af break-even reglen

Det andet scenarie, behandler de mulige fremtidige konsekvenser, der kan være forbundet med en ændring af break-even reglen. Der vil i det følgende foretages en cost-benefit analyse, udfra UEFA's og de europæiske fodboldklubbers vinkel.

Den følgende del af analysen, vil præsentere tre forskellige forslag, der menes at kunne opfylde FFP regelsættets formål, dog uden at være restriktive i samme omfang som break-even reglen. Der vil foretages en cost-benefit analyse ud fra UEFA's og de europæiske fodboldklubbers vinkel, ved hvert af de tre forslag.

Forslag 1: Højere tilladt underskud

Ifølge FFP regelsættets Art. 61, stk. 2, er den acceptable afvigelse fastsat til 5 mio. EURO, såfremt ejeren af fodboldklubben, eller andre fremtrædende personer af klubben, ikke investerer i klubben. Ydermere fremgår det af FFP regelsættets Art. 61, stk. 2, at fodboldklubberne gerne må præsentere et break-even underskud på 30 mio. EURO, såfremt underskuddet dækkes fuldt ud af klubbens ejer, eller af andre fremtrædende personer.

Underskuddet på 30 mio. EURO, er gældende for den treårige periode fra sæsonen 2015/16 til sæsonen 2017/18¹⁶¹.

Det første forslag går ud på, at det tilladte break-even underskud skal være højere end de nævnte 30 mio. EURO. Der kan argumenteres for, at en mildere udgave af break-even reglen, kan virke mindre restriktiv.

¹⁶¹ <http://www.uefa.com/community/news/newsid=2064391.html> (punkt 3).

UEFA's vinkel

I det følgende, vil UEFA's eventuelle omkostninger og fordele i forbindelse med ovennævnte forslag til ændring af break-even reglen skitseres, analyseres og vurderes.

Cost

Der kan argumenteres for, at et højere tilladt underskud kan have sværere ved at opnå formålene med FFP reglerne, da et højere tilladt underskud forudsætter mere økonomisk ansvarlighed og disciplin hos fodboldklubberne.

Desuden kan et højere tilladt underskud medføre, at 'problematikken' med gælden i klubberne blot udskydes. Med andre ord, kan man risikere, at klubberne ikke opnår en sundere økonomi ligeså hurtigt, som de kunne have gjort med en uændring af break-even reglen. Dette kan betegnes som en omkostning for UEFA, såfremt målsætningen om en sundere økonomi hos de europæiske klubber ikke opnås.

Derudover kan det siges at denne ændring af break-even reglen, kan resultere i, at markedet som UEFA og klubberne befinder sig på, bliver et marked med en usund økonomi, da klubberne blot vil fortsætte tendensen med at bruge penge, som de ikke har. Ved vurderingen af denne regel, bør det også tages med, at det er ressourcekrævende for UEFA, at få gennemført en lovændring, på trods af at ændringen antageligt er mindre restriktiv.

Benefit

De fordele der kan nævnes i forbindelse med denne ændring af break-even reglen er, at UEFA kan undgå en række juridiske udfordringer med konkurrenceretten, da ændringen antages at være mindre restriktiv. Desuden kan et højere tilladt underskud opretholde interessen for de europæiske turneringer, for langt flere klubber end blot de rige klubber. De mindre rige klubber får nemlig en udvidet kapacitet til at være i underskud hvilket betyder, at de kan konkurrere med de rige klubber, om de dyre topspillere.

Der kan endvidere argumenteres for, at den øgede konkurrence kan resultere i, at de gode spillere fordeles mere ligeligt ud over klubberne; så de ikke kun er at finde hos eliteklubberne. Dette kan betegnes som en fordel for UEFA, da en fordeling af de gode spillere, kan resultere i en større interesse i UEFA's europæiske klubturneringer.

Klubbernes vinkel

I det følgende, vil de europæiske fodboldklubbers eventuelle omkostninger og fordele i forbindelse med ovennævnte forslag til ændring af break-even reglen skitseres, analyseres og vurderes.

Cost

Ved et højere tilladt underskud, kan der argumenteres for, at det for klubbernes vedkommende kræver mere ansvarlighed og disciplin. Det er dermed en omkostning for klubberne, hvis de ikke besidder økonomisk ansvarlighed, da det kan resultere i en usund økonomi. Det faktum, at dette forslag til ændring af break-even reglen betyder at klubberne kan have et højere tilladt underskud, kan resultere i, at klubberne fortsætter deres overinvesteringer i spillere.

Det er derfor en omkostning for klubberne, hvis de blot vil læne sig tilbage og forvente udefrakommende hjælp, i form af kapitalindsprøjtninger af nye rige ejere eller investorer. Derudover kan der argumenteres for, at selve fodboldproduktet kan beskadiges, da klubberne mister motivationen for at bygge et solidt produkt med ungdomsudvikling og infrastruktur. Dette skyldes, at klubberne læner sig op af udefrakommende hjælp og ikke op af egne indtægter, hvilket kan medføre, at magten (beslutningsprocesserne) går fra klubben og til den, eller de givne investorer/nye ejere.

En yderligere ulempe, der kan være forbundet med dette forslag, kan være at det, at klubberne må være i mere underskud, antageligt kan forøge risikoen for fejlinvesteringer.

Benefit

En klar fordel for klubberne er, at de kan bruge flere penge, før der er risiko for at overtræde grænsen, for det tilladte underskud. Dette betyder, at der er længere udsigt til en eventuel sanktion, end ved de nuværende regler. Sanktionerne er en ulempe for klubberne, da de enten kan omfatte en bøde, eller udelukkelse af de europæiske klubturneringer.

Et højere tilladt underskud betyder, at der kommer flere spillerhandler. Lempelsen betyder også at klubberne kan tilbyde langt højere spillerlønnings. Det kan endvidere siges, at den konkurrencemæssige balance øges blandt de europæiske klubber – da f.eks. de mindre klubber i højere grad kan tiltrække de gode spillere. Jo flere konkurrerende klubber, desto mindre er sandsynligheden for en fastfrysning af et hierarki af store klubber.

Som tidligere nævnt, kan et højere tilladt underskud forøge risikoen for fejlinvesteringer. Dog kan dette forslag også – til fordel for den berørte klub – forøge chancen for succesfulde spillerinvesteringer, der på lang sigt kan vise sig, at være en økonomisk gevinst for klubben.

Forslag 2: Fælles løn- og transferloft

Der kan argumenteres for, at break-even reglen indeholder et skjult lønloft. Generelt opereres der med to typer lønloft. Under normale omstændigheder forstås et lønloft som et absolut lønloft, hvilket er karakteriseret ved en beløbsgrænse, der er ens for alle givne hold i en given liga¹⁶². Break-even kravet anses dog for at udgøre et relativt lønloft, hvilket betyder, at beløbsgrænserne er forskellige fra klub til klub¹⁶³.

Break-even kravet indeholder dog ikke et decideret beløbsniveau for hvor høje spillerlønningerne må være på. En konsekvens af break-even kravet er, at fodboldklubberne må se sig nødsaget til at skære ned på fodboldspillernes lønninger.

Det andet forslag går ud på en implementering af et regelsæt, der kan opnå samme målsætning som FFP regelsættet, dog uden at have ligeså restriktive følger, som break-even reglen. Ved dette forslag er ideen, at alle europæiske fodboldklubber har et fælles løn- og transferloft. Dette betyder, at der er en fælles grænse for hvor høje lønningerne må være på, og en fælles grænse for hvor høje transfersummerne¹⁶⁴ må være.

Tanken er endvidere, at ovennævnte beløbsgrænser gælder en sæson af gangen. Dette betyder, at grænserne kan ændres fra sæson til sæson. Ændringen af grænserne skal baseres på, den afsluttede sæsons økonomiske udvikling. Hvis de europæiske klubber har genereret et overskud, skal grænsen forøges og hvis de ender med et underskud, skal grænsen formindskes.

UEFA's vinkel

I det følgende, vil UEFA's eventuelle omkostninger og fordele i forbindelse med ovennævnte forslag til ændring af break-even reglen skitseres, analyseres og vurderes.

¹⁶² De amerikanske klubber i NFL har et fælles lønloft som de skal overholde ved indgåelse af kontrakter med nye spillere.

¹⁶³ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 194-195.

¹⁶⁴ Den sum som en klub ved køb af en fodboldspiller skal betale den sælgende klub.

Cost

Der kan argumenteres for en mulig omkostning for UEFA, der indebærer, at der ved dette forslag kommer mindre fokus på klubbernes egne indtægter. Med andre ord betyder dette, at en given klub må se sig nødsaget til at overholde loftet, på trods af at den pågældende klub muligvis har højere indtægter, end loftet tillader.

Ved vurderingen af denne regel, bør det også pointeres, at det er ressourcekrævende for UEFA at få gennemført en lovændring, på trods af, at ændringen antageligt er mindre restriktiv. Et system der indebærer et loft, antages at være meget ressource- og tidskrævende, da europæisk fodbold aldrig har haft regler som de forslåede.

Benefit

De fordele der kan nævnes i forbindelse med denne ændring af break-even reglen, er bl.a. at UEFA kan undgå en række juridiske udfordringer med konkurrenceretten, da ændringen antages at være mindre restriktiv, end break-even reglen. Det skal dog bemærkes, at dette forslag kan begrænse de store, rige klubbers muligheder. Det er dermed også positivt for UEFA, at mange fodboldklubber bliver gældsfrige, hvilket de antages at blive med denne loft-ordning.

Desuden kan et fælles løn- og transferloft, opretholde interessen for de europæiske turneringer, for langt flere klubber, end blot de rige klubber. Et fælles loft kan have den konsekvens, at de rige klubber får svært ved kun at tilføje gode dyre spillere, hvilket frigør en masse gode spillere på markedet. Dette kan medføre en mere ligelig fordeling af de gode spillere, hvilket kan komme de mindre rige klubber til gunst.

Der kan derfor i denne sammenhæng argumenteres for, at der er tale om en fordel for UEFA, da en mere ligelig fordeling af de gode spillere, kan resultere i en større interesse i UEFA's europæiske klubturneringer.

Klubbernes vinkel

I det følgende, vil de europæiske fodboldklubbers eventuelle omkostninger og fordele i forbindelse med ovennævnte forslag til ændring af break-even reglen skitseres, analyseres og vurderes.

Cost

En omkostning for klubberne, der kan nævnes i forbindelse med dette forslag kan være, at de rige klubber har større sandsynlighed for at overskride loftet, end de mindre rige klubber. Loftet tager ikke hensyn til skellet mellem de rige, og mindre rige fodboldklubber, da der er tale om et gennemsnitligt loft.

Der kan der sås tvivl om hvorvidt de store klubber vil være interesserede i sådan en regel; da det må antages at være i deres interesse at opretholde deres elite status. Det kan derfor diskuteres, hvorvidt de store klubber har en interesse i en højere konkurrencemæssig balance, der i sidste ende kan betyde, at de som store klubber mister status som 'elite klubber'.

Ydermere kan der argumenteres for, at klubbernes indtægter bliver mere ligegyldige, da man alligevel kun kan bruge penge i henhold til hvad loftet tillader. Ved break-even reglen, bliver en given klub belønnet jo højere indtægterne er på, da en højere indtægt betyder en højere tilladt udgift.

Benefit

En fordel ved dette forslag er, at det fælles løn- og transferloft udgør et fælles regelsæt for alle fodboldklubber uanset størrelse. Fordelen ved at der er et fælles regelsæt der gælder alle klubberne er, at der er tale om en simpel ordning, da klubberne kun skal forholde sig til ikke at overskride loftet. I modsætning til dette forslag, udgør break-even reglen samme formel for alle klubberne; det er dog ikke de samme grænser som klubberne har, da en given klubs udgifter ikke må overstige indtægterne.

Ved break-even reglen, kan klub A have 10 mio. EURO til gode, pga. sine indtægter, mens klub B kun kan have 5 mio. EURO til at handle spillere ind for. Ved dette forslag ville der gælde et fælles løn- og transferloft for klub A og klub B.

De mindre rige klubber, kan drage fordel af dette forslag til ændring af break-even reglen, da loftet antages at påvirke de rige klubber. Loftet kan resultere i, at de rige klubber ikke kan bruge penge i ligeså høj grad som de er vant til, hvilket antages at bringe de mindre rige klubber på lige fod med de rige klubber rent konkurrencemæssigt, efter x-antal år.

Forslag 3: Konkrete transfer- og kontraktregler

FFP regelsættet og herunder break-even reglen foreskriver ikke nogle retningslinjer, for hvordan en spillerhandel skal foregå og for hvor længe en kontrakt maksimalt må være på, før den må forlænges igen.

Det tredje forslag går ud på; en implementering af nogle konkrete regler der kan opnå samme målsætning som FFP regelsættet, dog uden at have ligeså restriktive følger som break-even reglen. Ved dette forslag er ideen, at der skal gælde specifikke regler for hvordan en spillerhandel skal foregå og for hvor længe en kontrakt maksimalt må være på, før den må forlænges igen.

Ideen er at spillerhandlerne skal foregå således, at man som klub kun kan købe en enkel spiller såfremt en spiller bliver solgt. Dette forslag antages, at forebygge alt for store trupper. Dermed kan forslaget forebygge unødvendige overinvesteringer på spillere, der kan resultere i en alt for stor trup. På lang sigt antages dette forslag, at have potentiale nok til at hæve klubbernes økonomiske disciplin og fornuft.

Reglerne for kontrakterne indebærer, at en kontrakt maksimalt må være på to år ad gangen. Dette forslag antages, at nedbringe de transfersummer, der skal betales for at købe en spiller fri fra sin klub. Jo længere kontrakten er på, jo højere er værdien af spilleren og dermed summen der skal betales. Ved at sætte et maksimum for hvor længe en kontrakt må være på, før den kan forlænges; kan forslaget formindske summerne, som klubberne skal betale for en spiller.

Alt i alt antages disse to regler, for at udgøre et relevant forslag til at opnå samme målsætning som FFP regelsættet, dog uden at have ligeså restriktive følger som break-even reglen.

UEFA's vinkel

I det følgende vil UEFA's eventuelle omkostninger og fordele, i forbindelse med ovennævnte forslag til ændring af break-even reglen skitseres, analyseres og vurderes.

Cost

Ovennævnte forslag kan have en omkostning for UEFA der indebærer, at der i fremtiden vil komme flere handler, da der kun kan købes en spiller såfremt der sælges en spiller. Med dette menes der, at

det administrative arbejde for UEFA bliver tids- og ressourcekrævende, da der vil være en tendens til en øget aktivitet på det europæiske fodboldmarked.

Ved vurderingen af denne regel bør det tages med, at det er ressourcekrævende for UEFA at få gennemført en lovændring, på trods af at ændringen antageligt er mindre restriktiv. Samtidig kan UEFA risikere, at konkurrencen forringes, da chancen for fejkøb (for klubbernes vedkommende) stiger, i takt med et stigende antal spillerhandler. En forringelse af konkurrence kan formindske interessen for UEFA's klubturneringer, hvilket kan betegnes som en omkostning.

Benefit

De fordele der kan nævnes i forbindelse med denne ændring af break-even reglen er bl.a., at UEFA kan undgå en række juridiske udfordringer med konkurrenceretten, da ændringen antages at være mindre restriktiv.

Derudover kan forslaget om nogle konkrete transfer og kontrakt regler, fremtvinge en sundere økonomi samt konkurrence i europæisk fodbold. Det også en positiv ting for UEFA, at mange fodboldklubber bliver gældsfrie, hvilket rykker UEFA tættere på målsætningen om at opnå finansiell stabilitet og økonomisk bæredygtighed i europæisk fodbold.

Klubbernes vinkel

I det følgende vil de europæiske fodboldklubbers eventuelle omkostninger og fordele i forbindelse med ovennævnte forslag til ændring af break-even reglen skitseres, analyseres og vurderes.

Cost

Der kan argumenteres for, at forslaget om konkrete transfer og kontrakt regler, kan medføre en omkostning for klubberne, der indebærer at det bliver sværere for klubberne at beholde en given spiller i lang tid. Med andre ord forventes det, at det bliver sværere for klubberne at have klublegender, der kun har spillet i en og samme klub.

Ydermere kan det nævnes, at klubberne kan stå i en situation, hvor de har mangel på spillere i truppen; som et resultat af skadede spillere – og ifølge forslag 3, kan de skadede spillere kun erstattes, såfremt en spiller sælges. Der kan derfor argumenteres for, at dette forslag kan have praktiske u hensigtsmæssige konsekvenser for klubberne.

Indtjeningsmulighederne for klubberne bliver da også formindsket, da spillernes kontrakter maksimalt er på to år. En spiller med en kontrakt på fem år, er mere værd end en spiller med en kontrakt på to år, (vurderingen af værdien forudsætter dog også, at spillerne er af samme kaliber).

De konkrete transfer og kontrakt regler, kan også udgøre en omkostning for klubberne, da det bliver sværere at integrere spillerne, fordi der er konstante udskiftninger på holdet. En dårlig integration iblandt spillerne på et hold, kan have negative konsekvenser og bl.a. gå ud over præstationerne.

Benefit

En fordel som de europæiske klubber kan drage af, ved forslaget om konkrete transfer og kontrakt regler kan være, at den sportslige udvikling fremmes, da spillermateriale skiftes ud oftere. Derudover kan klubberne undgå en alt for stor trup, og dermed undgå at bruge unødvendige penge på spillere der alligevel ikke bliver brugt.

Da spillerne maksimalt kan have kontrakter på maksimum to år af gangen, forventes det at det bliver billigere at foretage spillerhandler (end tilfældet er det i dag), hvilket kan fremme en sund økonomi. Som tidligere beskrevet, i både den juridiske og økonomiske analyse, kan break-even reglen resultere i flere lejeaftaler frem for spillerkøb, hvilket dette forslag ikke gør. Det faktum at klubberne kun kan købe en spiller, såfremt en spiller sælges, kan antageligt fremme klubbernes økonomiske fornuft.

Med andre ord betyder dette, at en given klub ikke overinvesterer i to-tre nye spillere, men derimod begrænses til kun at købe en spiller. En fordel der også kan nævnes ved dette forslag er, at klubberne i nemmere omfang kan komme af med en fodboldspiller, der har vist sig at være en fejlinvestering. Da kontrakten maksimalt kun kan være på to år, kan klubberne undgå fejlinvesterede spillere, der blot læner sig op af lange kontrakter.

3.6.3 Opsummering

På baggrund af ovenstående cost-benefit analyse, af de to givne scenarier kan følgende udledes:

Ved det første scenarie, hvilket er den uændrede form for break-even reglen, tager reglen ikke hensyn til den konkurrencemæssige balance på det europæiske fodboldmarked. Som nævnt i den juridiske analyse, er break-even reglen konkurrencebegrænsende.

Fordelene for både UEFA og de europæiske klubber ved denne form, der kan udledes af ovenstående analyse er, at begge parter kan opnå finansiell stabilitet. Break-even reglen kan også fremme klubbernes økonomiske rationalitet – hvilket kan resultere i en lavere gæld efter x-antal år. De omkostninger der er forbundet med reglen, synes dog at vægte mere end fordelene.

Den overordnede omkostning, der er værd at nævne, kan have konsekvenser for både UEFA og de europæiske klubber. Break-even reglen har i sig selv potentiale for at løse klubbernes gældsproblemer. Problematikken opstår dog, når dette sættes i et større perspektiv. Omkostningen indebærer at break-even reglen påvirker den konkurrencemæssige balance internt blandt klubberne. Denne omkostning kan for UEFA's vedkommende resultere i en lavere interesse for deres europæiske klubturneringer.

Dette omfatter både færre tilskuere i form af tv-seere, samt tilskuere der køber billetter til kampene – og fodboldspillere der søger andre græsgange/andre fodboldmarkeder, der kan imødekomme deres lønkrav.

Som tidligere nævnt udledes det, at omkostningerne for både UEFA og klubberne, vægter højere end de fordele som begge parter kan drage af break-even reglen, fordi den konkurrencemæssige balance påvirkes, da de mindre rige klubbers konkurrenceevner formindskes. Det har derfor været interessant at undersøge de mulige konsekvenser som kan være forbundet med en ændring af break-even reglen.

En ændring af break-even reglen, indebærer en ny regel, som er mindst ligeså egnet som break-even reglen til at opnå målsætningen om finansiell stabilitet, dog uden at være ligeså restriktiv. Nogle af forslagene, der er givet i analysen kan vurderes for at være mere hensigtsmæssige rent praktisk end de andre. Det er dog ikke det, der er det afgørende for vurderingen af det andet scenarie, kontra det første scenarie, da sådan en diskussion vil behandles i afhandlingens integrerede del.

Fællesnævneren for UEFA og de europæiske klubber, ved alle tre forslag er, at UEFA kan undgå en række juridiske udfordringer med konkurrenceretten, da ændringen antages at være mindre restriktiv. Dette kan UEFA opnå, da forslagene antages at fremme den konkurrencemæssige balance – modsat break-even reglen. Omkostningerne for både UEFA og klubberne er forskellige og afhængige af hvilket forslag de baseres på. En generel omkostning kunne dog for UEFA's vedkommende være, at det er ressourcekrævende at få gennemført en lovændring, på trods af at ændringen antageligt kan være mindre restriktiv.

For klubbernes vedkommende, kan en omkostning ved det første forslag være, at klubbernes økonomiske fornuft ikke fremmes ved at forhøje den acceptable afvigelse fra 30 mio. EURO. Hertil kan der argumenteres for, at break-even reglen er bedre til at fremme en økonomisk rationalitet hos klubberne. Ved det andet forslag, kan der for klubbernes vedkommende argumenteres for, at der ikke tages hensyn til skellet mellem de rige og mindre rige klubber.

En sideeffekt af dette kunne dog være, at der efter x-antal år kom en forbedring af den konkurrencemæssige balance, idet de rige klubber vil være tvunget til at rette sig efter det fælles løn- og transferloft. Ved det tredje forslag, kan omkostningerne for klubberne indebære en begrænsning af indtjeningsmulighederne. Derudover kan der argumenteres for, at dette forslag kan have praktiske uhensigtsmæssige konsekvenser for klubberne, jf. reglen om at en klub kun kan købe en spiller, såfremt en spiller sælges.

På baggrund af ovenstående opsummering, kan det dermed udledes, at omkostningerne der er forbundet med den uændrede form for break-even reglen, er højere end omkostningerne der er ved den ændrede form for break-even regel. Mere specifikt er omkostningerne højere ved den uændrede form for break-even regel fordi break-even kravet begrænser og formindsker klubbernes konkurrenceevne.

Dette står i kontrast til den ændrede form for break-even regel, da konkurrenceevnen ved disse forslag antages at blive højere. Fordelene ved både den uændrede og de ændrede er de samme, nemlig at de antages at opnå finansiell stabilitet, samt sikre en langsigtet økonomisk bæredygtighed.

Det skal dog bemærkes, at forslag 1, ikke har de samme ligheder som den uændrede form for break-even regel, hvad angår en opnåelse af en finansiell stabilitet. Dette skyldes at økonomisk uansvarlige klubber, ved det første forslag, kan risikere at have en fortsat usund økonomi. På trods af dette, vurderes det dog, at omkostningerne er højere ved den uændrede form for break-even regel, end ved det første forslag.

Det underbyggende argument for dette er, at det ud fra en økonomisk synsvinkel er et naturligt fænomen, at en virksomhed, (fodboldklub), på et givent marked, kan risikere at foretage en fejlinvestering. Denne risiko er blot en del af 'forretningen', og man kan argumentere for, at muligheden for at fejle bør eksistere.

Set ud fra UEFA's synsvinkel, synes forslag 2 at være bedst egnet, da det menes at være mindst ressourcekrævende. Ved dette forslag har alle europæiske fodboldklubber et fælles løn- og transferloft, som ikke må overskrides. Ydermere kan dette forslag for UEFA's vedkommende udgøre et mindre kompliceret regelsæt, hvilket kan resultere i, at mange klubber hurtigt kan indordne sig reglerne.

Set ud fra de europæiske klubbers vinkel, vurderes forslag 1 til at være det bedst egnede. Dette skyldes at forslaget rent praktisk er det mest enkle, og er mindre ressourcekrævende end de to andre forslag. De to andre forslag, er ikke prøvet af i europæisk fodbold, og man kan argumentere for, at de begge har praktiske uhensigtsmæssigheder. Det andet forslag, kan siges at være mere egnet rent praktisk endt det tredje forslag.

Fællesnævneren for de to er, at europæisk fodbold er uprøvet med disse forslag, hvilket ikke er tilfældet ved det første forslag. Her kan der argumenteres for, at grundideen allerede er prøvet af hos klubberne, (da de allerede er bekendte med break-even reglen), og at et udvidet acceptabelt underskud blot vil forøge det økonomiske spillerum for klubberne.

3.7 Komparativ analyse

Det følgende vil udgøre den anden komparative analyse. Analysen vil baseres på de "skjulte" lønlofter der udledes af FFP regelsættets break-even regel, samt lønlofter fra NFL¹⁶⁵, og spillererhvervelsessystemerne i europæisk fodbold (UEFA) og NFL.

Derefter vil den generelle konkurrencemæssige balance i europæisk fodbold og NFL sammenlignes og vurderes. På trods af, at europæisk fodbold og NFL ikke udgør samme sport, vil denne sammenligning være relevant for den økonomiske problemstilling, da NFL har en ligeså stor sportslig betydning som europæisk fodbold.

Den komparative analyse, vil med andre ord baseres på to forskellige sportsmarkeder. Det er dermed relevant at undersøge strukturen i NFL, og om denne kan 'overføres' til europæisk fodbold. Der kan afslutningsvist argumenteres for, at den komparative analyse har til formål at undersøge hvorvidt NFL's lønloftsystem, samt spillererhvervelsessystem kan udgøre et løsningsforslag til FFP regelsættets break-even regel.

¹⁶⁵ Den professionelle liga for amerikansk fodbold i USA.

3.7.1 Lønlofterne

I professionel sport, er begrebet et ”lønloft” en aftale, der afgrænser den mængde penge et hold kan bruge på spillerlønnings. Afgrænsningen fungerer som et lønloft pr. spiller, eller som et totalt lønloft for hele holdet – eller kan fungere som begge dele.

En række nordamerikanske sportsligaer, har implementeret lønloftsystemet, som en del af en metode der skal holde udgifterne nede. Disse lønlofter har også til formål at forhindre en ulig konkurrence; og dermed sørge for, at skellet mellem store, rige klubber og klubber der er mindre økonomisk stærke ikke bliver større¹⁶⁶. Med andre ord har lønloftsystemet i f.eks. NFL til formål at forbedre hver enkel klubs finansielle stabilitet, og forbedre den konkurrencemæssige balance. I NFL opereres der med et såkaldt ’strengt’ lønloft, hvilket betyder, at loftet på ingen måder må overskrides¹⁶⁷.

Summen for det totale loft justeres hvert år, afhængigt af de indtægter som ligaen tjener ind. Loftet vurderes på baggrund af de indtægter som er indhentet i form af tv-rettigeheder, billetsalg, sponsoraftaler og andre indtægter indhentet igennem driften¹⁶⁸. F.eks. er loftet i 2016 sat til 155,27 mio. dollars¹⁶⁹. Loftet betyder, at ingen klub i ligaen kan bruge flere penge på spillerlønnings end det fastlagte beløb. Loftet har siden indførslen af systemet i 1994 gennemgået en stigning fra 34,6 mio. dollars¹⁷⁰, til de nuværende 155,27 mio. dollars.

Klubbernes lønudgifter skal være i overensstemmelse med loftet, senest den første dag i sæsonen. Hvis en klub bruger mere end hvad lønloftet tillader, sanktioneres klubben med et mindre lønloft året efter, og konsekvensen af dette kan være, at den pågældende klub bliver mindre konkurrencedygtig.

Hvis en klub bruger mindre beløber på spillerlønnings, kan den givne klub videreføre beløbet som de ikke har brugt, til sæsonen efter. Det skal dog bemærkes, at der er et minimumskrav som klubberne skal overholde, hvilket betyder, at de som minimum skal bruge 89 % af det samlede lønloftsbeløb på spillerlønnings¹⁷¹.

¹⁶⁶ <http://www.draftday.dk/salary-cap/>

¹⁶⁷ D. Blair, Roger: Sports Economics. Cambridge University Press, 2012 – side 443.

¹⁶⁸ <http://bleacherreport.com/articles/1665623-how-does-the-salary-cap-work-in-the-nfl#>

¹⁶⁹ <http://www.nfl.com/news/story/0ap3000000639226/article/nfl-salary-cap-set-at-15527-million-for-2016>

¹⁷⁰ <http://www.businessinsider.com/nfl-sports-chart-of-the-day-history-nfl-salary-cap-2011-7?IR=T>

¹⁷¹ <http://www.sbnation.com/nfl/2016/2/27/11081680/nfl-salary-cap-2016-million-projection>: Minimumsbeløbet for 2016 er 138,19 mio. dollars.

Som tidligere nævnt i den økonomiske analyse, kan der argumenteres for, at break-even reglen indeholder et skjult lønloft. Generelt opereres der med to typer lønloft. Under normale omstændigheder forstås et lønloft som et absolut lønloft, hvilket er karakteriseret ved en beløbsgrænse, der er ens for alle givne hold i en given liga¹⁷². Break-even kravet anses dog for at udgøre et relativt lønloft, hvilket betyder, at beløbsgrænserne er forskellige fra klub til klub¹⁷³.

Break-even reglen indeholder dog ikke et decideret beløbsniveau, for hvor store spillerlønningerne må være på. En konsekvens af break-even kravet er, at fodboldklubberne må se sig nødsaget til at skære ned på fodboldspilernes lønninger.

I henhold til break-even kravet, skal klubberne tage hensyn til de relevante indtægter de indbringer, før de kan tilbyde en løn der afspejler en given spillers kvaliteter. Konsekvensen er at de gode spillere højst sandsynligt kun ender hos de klubber, der genererer mange penge. Denne tendens resulterer i en ujævn konkurrence balance i og med, at de gode spilleres opmærksomhed som regel kun er rettet mod de større, rige klubber.

Dette står i kontrast til strukturen i NFL, da alle klubber uanset indtægter må bruge lige mange penge på spillerlønninger, hvilket betyder at de gode spillere kan tillokkes af samtlige klubber i NFL. Dette faktum medfører en sundere og mere jævn konkurrence balance, end tilfældet er med europæisk fodbold.

Man kan argumentere for at lønloftsystemet i NFL er et retfærdigt system for klubberne, i modsætning til det skjulte lønloft der udledes af break-even reglen. Her tænkes der især på de små, mindre rige klubber, der ikke genererer nok indtægter til at kunne følge med de store klubbens attraktive spillerlønninger.

3.7.2 Spillererhvervelsessystemerne

De europæiske klubber, og klubberne i NFL kan erhverve spillere på forskellige måder. Ligheden mellem systemerne i europæisk fodbold og NFL er, at klubberne i begge regioner kan erhverve spillere der er kontraktløse. I NFL sker det typisk, at klubberne venter til en given spiller er kontraktløs, da

¹⁷² De amerikanske klubber i NFL har et fælles lønloft som de skal overholde ved indgåelse af kontrakter med nye spillere.

¹⁷³ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 194-195.

man ikke kan købe en spiller (mod en overgangssum) fra en anden klub¹⁷⁴. Det eneste klubberne i NFL skal tage hensyn til er, at de ikke overskrider det fastsatte lønloft.

De europæiske klubber kan ligeledes erhverve kontraktløse spillere. Når en given fodboldspillers kontrakt ophører, kan spilleren ”købes” gratis af en anden fodboldklub (da den bogførte værdi efter kontraktens ophør er på 0, kan en anden klub hente spilleren uden at betale en overgangssum). I henhold til break-even reglen, er den økonomiske fordel som klubberne kan drage; at kun lønnen skal medregnes i beregningen af break-even ligevægten.

Den anden metode som klubberne i NFL kan gøre brug af, er den mest populære i amerikansk fodbold. Metoden kaldes ’drafting’ og indebærer, at klubberne erhverver nye spillere, ved at tilbyde givne spillere kontrakter. Spillerne der hentes igennem denne metode har aldrig spillet på professionelt plan. Da der er 32 klubber i NFL ligaen, rangeres valgene i forhold til klubbernes placering sæsonen forinden. Det specielle ved metoden er, at det hold der netop har vundet ligaen er det sidste hold der må vælge spillere. Den dårligst placerede klub får lov til at vælge først¹⁷⁵.

På den måde får de dårligste klubber fra sæsonen forinden, forrang, og kan vælge de potentielt set bedste spillere. Således opretholder ligaen en jævn konkurrencemæssig balance.

Der findes mange tekniske detaljer der gør NFL drafting til et sundt konkurrencemæssigt system. F.eks. kan klubberne bytte deres valg mellem hinanden, med det formål at erhverve de gode spillere før de andre klubber¹⁷⁶. Metoden indeholder ingen overgangssummer, men høje lønninger, på trods af, at der er tale om uerfarne spillere. Klubberne skal dog overholde det fastsatte lønloft.

Den anden metode de europæiske klubber kan gøre brug af er, at købe en spiller ud af sin kontrakt hos en anden klub. Selvom en given fodboldklub betaler den fulde pris for en fodboldspiller, skal prisen set ud fra break-even perspektivet, afskrives over kontraktens varighed¹⁷⁷.

Et eksempel på et køb af en spiller med en kontrakt hos en klub: Klub A køber en given spiller fra klub B. Klub A betaler prisen for spilleren direkte til klub B. Prisen lyder på 40 mio. EURO og består af en kontrakt af fire års varighed. Set ud fra perspektivet, skal prisen på 40 mio. EURO afskrives

¹⁷⁴ <http://www.nfl.com/news/story/0ap3000000477509/article/nfl-details-free-agency-with-qa>

¹⁷⁵ <http://operations.nfl.com/the-players/the-nfl-draft/the-rules-of-the-draft/>

¹⁷⁶ <http://operations.nfl.com/the-players/the-nfl-draft/the-rules-of-the-draft/>

¹⁷⁷ FFP regelsættets Annex VII, litra C.

over kontraktens varighed, hvilket betyder at den udgift der skal bogføres efter et år er 10 mio. EURO. Således vil den givne spiller have en bogført værdi på 30 mio. EURO efter et år.

Hvis klub A sælger den givne spiller efter to år, skal differensen mellem beløbet som klub A modtager på salgsdagen og den bogførte værdi af spilleren på dagen, straks noteres i regnskabet. Handlen skal noteres som enten et tab eller en fortjeneste. Fidusen i dette er, at klub A kan præsentere en fortjeneste hvis de efter to år sælger den givne spiller til 25 mio. EURO, da den bogførte værdi af spilleren efter to år kun er på 20 mio. EURO. Omvendt kan klub A risikere et tab på den givne spiller, hvis han blot sælges til 15 mio. EURO efter to år.

3.7.3 Den generelle konkurrencesituation

Der kan argumenteres for, at lønloftsystemet i NFL har til formål at forbedre hver enkel klubs finansielle stabilitet og forbedre den generelle konkurrencemæssige balance¹⁷⁸. Omvendt kan det siges, at den konkurrencemæssige balance ikke er taget med i betragtning som en målsætning for UEFA, da de udarbejdede FFP regelsættet, og herunder break-even reglen. Dog ønsker UEFA at skabe en økonomisk bæredygtighed og finansiell stabilitet. Lønloftsystemet blev implementeret i NFL i 1994, hvorfor der kan argumenteres for, at det er et afprøvet system, med positive følger for konkurrencesituationen i ligaen.

Det skjulte lønloft der udledes af break-even reglen er stadig et nyt fænomen i europæisk fodbold, og det kan i denne henseende siges, at de langsigtede konsekvenser stadig er ukendte. Overordnet set kan man argumentere for, at det fælles lønloftsystem i NFL er mere effektivt i forhold til konkurrencesituationen end det individuelle skjulte lønloft de europæiske klubber befinder sig under.

Med andre ord betyder dette, at alle klubber i NFL kan tilbyde samme lønniveau. I modsætning til dette kan alle klubber i Europa ikke tilbyde samme lønniveau for en given spiller. Her begrænser break-even reglen klubbernes investeringsmuligheder.

FFP regelsættet forbyder kapitalindsprøjtninger fra ejere eller investorer, da disse penge ikke indgår som en del af de relevante indtægter, og dermed i beregningen af break-even ligevægten. En konsekvens af dette er, at de europæiske klubber i højere grad lejere spillere, frem for at købe dem.

¹⁷⁸ D. Blair, Roger: Sports Economics. Cambridge University Press, 2012 – side 443.

Klubbernes risikovillighed på markedet falder, og muligheden for at foretage fejlinvesteringer synes også at være begrænset.

Dette skyldes at klubberne ihærdigt forsøger at opretholde den finansielle stabilitet, hvilket i teorien er en positiv ting. Sideeffekten er dog en formindskelse af muligheden for at foretage fejlinvesteringer, der på lang sigt kan true en fodboldklubs eksistens på markedet. Denne mulighed bør eksistere, og UEFA bør ikke implementere et regelsæt der forebygger dette. En konkurrencesituation kan hurtigt tage uventede drejninger for en række givne klubber, hvis andre klubbers dårlige strategi fører dem ud af markedet.

I modsætning til dette kan der argumenteres for, at konkurrencesituationen ser anderledes ud i NFL, da klubberne har store investeringsmuligheder. Ligaen i NFL er konkurrencedygtig da muligheden for at fejlinvestere eksisterer. Magtstrukturen kan hurtigt ændre sig i ligaen, hvis en succesfuld klub foretager en række fejlinvesteringer, da de mindre succesrige klubber kan nyde godt af dette. Derudover har det fælles lønloftsystem i NFL bl.a. til formål at forbedre den generelle konkurrencemæssige balance¹⁷⁹. Med andre ord, kan konkurrencen i NFL siges at være dynamisk, hvilket stemmer overens med tankegangen bag den frie konkurrence.

Drafting metoden der anvendes i NFL skaber en dynamisk konkurrence i ligaen, da de dårligst placerede klubber, får chancen for først at tilbyde kontrakter til de bedste spillere. Ved anvendelsen af denne metode, fordeles de bedste spillere jævnt mellem alle klubberne i ligaen, hvilket opretholder en lige og fair konkurrence.

Dette står i kontrast til europæisk fodbold, da de dårligst placerede klubber ikke kan følge med de store, rige klubber. De store klubber er meget dominerende på området for spillererhvervelse, hvilket betyder, at de til hver en tid kan overbyde de små klubbers bud. Som konsekvens af FFP regelsættet, og break-even reglen, kan ejerne eller investorerne der står bag de små klubber, ikke overføre nødvendig kapital, da det ikke anses som en relevant indtægt.

Da det ikke betegnes som en relevant indtægt, kan de små klubber ikke bruge store summer penge på spillererhvervelser og spillerlønninger, da break-even ligevægten beregnes på baggrund af de

¹⁷⁹ D. Blair, Roger: Sports Economics. Cambridge University Press, 2012 – side 443.

relevante indtægter og relevante udgifter. Dette faktum skaber, i modsætning til NFL ligaen, en langt mere ujævn konkurrencemæssig balance i Europa.

Ulempen ved drafting metoden i NFL er, at en given klub kun har få muligheder for at vælge de rigtige spillere. Hvis disse spillere ikke lever op til forventningerne, kan klubben ikke udbyde spillerne på markedet, hvilket klubberne er i stand til i europæisk fodbold. Klubberne i NFL har kun mulighed for at fritstille en spiller, eller vente til at kontrakten udløber. De europæiske klubber har dog muligheden for at rette op en fejlinvestering, ved at sælge spilleren.

Klubbernes konkurrenceevne er påvirket af deres indtjeningsmuligheder. Økonom Markus Sass konkluderer i sin rapport¹⁸⁰, at en klubs indtjeningsmuligheder er afhængig af klubbens historiske succes. Dette er begrundet i følgende argument: Hvis en klub bliver succesfuld, kan klubben tiltrække flere tilskuere, hvilket resulterer i en større markedsandel.

De små klubber er dog begrænsede, da de ikke kan overinvestere i ligeså høj grad som de store klubber, som konsekvens af break-even reglen. Dette medfører en ujævn konkurrencesituation, hvor de store klubber dominerer totalt. Konkurrencesituationen ser anderledes ud i NFL, da ligaen har implementeret et indtægtsfordelingssystem, hvilket vil uddybes i diskussionen.

3.7.4 Opsummering

Der kan være en række fejlkilder forbundet med ovenstående komparative analyse, hvilke er nødvendige at vurdere. Set ud fra et kildekritisk syn kan det nævnes, at NFL ligaen er en lukket ligastruktur. Dette betyder at samtlige 32 hold er de samme, sæson efter sæson. Der findes ingen ned- eller oprykningsskampe. Til sammenligning er UEFA's klubturneringer struktureret på en anderledes måde. De europæiske klubber kvalificerer sig til UEFA's turneringer, igennem de nationale ligaer, og afhængigt af deres slutplaceringer.

Det er derudover værd at bemærke, at europæisk fodbold og amerikansk fodbold, ikke er den samme sport. På trods af forskellen har sammenligningen været relevant for den økonomiske problemstilling, da NFL har en ligeså stor sportslig betydning som europæisk fodbold. Ydermere har det været

¹⁸⁰ Sass, Markus: Long-term Competitive Balance under UEFA Financial Fair Play Regulations, 2012, Universität Magdeburg, Faculty of Economics and Management:
http://www.fww.ovgu.de/fww_media/femm/femm_2012/2012_05.pdf

interessant at undersøge et anderledes sportsmarked, hvorfor den komparative analyse ud fra en økonomisk betragtning kan retfærdiggøres.

På baggrund af ovenstående komparative analyse kan det udledes, at lønloftsystemet i NFL er et retfærdigt system for klubberne. Dette står i modsætning til det skjulte lønloft der udledes af break-even reglen. I henhold til break-even kravet skal klubberne tage hensyn til de relevante indtægter de indbringer, før de kan tilbyde en løn der afspejler en given spillers kvaliteter. Konsekvensen er at de gode spillere højst sandsynligt, kun ender hos de klubber der genererer mange penge. Denne tendens resulterer i en ujævn konkurrencesituation i og med, at de gode spilleres opmærksomhed som regel kun er rettet mod de større, rige klubber.

Dette står i modsætning til strukturen i NFL, da alle klubber uanset indtægter må bruge lige mange penge på spillerlønninger, hvilket betyder at de gode spillere kan tillokkes af samtlige klubber i NFL. Med andre ord betyder dette, at de gode spillere i NFL ikke har præferencer for hvilken klub de vælger, hvorimod de gode spillere i europæisk fodbold vælger ud fra de bedst betalende klubber. Dette faktum medfører en sundere og mere jævn konkurrence i NFL, end tilfældet er med europæisk fodbold.

Spørgsmålet om hvorvidt NFL's lønloftsystem kan udgøre et løsningsforslag til FFP regelsættets break-even regel, kan diskuteres. Fordelen ved et fælles lønloftsystem i europæisk fodbold er, at et loft kan forebygge astronomiske spillerlønninger. Med break-even reglen kan de store klubber nemlig tilbyde astronomiske lønninger, da deres relevante indtægter stemmer overens med de relevante udgifter.

Dog kan de mindre klubber med et fælles lønloft, konkurrere med de store klubber, om at tilbyde attraktive spillerlønninger, da de store klubber ikke vil være i stand til at overbyde de mindre klubber, i ligeså høj grad som i dag. En overførsel af lønloftstrukturen fra NFL til europæisk fodbold vurderes for at have potentiale til at fremme den konkurrencemæssige balance mellem klubberne.

Det kan også diskuteres, hvorvidt NFL's spillererhvervelsessystem kan udgøre et løsningsforslag til FFP regelsættets break-even regel, da man ikke opererer med overgangssummer i NFL. Et sådant forslag vil forebygge høje overgangssummer i europæisk fodbold. De europæiske klubber skal i dag betale en overgangssum, for at udløse frikøbsklausulerne i kontrakterne, hvorimod der i NFL blot fokuseres på spillerlønninger.

Ydermere vil forslaget sætte fokus på udvikling af fodboldproduktet, fremfor den økonomiske gevinst, som klubberne opsøger med salg af merchandise og andre kommercielle salg. Derudover vil NFL's spillererhvervelsessystem fremme den konkurrencemæssige balance, iblandt de europæiske klubber, da systemet kan resultere i en mere ligelig fordeling af de gode, og talentfulde spillere. En overførsel af spillererhvervelsessystemet fra NFL, til europæisk fodbold, vurderes for at have potentiale til at fremme den konkurrencemæssige balance mellem klubberne.

På trods af, at lønloftssystemet og spillererhvervelsessystemet har potentiale til at fremme den konkurrencemæssige balance i europæisk fodbold, kan det først og fremmest have store strukturelle udfordringer at omdanne europæisk fodbold til et lukket ligasystem som NFL. Derudover vurderes det, at de i forvejen store europæiske klubber, vil være store modstandere af et fælles lønloftsystem, da det kræver at de begrænser sig selv. Under sådan et system, vil det være nødvendigt, at nedjustere de astronomiske spillerlønninger som de store klubber allerede tilbyder.

Tanken bag NFL's spillererhvervelsessystem, der bl.a. indebærer at man ikke opererer med overgangssummer, er i teorien meget god, da den kan fremme en finansiell stabilitet, og en dynamisk konkurrencesituation i europæisk fodbold. Sådan et system kan dog møde stor modstand i Europa, da det er en del af kernen og kulturen bag europæisk fodbold at erhverve spillere, mod betaling af overgangssummer.

Alt i alt kræver en overførsel af NFL's ligastruktur, at de store klubber ofrer sig og accepterer et system, der er helt lige på alle parametre, da dette er essensen bag NFL's ligastruktur. En sådan ofring synes at være ude af rækkevidde inden for den nærmeste fremtid.

3.8 Diskussion af break-even reglen

I henhold til problemformuleringen, vil FFP regelsættets break-even regels effekter på konkurrencen, og konsekvenser for de europæiske fodboldklubber vurderes samt diskuteres.

Som tidligere nævnt i den økonomiske analyse, er omkostningerne ved en uændring af break-even reglen, langt højere end ved en ændring af reglen. Generelt set kan det diskuteres hvor nødvendig break-even reglen er. Der kan i denne forbindelse argumenteres for, at reglen ikke er nødvendig, da konkurstruede fodboldklubber er et sjældent syn i europæisk fodbold. Ydermere kan det diskuteres i hvilket omfang en konkursramt klub kan have af påvirkninger på de andre klubber.

Til dette kan der argumenteres for, at en konkursramt fodboldklub hurtigt vil blive erstattet af en anden klub, der vil overtage pladsen. Muligheden for at fejle på et givent marked bør eksistere. Det er derfor svært at udarbejde en regel, der kan forebygge dette uden at reglen, på samme tid har andre virkninger på markedet. Som tidligere beskrevet i den første komparative analyse, er break-even reglen rigtig god til at opnå finansiell stabilitet, og økonomisk bæredygtighed.

Reglen er dog medvirkende til, at den konkurrencemæssige balance iblandt de europæiske klubber påvirkes. Der kan argumenteres for, at der vil skabes en fastfrysning af et hierarki iblandt de europæiske klubber, som et resultat af break-even reglen. Dette vil resultere i mere forudsigelige resultater i kampene, hvilket på lang sigt vil svække konkurrencen og interessen.

Hierarkiet kan f.eks. opstå, da break-even reglen foreskriver at udgifterne ikke må være højere end indtægterne, hvilket betyder, at reglen besværliggør investeringer i dygtige fodboldspillere, for de små klubber. Da de små klubber ikke har midlerne til at overforbruge som de store klubber, og af frygt for at blive udelukket af de europæiske turneringer, er der dermed tale om en ulig konkurrence.

Konsekvensen af break-even reglen på den lange bane bliver, at skellet mellem de små og de store klubber bliver større og større. Som nævnt i den juridiske og økonomiske analyse, konkluderer Markus Sass i sin rapport¹⁸¹, at FFP regelsættet, og herunder break-even reglen, har en negativ effekt på den konkurrencemæssige balance, da de store klubber i fremtiden vil have total dominans på den europæiske fodboldscene.

Professor Dr. Henning Vöpel har i en rapport¹⁸² behandlet spørgsmålet om hvorvidt FFP regelsættet, og herunder især break-even reglen, kan retfærdiggøres ud fra et økonomisk synspunkt. Rapporten er relevant at inddrage i diskussionen, da Vöpel i den økonomiske konklusion giver et bud på hvordan man kan opretholde den konkurrencemæssige balance.

Overordnet set, konkluderes der i den økonomiske del af rapporten, at FFP regelsættet og herunder break-even reglen, ikke anses som værende nødvendig, da reglens virkninger på den

¹⁸¹ Sass, Markus: Long-term Competitive Balance under UEFA Financial Fair Play Regulations, 2012, Universität Magdeburg, Faculty of Economics and Management:

http://www.fww.ovgu.de/fww_media/femm/femm_2012/2012_05.pdf

¹⁸² Vöpel, Henning: Is Financial Fair Play Really Justified? An Economic and Legal Assessment of UEFA's Financial Fair Play Rules. Hamburgisches WeltWirtschaftsinstitut (HWWI), 2013:

http://www.hwwi.org/uploads/tx_wilpubdb/HWWI_Policy_Paper_79.pdf

konkurrencemæssige balance er for omfattende, på trods af at break-even reglen i sig selv har potentiale for at opnå finansiell stabilitet.

Set ud fra et kildekritisk syn, kan det nævnes, at rapporten er udgivet i juni 2013. Anvendeligheden af rapporten kan derfor diskuteres. Der kan dog argumenteres for, at rapporten har stor relevans, da FFP regelsættet og herunder break-even reglen, ikke har været igennem en forandring siden den ældre udgave af regelsættet blev offentliggjort i 2012. Det kan dermed siges at Henning Vöpel's rapport er baseret på FFP regelsættets 2012 udgave.

Det fremgår af UEFA's officielle hjemmeside, der omhandler financial fair play, at de to seneste udgaver af FFP regelsættet, er den nævnte 2012 udgave, samt den nyere 2015 udgave¹⁸³. En gennemgang af målsætningerne, der nævnes i 2012 udgaven¹⁸⁴ viser, at de stadig er de samme i 2015 udgaven¹⁸⁵. Det kan dermed udledes, at de konklusioner som Henning Vöpel drager i sin rapport, på baggrund af regelsættets målsætninger, er anvendelige og relevante til videre diskussion.

Break-even reglens format, har heller ikke gennemgået en forandring. Det maksimalt accepterede underskud, har dog ændret sig siden 2012 udgaven. Både 2012 og 2015 udgaverne har, fastsat en acceptabel afvigelse på 5 mio. EURO, såfremt ejeren af fodboldklubben, eller andre fremtrædende personer af klubben ikke investerer i klubben.

Dog måtte fodboldklubberne under 2012 udgavens gældende periode, gerne præsentere et break-even underskud på 45 mio. EURO såfremt underskuddet dækkedes fuldt ud af klubbens ejer, eller af andre fremtrædende personer i klubben¹⁸⁶. Underskuddet på 45 mio. EURO, var gældende for den toårige periode, fra sæsonen 2013/14 til sæsonen 2014/15.

Udgaven fra 2015 er dog gældende i øjeblikket. Ifølge denne må klubberne gerne præsentere et break-even underskud på 30 mio. EURO, såfremt underskuddet dækkes fuldt ud af klubbens ejer, eller af

¹⁸³ <http://www.uefa.org/protecting-the-game/club-licensing-and-financial-fair-play/>

¹⁸⁴ FFP regelsættet, 2012 udgaven, (Art. 2):

http://www.uefa.org/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/01/80/54/10/1805410_DOWNLOAD.pdf

¹⁸⁵ FFP regelsættet, 2015 udgaven, (Art 2):

http://www.uefa.org/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/02/26/77/91/2267791_DOWNLOAD.pdf

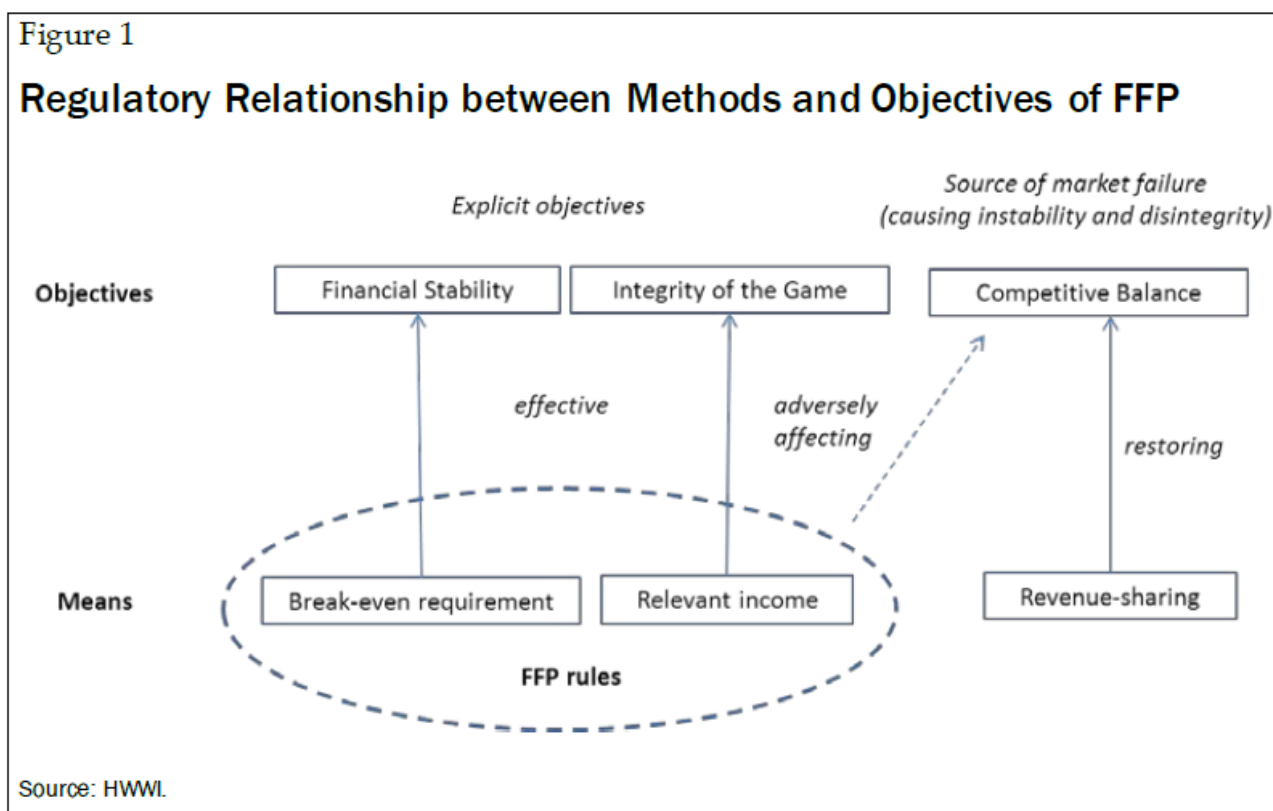
¹⁸⁶ FFP regelsættets Art. 61, stk. 2, litra a, 2012 udgaven.

andre fremtrædende personer i klubben¹⁸⁷. Underskuddet på 30 mio. EURO, er gældende for den treårige periode, fra sæsonen 2015/16 til sæsonen 2017/18¹⁸⁸.

Det kan dermed udledes, at det maksimalt accepterede underskud har ændret sig fra 45 mio. EURO til 30 mio. EURO. Med andre ord, har Henning Vöpels rapport været baseret på den maksimale afvigelse på 45 mio. EURO, hvilket var den gældende regel under rapportens udgivelse i juni 2013. Dette har dog ikke nogen betydning, for anvendeligheden af rapporten, da afvigelsen nu blot er lavere, hvilket vil sige, at klubberne holdes i kortere snor af UEFA.

På baggrund af ovenstående kildekritiske gennemgang, vurderes Henning Vöpels rapport for at være anvendelig, og relevant til den videre diskussion.

Nedenstående figur¹⁸⁹, viser forholdet mellem de metoder, som UEFA anvender til at opnå finansiell stabilitet, og hvilken sideeffekt dette kan have.

¹⁸⁷ FFP regelsættets Art. 61, stk. 2, 2015 udgaven.

¹⁸⁸ <http://www.uefa.com/community/news/newsid=2064391.html> (punkt 3).

¹⁸⁹ Vöpel, Henning: Is Financial Fair Play Really Justified? An Economic and Legal Assessment of UEFA's Financial Fair Play Rules. Hamburgisches WeltWirtschaftsinstitut (HWWI), 2013 – side 18.

På det nederste led, beskriver figuren hvilke midler UEFA gør brug af, for at opnå de givne målsætninger der er beskrevet på det øverste led. Break-even kravet opnår finansiell stabilitet, og reglen om de relevante indtægter sikrer en integritet af sporten. Break-even kravet, og reglen om de relevante indtægter repræsenteres af FFP regelsættet. Ydermere viser figuren, at FFP regelsættet i sin stræben efter de givne målsætninger, har en sideeffekt der påvirker den konkurrencemæssige balance.

Det kan dog diskuteres, hvorvidt de relevante indtægter kan have en påvirkning. Der kan argumenteres for, at FFP regelsættet forhindrer nødvendige kapitalindsprøjtninger til fodboldklubberne, da 'udefrakommende' kapitalindsprøjtninger ikke betegnes som relevante indtægter. Med betegnelsen udefrakommende kapitalindsprøjtninger, menes der pengetilførsler til klubberne, der ikke er tjent ind på baggrund af driften.

Derudover må klubbernes udgifter ikke være højere end indtægterne, hvilket betyder at break-even kravet besværliggør investeringer i dygtige fodboldspillere, for især de små klubber. Da de små klubber ikke har midlerne til at overforbruge som de store klubber og af frygt for at blive udelukket af de europæiske turneringer, kan det siges, at der er en ubalanceret konkurrence iblandt klubberne. Det faktum at 'udefrakommende' kapitalindsprøjtninger ikke er tilladte, kan anses som en adgangsbarriere for investorer, der gerne vil konkurrere på fodboldmarkedet.

Vejen til sportslig succes for de mindre klubber, synes at blive længere, da vinderne af UEFA's europæiske klubturneringer oftest er de store klubber, der i forvejen har rige ejere/investorer. Vinderne får tildelt præmiepenge af UEFA, hvilket betyder, at de rige, store klubber blot bliver rigere og endnu større – hvilket konstant øger skellet til de små, mindre rige klubber.

Henning Vöpel argumenterer for, at den konkurrencemæssige balance bør tages i betragtning som en målsætning for UEFA, hvilket den i øjeblikket åbenlyst ikke er. Han argumenterer endvidere for, at en målsætning om at opnå en sund konkurrencemæssig balance, ikke bør tilsidesættes af målsætningerne om en opnåelse af finansiell stabilitet og integritet af sporten, da konkurrencemæssige ubalancer er årsagen til finansiell ustabilitet. Den konkurrencemæssige balance, kan ifølge Vöpel genoprettes ved, at UEFA indfører et indtægtsfordelingssystem.

Nedenstående tabel¹⁹⁰, viser netop de antagende effekter af en indtægtsfordeling. En indtægtsfordeling menes at forbedre konkurrencesituationen, da f.eks. break-even reglen anses for at have negative konsekvenser for konkurrencen i europæisk fodbold. Ydermere kan en indtægtsfordeling sikre en langsigtet finansiel stabilitet, og sikre integriteten af sporten.

Table 1
Objectives, Methods, and Effects of FFP Rules

OBJECTIVES	Explicit objectives of FFP rules			Other reasonable objectives		
Methods	Long-term financial stability	Integrity of the game	Limiting Inflation of players' salary	Competitive balance	Consumer benefits	Free enterprise
Market failure	maybe	no	no	yes	maybe	maybe
Break-even requirement	<i>positive</i> (sufficient, but not necessary)	no effect (Rent shifting)	<i>positive</i>	negative	ambiguous	negative
Relevant income	no effect	<i>positive</i> (sufficient, but not necessary)	<i>positive</i>	negative	ambiguous	negative
Revenue sharing	<i>positive</i>	<i>positive</i>	<i>positive</i>	<i>positive</i>	ambiguous	ambiguous

Source: HWWL.

Rapporten giver ikke et forslag, eller et eksempel på, hvordan et indtægtsfordelingssystem kunne se ud. Et eksempel på et indtægtsfordelingssystem, i en given turnering, som UEFA er arrangør for, kunne se således ud:

Alle indtægter som UEFA genererer på baggrund af tv-rettigheder og reklamer, for en given turnering, lægges over i en samlet pulje. Halvdelen af puljens samlede sum, skal derefter deles ligeligt ud til alle de deltagende klubber.

De resterende 50 %, kan fordeles til de deltagende klubber, afhængigt af hvilken position de ender på, med vinderen af en given turnering med det højeste beløb. De første 50 % af puljen sikrer de i forvejen lavt-genererende små klubber et rimeligt beløb, og er derfor mest til gunst for disse klubber. Nedenstående tabel illustrerer det netop beskrevne:

¹⁹⁰ Vöpel, Henning: Is Financial Fair Play Really Justified? An Economic and Legal Assessment of UEFA's Financial Fair Play Rules. Hamburgisches WeltWirtschaftsinstitut (HWWI), 2013 – side 19.

Deltagere	Ligelig fordeling	Slutposition	Fordeling af de sidste 50 %	Samlede fordelt sum
Klub 1	10 %	Vinder	20 %	30 %
Klub 2	10 %	Bliver nr. 2	15 %	25 %
Klub 3	10 %	Bliver nr. 3	7,5 %	17,5 %
Klub 4	10 %	Bliver nr. 4	5 %	15 %
Klub 5	10 %	Bliver nr. 5	2,5 %	12,5 %
I alt	50 %		50 %	100 %

Systemet er et allerede bekendt fænomen i de amerikanske sportsgrene. Et af formålene bag systemet er netop at forstærke de økonomisk svage klubber¹⁹¹, med den forhåbning om, at det vil øge den konkurrencemæssige balance. Det skal dog bemærkes, at systemerne der anvendes i de amerikanske sportsgrene, i praksis ikke fungerer som ovenstående bud på et indtægtsfordelingssystem for UEFA's vedkommende.

Hvorvidt et system som beskrevet i ovenstående afsnit, vil modtages med åbne arme af de i forvejen store, rige klubber, kan dog diskuteres. Der kan argumenteres for, at de store klubber ikke vil støtte op omkring et sådant system, da det kan tænkes, at klubberne frygter enhver trussel mod deres markedsposition. Den umiddelbare konklusion på dette må derfor være, at UEFA vil møde modstand, især af de store klubber, hvis de luftede tanken om at indføre et lignende system.

Problemstillingen omkring de udefrakommende kapitalindsprøjtninger kan diskuteres. Der kan nemlig både argumenteres for, og imod forbuddet mod pengehjælp til klubberne. Et argument der taler for forbuddet kan være, at de europæiske fodboldklubber selv bør lære at generere deres egne indtægter, som de derefter kan benytte til at foretage investeringer.

Dette kan forebygge en tendens der viser, at klubber der kommer ud af en krise, med hjælp fra en rig ejer eller rig investor, igen ender med økonomiske vanskeligheder, da de blot opbygger en falsk tryghed, ved at låne sig op af kapitalindsprøjtningerne. Det faktum at klubberne bliver afhængige kan medføre, at de givne klubber mister fokus på selve fodboldproduktet.

Som tidligere nævnt i den økonomiske analyse, kan de store fodboldklubber sammenlignes med bankerne, idet der altid står en rigmand eller investor klar til at redde en given klub ud af en krise – da de er 'for store til at fejle'. Et yderligere argument, der taler for et forbud mod pengehjælp til

¹⁹¹ D. Blair, Roger: Sports Economics. Cambridge University Press, 2012 – side 54.

klubberne er, at UEFA kun på den måde kan fremme klubbernes økonomiske rationalitet, da de tvinges til at fokusere på fodboldproduktet, og på at forhøje deres indtægter.

Problemstillingen omkring de udefrakommende kapitalindsprøjtninger, kan dog også diskuteres fra et andet perspektiv. Ud fra en økonomisk synsvinkel, er det et naturligt fænomen at en virksomhed (fodboldklub), på et givent marked, kan risikere at foretage en fejlinvestering.

Risikoen der er forbundet med en investering, er blot en del af 'det at drive forretning', og man kan derfor argumentere for, at muligheden for at fejle bør eksistere. Ejeren af en klub kan gå ind og dække underskuddet der måtte være, hvilket ikke bør berøre andre, end de der interesserer sig for den givne klub. Der kan derfor argumenteres for, at UEFA ikke bør påtvinge klubberne at undgå konkurs.

I henhold til ovenstående afsnit, kan der som tidligere nævnt i diskussionen, argumenteres for at det faktum at 'udefrakommende' kapitalindsprøjtninger ikke er tilladte, anses som en adgangsbarriere for investorer, der gerne vil konkurrere på fodboldmarkedet.

Det kan også diskuteres hvorvidt FFP regelsættet, og herunder break-even reglen, kan påvirke skellet mellem de små, mindre rige og, de store, rige klubber. Der kan argumenteres for, at break-even reglen besværliggør investeringer i dygtige fodboldspillere, for især de små klubber. Dog har de små klubber i forvejen ikke midlerne til at overforbruge som de store klubber, da deres relevante indtægter er langt lavere end de store klubbers. Der kan dermed argumenteres for, at der er en ubalanceret konkurrence iblandt klubberne, da FFP regelsættet ligeledes forbyder pengehjælp fra ejere, eller investorer.

Dette vil afføde en ond cirkel der betyder, at de store klubber på den ene side kan overforbruge i henhold til deres indtægter, og i givet fald betale bøderne der måtte dukke op i forbindelse med sanktioner, og de små klubber på den anden side, der ikke har midlerne til at overforbruge, og ikke tør tage kampen op og overforbruge, da en given sanktion kan slå klubben helt ud af fodboldmarkedet. Med det sagt, vil et hierarki af eliteklubber skabes.

Det kan dog diskuteres, hvorvidt de mindre klubbers konkurrenceevne kan forhøjes, ved at tillade dem (og alle andre klubber), at overinvestere. Antagelsen er nemlig at de små klubber kun kan opretholde en rimelig konkurrence med de store klubber, ved at overforbruge og lade en rig ejer dække underskuddet. Det er dog en åben diskussion, om en tilladelse af ovenstående, vil kunne forhøje de mindre klubbers konkurrenceevne.

I forbindelse med dette, kan det videre diskuteres, hvornår der egentlig er tale om et overforbrug. Begrebet 'overforbrug' kan siges at være bredt, da en usædvanlig dyr fodboldspiller, både kan vise sig at være en stor økonomisk gevinst for en klub, og som en fejlinvestering, og dermed et stort tab. På den ene side sørger FFP regelsættet for, at klubberne ikke længere kan overforbruge, og på den anden side kan man argumentere for, at FFP regelsættet fratager de mindre klubber muligheden for at købe en spiller, der på lang sigt kan vise sig for at være en gevinst for klubben.

I denne artikel¹⁹², argumenteres der for sportsøkonomiens udfordringer, og herunder omkostningerne der er forbundet med sportslig succes. Vi befinder os på et marked, hvor klubberne kæmper om at sejre, hvilket resulterer i succes. Dette står i modsætning til andre markeder hvor virksomhederne f.eks. kæmper om den største kundekreds, ordrer osv. I artiklen argumenteres der for, en statistisk sammenhæng mellem sportslig succes og investeringer, i form af høje lønninger.

Det skal dog bemærkes, at et højt lønforbrug først giver sportslig succes på længere sigt. Det er en interessant betragtning, at de klubber der udbetaler de højeste lønninger, opnår mest succes. Betragtningen er især interessant i henhold til break-even reglen, og dennes formål. Det kan diskuteres hvorvidt UEFA har taget hensyn til denne betragtning, ved udformningen af break-even reglen.

Problemet opstår da klubberne ikke kan opretholde et højt lønniveau, da break-even reglen begrænser dette. En fodboldklub kan ikke bibeholde et højt lønforbrug over en længere periode, da det økonomisk set ikke kan betale sig for klubben, og vil forårsage økonomiske udfordringer. Desuden skal klubben tage hensyn til break-even kravet.

På baggrund af ovenstående diskussion kan det udledes, at FFP regelsættet og herunder break-even reglen har en effekt på konkurrencen. Break-even reglen påvirker især den konkurrencemæssige balance, og begrænser klubbernes investeringsmuligheder. Ud fra en økonomisk synsvinkel, kan det siges, at det er vigtigt at opretholde en sund konkurrencemæssig balance, da klubbernes økonomiske og sportslige succes afhænger af gode konkurrenter. Dette gør markedet for europæisk fodbold, og generelt set for sport specielt.

Break-even reglen er i sig selv en regel med potentiale for at forebygge gældsproblemerne, og opnå en langsigtet finansiel stabilitet hos de europæiske fodboldklubber. Dog synes sideeffekterne af

¹⁹² <http://videnskab.dk/kultur-samfund/sportsokonomiens-svaere-vej>

reglen at have flere omkostninger end fordele, hvorfor den på baggrund af et økonomisk syn, ikke betegnes som den bedst egnede løsning.

Den integrerede del af afhandlingen, vil behandle spørgsmålet; om der er en alternativ regel til break-even reglen. En alternativ regel, bør først tages i betragtning, hvis den er ligeså kvalificeret til at opnå det overordnede formål med regelsættet, og uden at være ligeså restriktiv som break-even reglen.

3.9 Delkonklusion

På baggrund af den økonomiske analyse kan det udledes, at FFP regelsættet og herunder break-even reglen, har en effekt på konkurrencen. På trods af at break-even reglen i sig selv har potentiale til at løse de europæiske klubbers gældproblemer udledes det, at FFP regelsættet, og herunder break-even reglen, påvirker den konkurrencemæssige balance, og begrænser klubbernes investeringsmuligheder. Derudover skaber break-even reglen et skjult lønloft, der er forskelligt fra klub til klub.

På baggrund af disse to betragtninger, kan der argumenteres for at FFP regelsættet, og herunder break-even reglen, har en effekt på konkurrencen, idet klubberne i mindre grad kan konkurrere på spillererhvervesmarkedet.

Ud fra en økonomisk synsvinkel kan det siges, at det er vigtigt at opretholde en sund konkurrencemæssig balance, da klubbernes økonomiske og sportslige succes afhænger af gode konkurrenter. Dette gør markedet for europæisk fodbold, og generelt set for sport specielt. Ydermere kan det ud fra en økonomisk betragtning siges, at FFP reglerne ikke er komplette, idet sideeffekterne af reglerne er mere skadelige end gavnlige for konkurrencen.

Muligheden for at fejle, og muligheden for at fejlinvestere på et givent marked bør eksistere, da det er sådan almindelig forretning fungerer.

Det vurderes, at der findes andre ligeså kvalificerede alternative forslag til at opnå samme målsætning, som FFP regelsættet, dog uden at konkurrencebegrænse i samme omfang. Henning Vöpel giver i sin rapport et interessant bud på en genoprettelse af den konkurrencemæssige balance, der menes at være ujævn, som konsekvens af break-even reglen.

Forslaget er et indtægtsfordelingssystem, som allerede er et bekendt fænomen i de amerikanske sportsgrene. Et af formålene bag systemet, er netop at forstærke de økonomisk svage klubber¹⁹³, med den forhåbning at det vil øge den konkurrencemæssige balance.

Det er dog en åben diskussion, hvordan de i forvejen store, rige klubber vil reagere på et sådant forslag, da det kan true deres markedsposition. I den forbindelse, må UEFA træde i karakter og vurdere hvorvidt de er interesserede i at opretholde en jævn konkurrencemæssig balance, eller blot vil tilfredsstille de store, rige klubber.

¹⁹³ D. Blair, Roger: Sports Economics. Cambridge University Press, 2012 – side 54.

Kapitel 4

4.1 Integreret del

Den integrerede del vil behandle spørgsmålet; om der er en alternativ metode til break-even reglen. En given alternativ metode bør dog først tages i betragtning, hvis den er mindre restriktiv end break-even reglen og, hvis den er ligeså kvalificeret til at opnå en finansiel stabilitet og langsigtet økonomisk bæredygtighed hos de europæiske klubber, som break-even reglen gør.

4.2 Sammenfatning

Den juridiske analyse har vist, at FFP regelsættets break-even regel ikke er en nødvendighed. På trods af, at break-even reglen i sig selv har potentiale til at løse de europæiske klubbers gældsproblemer, viste analysen, at break-even reglen ikke er forholdsmæssig i forhold til at opnå det overordnede mål med FFP regelsættet.

Break-even reglens uforholdsmæssighed er begrundet med de negative effekter, reglen har på den konkurrencemæssige balance i europæisk fodbold. Mere konkret begrænser break-even reglen klubbernes investeringsmuligheder og skaber et skjult lønloft, der er forskelligt fra klub til klub. Begrænsningen af investeringsmulighederne resulterer i et stort skel mellem de store, i forvejen rige klubber og de mindre klubber. På baggrund af den juridiske analyse, kan det dermed udledes at FFP regelsættets break-even regel er unødvendigt restriktiv.

Den økonomiske analyse har vist, at FFP regelsættet og herunder break-even reglen har en effekt på konkurrencen, idet den konkurrencemæssige balance påvirkes negativt. På et aparte marked som det europæiske fodboldmarked, kan det siges, at det er vigtigt at opretholde en jævn konkurrencemæssig balance, da klubbernes økonomiske og sportslige succes afhænger af gode og attraktive konkurrenter.

Med andre ord har den økonomiske analyse vist, at FFP reglerne ikke er komplette, idet sideeffekterne af reglerne er mere skadelige end gavnlige for konkurrencen.

I henhold til ovenstående er det dermed interessant at undersøge, hvorvidt der foreligger andre metoder, der ud fra et juridisk og økonomisk synspunkt, både er mindre restriktive end break-even reglen, og på samme tid er ligeså kvalificerede til at opnå finansiel stabilitet og en langsigtet økonomisk bæredygtighed hos de europæiske klubber, som break-even reglen. Derudover er det

interessant at undersøge, hvorvidt den eller de givne metoder på samme tid kan opretholde en jævn konkurrencemæssig balance.

4.3 Alternative metoder

Professor Johan Lindholm argumenterer i sin rapport for¹⁹⁴, at konkret viden om grundene til, at overinvesteringer finder sted i europæisk fodbold, kan bruges til at formulere metoder, der kan reducere overinvesteringerne. Ifølge Johan Lindholm er det realistisk at foretage foranstaltninger, der kan formindske incitamenterne til at overinvestere¹⁹⁵.

En gennemgang af en række metoder kan betegnes som en vurdering af forholdsmæssigheden. Hvis metoderne viser sig at være ligeså kvalificerede som break-even reglen, uden at have de samme restriktive følger, kan metoderne underbygge argumentet om, at break-even reglen er uforholdsmæssig.

Metoderne har netop til formål at vise, at der findes andre foranstaltninger end FFP reglerne, der kan løse klubbernes gældsproblemer. Proportionalitetsprincippet indebærer, at en regel skal være egnet til at sikre virkeliggørelsen af det formål, den følger, og reglen må ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå formålet¹⁹⁶. I forbindelse med dette argumenterer Johan Lindholm for, at UEFA bør forklare, hvorfor mindre indgribende foranstaltninger, som de i rapporten nævnte metoder, ikke er i stand til at sikre den langsigtede økonomiske bæredygtighed i europæisk fodbold¹⁹⁷.

Først vil der gives en redegørelse af de forslag, som Johan Lindholm giver i sin rapport. Derefter vil forslagene vurderes i en integreret kontekst.

¹⁹⁴ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011; https://www.academia.edu/1051691/The_Problem_with_Salary_Caps_under_European_Union_Law_The_Case_Against_Financial_Fair_Play

¹⁹⁵ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 208.

¹⁹⁶ Kure, Henrik: EU-ret kompendium. 4. udgave, 2010. Thomson Reuters – side 40.

¹⁹⁷ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 208.

4.3.1 Forslag 1

Ifølge Johan Lindholm er en sandsynlig årsag til de europæiske klubbers overinvesteringer, den store længsel efter at være med i de europæiske turneringer, som UEFA er arrangør for¹⁹⁸. Med andre ord udløser de europæiske klubturneringer store summer præmiepenge, der på både kort og lang sigt kan give klubberne sportslig og finansiell succes.

Fodboldklubbernes længsel efter de eftertragtede præmiepenge, fører klubberne ud i overinvesteringer i form af fodboldspillere. Spillerne bliver købt i håb om, at de givne spillere med de givne kvaliteter kan føre klubben til en slutplacering i den nationale liga, der giver adgang til UEFA's europæiske klubturneringer.

Lindholm anfører, at det faktum, at der er store summer præmiepenge forbundet med de europæiske klubturneringer, får klubberne til at tage risikoen og tilbyde spillerne høje lønninger, som de ikke har råd til at betale¹⁹⁹. Denne risiko vil en klub løbe, så længe den givne spiller forøger klubbens muligheder for at spille i en europæisk klubturnering.

Den åbne ligastruktur, som kendetegner europæisk fodbold, har tidligere været kritiseret for at få klubberne til at overinvestere i kampene om ned- og oprykning. Lindholm argumentere dog for, at en ændring af denne struktur kan møde meget modstand. Lindholm mener derfor, at en forebyggelse af klubbernes overinvesteringer skal begrundes med en reducere af præmiepengene, som UEFA tildeler²⁰⁰.

UEFA tildelte i alt omtrent 1,3 mia. EURO i præmiepenge²⁰¹ til alle deltagere af Champions League²⁰² i sæsonen 2014/15. Til sammenligning tildelte UEFA i alt over ca. 200 mio. EURO i præmiepenge²⁰³ til alle deltagere af Europa League²⁰⁴, ligeledes i sæsonen 2014/15.

¹⁹⁸ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 209.

¹⁹⁹ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 209.

²⁰⁰ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 209.

²⁰¹ <http://www.uefa.com/uefachampionsleague/news/newsid=2146867.html>

²⁰² UEFA's mest prestigefyldte klubturnering.

²⁰³ <http://www.uefa.com/uefaeuropaleague/news/newsid=2146866.html>

²⁰⁴ UEFA's næstmest prestigefyldte klubturnering.

Dette er en interessant betragtning og giver et nuanceret billede af klubbernes længsel efter topplaceringer, der udløser adgang til UEFA's bedste klubturnering, nemlig Champions League. Klubberne opnår deltagelse i Champions- og Europa League afhængigt af slutplaceringerne i de nationale ligaer. Jo højere placeret en klub er, jo større chancer er der for at opnå Champions League deltagelse.

Længslen efter de store summer præmiepenge resulterer i overinvesteringer i spillere, der købes ind med det formål at opnå deltagelse i Champions League. Lindholm underbygger derfor sin argumentation med afsæt i ovenstående betragtning. Han mener derfor, at en reducere af de store summer præmiepenge, som UEFA tildeler, kan være med til at formindske incitamenterne til at overinvestere.

Derudover er dette forslag til erstatning af break-even reglen begrundet med, at forslaget er mindre restriktivt, og er ligeså kvalificeret til at opnå en finansiell stabilitet og langsigtet økonomisk bæredygtighed hos de europæiske klubber²⁰⁵.

4.3.2 Vurdering

Ved vurderingen af dette forslag bør det først bemærkes, at en implementering af en metode, der 'reducerer præmiepengene', antageligt kan forringe motivationen hos de europæiske klubber i kampen om at nå topplaceringerne i de nationale ligaer.

Det er et faktum, at klubberne overinvesterer med håb om at nå en topplacering, der kan give adgang til UEFA's største klubturnering, da præmiepengene i den største turnering er høje. Selve fodboldproduktets kvalitet kan forringes i tilfælde af, at klubberne mindre intenst går efter de bedste placeringer, som et resultat af de mindre attraktive præmiepenge.

Forslaget er dog et interessant bud, da det antages at formindske og forebygge de europæiske klubbers overinvesteringer. Klubbernes økonomiske aktivitet på markedet betyder nemlig, at de ihærdigt forsøger at etablere en konkurrencedygtig trup, der kan kæmpe sammen om de europæiske placeringer i de nationale ligaer.

²⁰⁵ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 209.

Med andre ord har forslaget potentiale for at opnå finansiel stabilitet og en langsigtet økonomisk bæredygtighed, uden at være restriktivt eller have restriktive følger. Det vurderes nemlig, at en reducere af præmiepengene vil formindske de astronomiske beløb, som klubberne forbruger på spillererhvervelser.

En vedtagelse af et sådant forslag, vurderes derfor ikke til at være konkurrencebegrænsende, og en vedtagelse er dermed forenelig med TEUF Art. 101. Forslaget har potentiale for at erstatte FFP regelsættets break-even regel, da forslaget er kvalificeret nok til at opnå målsætningerne med FFP regelsættet, uden at være eller have restriktive følger, som break-even reglen. Derudover vurderes en eventuel implementering af dette forslag, ikke til at være ressourcekrævende, da hverken UEFA eller klubberne skal gennemgå omfattende strukturelle eller organisatoriske ændringer.

4.3.3 Forslag 2

Som tidligere nævnt i den økonomiske analyse, giver Henning Vöpel i sin rapport et interessant bud på en genoprettelse af den ujævne konkurrencemæssige balance. Henning Vöpel foreslår et indtægtsfordelingssystem, der betyder, at alle indtægter, som UEFA genererer på baggrund af tv-rettigeheder og reklamer for en given turnering, lægges over i en samlet pulje. Halvdelen af puljens samlede sum skal derefter deles ligeligt ud til alle de deltagende klubber. Den resterende halvdel fordeles således, at de bedst placerede klubber får mere end de dårligst placerede klubber.

Med andre ord vil de mindre rige klubber, på trods af en dårlig slutplacering, stadig modtage rimelige summer præmiepenge for deltagelsen i en given klubturnering, end de ville uden et indtægtsfordelingssystem.

Johan Lindholm argumenterer også for, at et indtægtsfordelingssystem, kunne udgøre en kvalificeret metode, der kan opnå finansiel stabilitet. Han begrundet argumentet med at klarlægge den store økonomiske forskel mellem klubberne i europæisk fodbold. De ti klubber, der forbruger mest, forbruger dobbelt så meget, som de næste ti klubber gør (på spillerlønninger og overgangssummer). Af denne grund ser Lindholm et indtægtsfordelingssystem som en løsning, der kan forbygge overinvesteringer²⁰⁶.

²⁰⁶ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 209.

Både de rige og mindre rige fodboldklubber kan nyde godt af et indtægtsfordelingssystem. For de mindre rige klubber kan et sådant system betyde, at de ikke opbygger gæld i konkurrencen mod de rigere klubber. For de rige klubbers vedkommende kan et indtægtsfordelingssystem resultere i en formindskelse af incitamenterne til at overinvestere. Med andre ord betyder dette, at der bliver brugt færre penge på spillerlønnings, hvilket medfører større overskud til klubberne²⁰⁷.

Tanken bag et indtægtsfordelingssystem kunne være interessant at indføre på det europæiske fodboldmarked. Et sådant system bliver dog svært at implementere i europæisk fodbold, da strukturen er kendetegnet ved en åben ligastruktur. Det kan være svært at strukturere et indtægtsfordelingssystem, da klubberne kan rykke op og ned, hvilket klubberne ikke kan i den lukkede ligastruktur, der f.eks. opereres med i NFL.

Derudover kan det, som nævnt i den økonomiske analyse, diskuteres hvordan de store, rige klubber vil reagere på et sådant forslag, da det kan true deres markedsposition.

4.3.4 Vurdering

Ved vurderingen af dette forslag, og som tidligere nævnt i den økonomiske analyse, bør det først bemærkes, at en implementering af en metode, der indebærer et 'indtægtsfordelingssystem', kan forstærke de mindre rige klubber. Systemet er et allerede bekendt fænomen i de amerikanske sportsgrene. Et af formålene bag systemet er netop at styrke de økonomisk svage klubber²⁰⁸ med den forhåbning, at det vil øge den konkurrencemæssige balance.

De økonomisk svage klubber kan ved hjælp af denne metode sikre en stabil og kontinuerlig indtægt, som de normalt ikke ville være i stand til at opnå. På den måde kan man forebygge de overinvesteringer, som de mindre rige klubber føler sig presset til at foretage for at kunne konkurrere mod de store, rige klubber. Med andre ord kan metoden på lang sigt resultere i en mere jævn konkurrencemæssig balance samtidig med, at den løser klubbernes gældsproblemer.

En vedtagelse af denne metode vurderes ikke til at være konkurrencebegrænsende, og en vedtagelse er dermed forenelig med TEUF Art. 101. Metoden fremmer en jævn konkurrencemæssig balance, da de økonomisk svage klubber får en bedre konkurrenceevne. Med andre ord har forslaget potentiale

²⁰⁷ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 210.

²⁰⁸ D. Blair, Roger: Sports Economics. Cambridge University Press, 2012 – side 54.

for at opnå finansiel stabilitet og en langsigtet økonomisk bæredygtighed, uden at være restriktivt eller have restriktive følger. Metoden kan derfor erstatte FFP regelsættets break-even regel, da forslaget er forholdsmæssigt i forhold til at opnå målsætningerne med FFP regelsættet.

På trods af ovenstående vurderinger kan der argumenteres for, at en eventuel implementering af dette forslag kan have administrative omkostninger, da UEFA skal gennemgå strukturelle og administrative ændringer. UEFA vil være nødsaget til at omlægge deres nuværende fordelingsystem, hvilket betyder, at en ændring højst sandsynligt ikke kan træde i kraft med det samme. Det kan dog vise sig at være ændringen værd, da et indtægtsfordelingssystem både har til formål at styrke de økonomisk svage klubber, samt at fremme en jævn konkurrencesituation.

Det kan dog diskuteres, hvordan de i forvejen rige klubber vil reagere på en implementering af en metode, der vil betyde, at halvdelen af alle indtægter bliver ligeligt fordelt. I forlængelse af dette kunne det tænkes, at de i forvejen rige klubber ville være modstandere af sådan en metode. Hvis metoden opnår formålet, styrker de økonomisk svage klubber og fremmer en jævn konkurrencesituation, kan de små klubber true de store klubbers markedsposition.

På den anden side kan der argumenteres for, at flere konkurrencedygtige klubber betyder højere indtægter, da fodboldklubbernes økonomiske succes er afhængig af attraktive konkurrenter på markedet.

4.3.5 Forslag 3

Ifølge Johan Lindholm har en stor del af diskussionen omkring den finansielle stabilitet i europæisk fodbold, handlet om de stigende spillerlønnings, og hvordan disse truer den finansielle stabilitet. Der er dog en større sammenhæng mellem spillerhandler og gæld²⁰⁹.

Lindholm giver i sin rapport et eksempel på, hvor store summer penge der kan gå tabt. De engelske og spanske fodboldklubber tabte i alt 385 mio. EURO i forbindelse med spillerhandler i året 2008. Dette tab kunne have været undgået, hvis spillererhvervelsessystemet blev lavet om således, at der ikke kunne handles spillere mod betaling af overgangssummer.

²⁰⁹ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 210.

Klubbernes gæld kan dermed reduceres betydeligt, hvilket medfører en opnåelse af målsætningerne om finansiel stabilitet. Derudover vil en vedtagelse af denne metode ikke begrænse konkurrencen²¹⁰.

Som nævnt i den økonomiske analyse opereres der i NFL med handler uden overgangssummer. Denne metode er dermed et allerede kendt og afprøvet system.

4.3.6 Vurdering

Ved vurderingen af dette forslag bør det først bemærkes, at en implementering af en metode, der indebærer et 'spillererhvervelsessystem uden overgangssummer', antageligt kan fratage klubberne muligheden for at opnå en gevinst ved et salg. Med andre ord kan klubberne ikke længere drive forretning på området for spillerhandler, og chancen for at tjene store summer på en handel bortkommer. På den anden side kan der dog argumenteres for, at forslaget kan forebygge unødvendige overinvesteringer, der resulterer i gæld.

Derudover kan de mindre rige klubber konkurrere mere ligeligt på spillermarkedet mod de rige klubber, da de mindre rige klubber ikke kan overbydes. De kan ikke overbydes, da der ikke opereres med overgangssummer. De mindre rige klubber kan tilmed konkurrere mod de rige klubber uden at opbygge gæld. Klubbernes gældsproblemer er ifølge Lindholm netop forbundet med spillerhandler med overgangssummer.

På trods af at klubberne ved dette forslag kan miste chancen for at tjene store summer på en handel, bør det også bemærkes, at klubbernes mulighed for at opleve store tab på en handel forebygges. Hvorvidt en given klub mener, at det ene er bedre end det andet, afhænger af, hvor risikovillig den givne klub er.

Ved dette forslag vurderes det, at klubberne opnår en økonomisk rationalitet, da de ikke skal tage højde for spillerhandler med overgangssummer. Dette aspekt medfører en finansiel stabilitet hos klubberne. Metoden udgør dermed et interessant bud, da den kan formindske og forebygge de europæiske klubbers overinvesteringer.

En vedtagelse af et sådant forslag vurderes ikke til at være konkurrencebegrænsende, og en vedtagelse er dermed forenelig med TEUF Art. 101. Metoden fremmer en jævn konkurrencemæssig balance, da

²¹⁰ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 210.

de mindre rige klubber får bedre vilkår for at konkurrere mod de rige klubber. Med andre ord kan dette forslag udgøre en aftale eller vedtagelse, der i henhold til TEUF Art. 101, stk. 1's ordlyd ikke begrænser konkurrencen.

Med andre ord har forslaget potentiale for at opnå finansiell stabilitet og en langsigtet økonomisk bæredygtighed, uden at være restriktivt eller have restriktive følger. Metoden kan derfor erstatte FFP regelsættets break-even regel, da forslaget er kvalificeret nok til at opnå målsætningerne med FFP regelsættet. Det vurderes nemlig, at et system, der baseres på spillererhvervelser uden overgangssummer, vil formindske chancen for store tab på handlerne samt astronomiske beløb, som klubberne forbruger på overgangssummer.

På trods af ovenstående vurderinger kan der argumenteres for, at en eventuel implementering af dette forslag kan være ressourcekrævende, da UEFA, klubberne og andre relevante stakeholders skal gennemgå omfattende kulturelle ændringer. Ideen bag et spillererhvervelsessystem uden overgangssummer er i teorien meget god, da den kan fremme en finansiell stabilitet og en dynamisk konkurrencesituation i europæisk fodbold. Sådant en metode kan dog møde meget stor modstand i Europa, da det er en del af kulturen bag europæisk fodbold at erhverve spillere mod betaling af overgangssummer.

En anden relevant problemstilling, der kan være forbundet med denne metode, er det praktiske aspekt. En gennemførelse af dette forslag forudsætter, at alle spillernes 'markedsværdi' nulstilles. En given spillers markedsværdi regulerer nemlig spillerens overgangssum, som den køvende klub skal betale.

4.3.7 Forslag 4

Det bør overvejes, om et absolut lønloft kunne udgøre en metode, der er i stand til at løse de europæiske klubbers gældsproblemer. Lindholm bemærker, at FFP reglerne imødekommer symptomerne og løser klubbernes finansielle ustabilitet. Dog ville et absolut lønloft både kunne løse de økonomiske vanskeligheder og fremme en jævn konkurrencesituation.

Flere analyser viser da også, at et absolut lønloft ville forøge den konkurrencemæssige balance, give overskud hos klubberne og sikre en langsigtet økonomisk bæredygtighed²¹¹.

²¹¹ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 210-211.

Det har været fremført, at forskellen på de europæiske klubbers økonomiske kapacitet er for stor til, at der kan implementeres et absolut lønloft. Derudover kan en implementering have administrative omkostninger. Argumentet kan dog vise sig at være usagligt, da UEFA ikke har udfordringer med at administrere økonomiske forskelle, når det drejer sig om andre sager ved europæisk fodbold²¹².

4.3.8 Vurdering

Ved vurderingen af dette forslag bør det først bemærkes, at en implementering af en metode, der indebærer et 'absolut lønloft', betyder, at lønloftet er gældende og ens for alle klubber. Dette står i kontrast til det tidligere i analysen nævnte 'skjulte' relative lønloft, der udledes af break-even reglen. Break-even kravet anses for at udgøre et relativt lønloft, hvilket betyder at beløbsgrænserne er forskellige fra klub til klub.

I denne henseende kan der argumenteres for, at et absolut lønloft kan forebygge, især de rige klubbers, overinvesteringer og samtidig opretholde en jævn konkurrencesituation. Derudover kan et absolut lønloft have den egenskab, at lønloftet kan fremme de mindre klubbers konkurrenceevne. Dette står i kontrast til det relative lønloft, der tillader klubberne at forbruge så længe udgifterne stemmer overens med indtægterne. Da de mindre klubbers indtægter i forvejen er færre end de store klubbers, kan de mindre klubber ikke følge med i konkurrencen mod de store klubber.

I forbindelse med vurderingen af denne metode bør det også nævnes, at en række nordamerikanske sportsligaer har implementeret lønloftsystemet som en del af en metode, der skal holde udgifterne nede. Disse lønlofter har også til formål at forhindre en ulig konkurrence og dermed sørge for, at skellet mellem store, rige klubber og klubber, der er mindre økonomisk stærke, ikke bliver større²¹³.

Metoden kan derfor tvinge de astronomiske spillerlønninger ned på et passende niveau og dermed opnå en økonomisk rationalitet hos klubberne, der på lang sigt kan resultere i en finansiell stabilitet hos klubberne. Metoden udgør dermed et interessant bud, da den kan formindske og forebygge de europæiske klubbers overinvesteringer.

Det kan dog diskuteres, hvorvidt metoden har konkurrencebegrænsende træk. Det faktum, at et absolut lønloft tvinger alle klubberne, og især de rige klubber, ned på et givent lønniveau, kan anses

²¹² Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 211.

²¹³ <http://www.draftday.dk/salary-cap/>

for at være konkurrencebegrænsende. Med andre ord kan metoden fratage de rige klubber deres største styrke i konkurrencen på spillermarkedet.

Lindholm argumenterer for, at de positive effekter ved en indførsel af et absolut lønloft ville være mere omfattende end de negative effekter²¹⁴. Det kan fortolkes således, at på trods af, at et absolut lønloft til en vis grad kan give de rige klubber en konkurrenceretlig udfordring, bør denne metode i højere grad overvejes til erstatning af break-even reglen. Teoretisk set er det dog svært at argumentere for, at denne metode er forenelig med TEUF Art. 101.

Metoden fremmer dog en finansiell stabilitet, da udgifterne holdes nede, og fremmer en jævn konkurrencemæssig balance, da de mindre rige klubber får bedre vilkår for at konkurrere mod de rige klubber. Dette er grunden til, at en række nordamerikanske sportsligaer har implementeret det absolutte lønloftsystem.

På trods af ovenstående vurderinger kan der argumenteres for, at en eventuel implementering af denne metode, kan være ressourcekrævende, da UEFA skal gennemgå en række administrative ændringer.

Ideen bag et absolut lønloftsystem er i teorien meget god, da det kan fremme en finansiell stabilitet og en dynamisk konkurrencesituation i europæisk fodbold. Rent praktisk kan et absolut lønloft dog blive svært at implementere i europæisk fodbold, da UEFA's administrative område dækker over mange lande og klubber med forskellige økonomier. Dette står i modsætning til f.eks. de amerikanske sportsligaer, der opererer med et absolut lønloftsystem i ligaer indenfor samme land.

Udfordringen for UEFA's vedkommende ville være at finde et passende loft for, hvordan lønniveauet skal være. Med andre ord ville en eventuel implementering af metoden betyde, at ændringen højst sandsynligt ikke kan træde i kraft på kort sigt.

²¹⁴ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 211.

4.4 Kildekritik

Set ud fra et kildekritisk perspektiv kan det nævnes, at Lindholms rapport er udgivet i 2011, hvorfor anvendeligheden af rapporten kan diskuteres. Johan Lindholm er professor ved juridisk institut på Umeå universitetet i Sverige²¹⁵.

Rapporten er baseret på FFP regelsættets 2010 udgave²¹⁶, hvilket tydeligt kommer til udtryk i Lindholms rapport²¹⁷. Rapporten har stor relevans, da FFP regelsættet, og herunder break-even reglen, ikke har været igennem en forandring, siden den ældre udgave af regelsættet blev offentliggjort i 2010.

En gennemgang af målsætningerne, der fremgår af 2010 udgaven²¹⁸, viser, at de stadig er de samme i 2015 udgaven²¹⁹. Det kan dermed udledes, at de konklusioner, som Lindholm drager i sin rapport, på baggrund af regelsættets målsætninger, er anvendelige og relevante til videre diskussion.

Break-even reglens format har heller ikke gennemgået en forandring. Det maksimalt accepterede underskud har dog ændret sig siden 2010 udgaven. Både 2010 og 2015 udgaverne har fastsat en acceptabel afvigelse på 5 mio. EURO, såfremt ejeren af fodboldklubben eller andre fremtrædende personer af klubben ikke investerer i klubben.

Dog måtte fodboldklubberne under 2010 udgavens gældende periode gerne præsentere et break-even underskud på 45 mio. EURO, såfremt underskuddet dækkedes fuldt ud af klubbens ejer eller af andre fremtrædende personer i klubben²²⁰. Underskuddet på 45 mio. EURO var gældende for den toårige periode fra sæsonen 2013/14 til sæsonen 2014/15.

I forbindelse med dette er det værd at bemærke, at break-even reglen først trådte i kraft pr. 2013/14 sæsonen, hvorfor der ikke er nogle fastsatte tal for 2010/11, 2011/12 og 2012/13 sæsonerne.

²¹⁵ <http://www.jus.umu.se/om-institutionen/personal/?uid=jonlim97&guiseId=256533&orgId=1b307d5dfa9d2c420918a0e8ea33282100d56921&name=Johan%20Lindholm#>

²¹⁶ FFP regelsættet, 2010 udgaven:

http://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/01/50/09/12/1500912_DOWNLOAD.pdf

²¹⁷ Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011 – side 191, fodnote 9.

²¹⁸ FFP regelsættet, 2010 udgaven, (Art 2):

http://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/01/50/09/12/1500912_DOWNLOAD.pdf

²¹⁹ FFP regelsættet, 2015 udgaven, (Art 2):

http://www.uefa.org/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/02/26/77/91/2267791_DOWNLOAD.pdf

²²⁰ FFP regelsættets Art. 61, stk. 2, litra a, 2010 udgaven.

I henhold til den gældende 2015 udgave må klubberne gerne præsentere et break-even underskud på 30 mio. EURO, såfremt underskuddet dækkes fuldt ud af klubbens ejer eller af andre fremtrædende personer i klubben²²¹. Underskuddet på 30 mio. EURO er gældende for den treårige periode fra sæsonen 2015/16 til sæsonen 2017/18²²². Det maksimalt accepterede underskud forventes at være lavere i fremtiden²²³.

Det kan dermed udledes at Lindholms rapport har været baseret på FFP regelsættet, før break-even reglen trådte i kraft. Dette har dog ikke nogen betydning for anvendeligheden af rapporten, da Lindholms rapport kommenterer på break-even reglen i sin helhed, og ikke i forhold til hvilken afvigelse der er gældende.

På baggrund af ovenstående kildekritiske gennemgang vurderes Johan Lindholms rapport til at være anvendelig og relevant til den videre diskussion.

4.5 Diskussion af break-even reglen

Konklusionerne, der drages i den integrerede del af afhandlingen, kan benyttes til at underbygge argumenterne, der præsenteres i forholdsmæssighedsvurderingen i den juridiske analyse. Ved en vurdering og diskussion af hvorvidt en given regel er forholdsmæssig i forhold til at opnå et formål, bør det tages med i vurderingen og diskussionen, om reglen går ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå formålet.

De fire forslag har netop haft til formål at vise, at der findes andre foranstaltninger end FFP reglerne, der kan løse klubbernes gældsproblemer, og på samme tid ikke udgør en begrænsning af konkurrencen. Det synes svært at justere på break-even reglen, hvorfor en ændring af reglen foretrækkes at være i form af en helt ny metode. Lindholm giver en række interessante bud på metoder, der kan erstatte FFP regelsættets break-even regel.

Det kan dog diskuteres, hvorvidt alle metoder kan udgøre et forslag, der ikke er ressourcekrævende at implementere. Nogle metoder er mindre ressourcekrævende end andre. Generelt set kan det siges, at alle metoder har visse omkostninger forbundet med sig. Nogle metoder kan dog være udfordrende at implementere, da de rent praktisk ville være for svære at overføre til europæisk fodbold. På den

²²¹ FFP regelsættets Art. 61, stk. 2, 2015 udgaven.

²²² <http://www.uefa.com/community/news/newsid=2064391.html> – (punkt 3); FFP regelsættets Art. 61, stk. 2, litra b, 2010 udgaven.

²²³ FFP regelsættets Art. 61, stk. 2, litra c, 2010 udgaven.

anden side kan nogle af metoderne i højere grad overføres til europæisk fodbold, da de ikke har praktiske udfordringer.

Break-even reglen har en negativ indflydelse på den generelle konkurrencesituation, dels fordi reglen skaber et relativt lønloft, der besværliggør en lige konkurrence på markedet for spillerehvervelser, og dels fordi reglen indsnævrer de mindre rige klubbers konkurrenceevne. I denne henseende er det relevant at inddrage de konklusioner, som Markus Sass og Henning Vöpel drager i deres rapporter²²⁴. Generelt set konkluderer de begge, at konsekvensen af break-even reglen vil være, at den konkurrencemæssige balance i europæisk fodbold vil tage skade og være ujævn.

Break-even reglen kan dermed have en effekt på konkurrencen, der er så betydelig, at de store, rige klubber i fremtiden vil have total dominans på den europæiske fodboldscene. Break-even reglen indebærer, at klubberne må have ubegrænsede udgifter, så længe de stemmer overens med de relevante indtægter. De mindre klubbers investeringsmuligheder er dermed begrænsede, da deres omsætningspotentiale er langt mindre end de store klubbers potentiale.

På baggrund af ovenstående kan det udledes, at FFP regelsættets break-even regel ikke er forholdsmæssig, da reglen går ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå formålet om finansiel stabilitet. Det kan dertil siges at der findes en række metoder, der har potentiale for at opnå finansiel stabilitet og en langsigtet økonomisk bæredygtighed, uden at være restriktive eller have restriktive følger.

4.6 Delkonklusion

Det synes svært at justere på break-even reglen, hvorfor en ændring af reglen, foretrækkes at være i form af en helt ny metode. Med andre ord vil break-even reglen miste sit format, ved en given justering. Derfor foretrækkes det at implementere en ny metode.

²²⁴ Sass, Markus: Long-term Competitive Balance under UEFA Financial Fair Play Regulations, 2012, Universität Magdeburg, Faculty of Economics and Management:

http://www.fww.ovgu.de/fww_media/femm/femm_2012/2012_05.pdf og;

Vöpel, Henning: Is Financial Fair Play Really Justified? An Economic and Legal Assessment of UEFA's Financial Fair Play Rules. Hamburgisches WeltWirtschaftsinstitut (HWWI), 2013:

http://www.hwwi.org/uploads/tx_wilpubdb/HWWI_Policy_Paper_79.pdf

På baggrund af den integrerede analyse kan det udledes at der eksisterer en række alternative metoder til break-even reglen, der er ligeså kvalificerede til at opnå formålet med regelsættet, uden at være ligeså restriktive som break-even reglen.

Den integrerede analyse har vist at de alternative metoder har forskellige ressourcekrævende og praktisk udfordrende aspekter.

Det tredje forslag, som omhandler et spillererhvervelsessystem uden overgangssummer, kan siges at være det mest ressourcekrævende, og mest praktisk udfordrende forslag. Samme vurdering tilfalder det fjerde forslag, der omhandler et absolut lønloftsystem. På trods af dette vurderes forslagene, ud fra en juridisk og økonomisk synsvinkel, for at være mindre restriktive end break-even reglen.

Den integrerede analyse har vist at det første forslag, der går ud på en reducere af præmiepengene, er mindre ressourcekrævende, og har færre praktiske udfordringer end det fjerde samt tredje forslag. Det andet forslag, der indebærer et indtægtsfordelingssystem, synes at være den bedst egnede metode, til erstatning af break-even reglen.

Både Henning Vöpel og Johan Lindholm præsenterer indtægtsfordelingssystemet som en metode, der kan opnå finansiell stabilitet, og samtidig opretholde en jævn konkurrencesituation. Argumenterne som de anfører anvendes derfor som belæg for vurderingen af det andet forslag.

Desuden er det vigtigt at understrege, at den integrerede analyse har vist, at de alternative metoder er forholdsmæssige, idet de er egnede til at sikre virkeliggørelsen af det formål de følger, og ikke går ud over hvad der er nødvendigt for at opnå formålet.

Kapitel 5

5.1 Konklusion

Den juridiske analyse har vist, at målsætningerne med FFP regelsættet er legitime. Dog er regelsættets break-even regel ikke en nødvendighed, på trods af, at break-even reglen har potentiale for at løse de europæiske klubbers gældsproblemer. Break-even reglen synes uforholdsmæssig, da reglen går ud over hvad der er nødvendigt for at opnå formålet. Derfor findes break-even reglen uforenelig med TEUF Art. 101. Break-even reglens uforholdsmæssighed begrundes med de negative effekter, reglen har på den konkurrencemæssige balance i europæisk klubfodbold.

Mere konkret kan break-even reglen skabe en elite af rige klubber, der totalt dominerer de mindre rige klubber, på alle parametre. Derudover begrænser break-even reglen klubbernes investeringsmuligheder, hvilket især kan påvirke de mindre rige klubber. Break-even reglen fungerer også som et relativt lønloft, der er forskelligt fra klub til klub.

Den juridiske analyse har også vist, at TEUF Art. 101, stk. 3, ikke er anvendelig, hvorfor det kan siges, at break-even reglen ikke kan fritages efter undtagelsen i TEUF Art. 101. Derudover kan break-even reglen ikke fritages efter Meca-Medina metodikken.

EU-Domstolen fastlog i Meca-Medina dommen, at antidoping-reglementets begrænsning af appellanternes handlefrihed, ikke udgjorde en konkurrencebegrænsning. Argumentet var, at begrænsningen hang sammen med organiseringen og afviklingen af sportskonkurrencer, og sikrede en sund konkurrence mellem atleterne²²⁵. Formålet med FFP regelsættet er i teorien positiv. Dog har FFP regelsættet ikke til målsætning, at sikre en sund konkurrence mellem fodboldklubberne. Endvidere begrænser break-even reglen konkurrencen, idet balancen mellem fodboldklubberne bliver ujævn.

Den økonomiske analyse har vist, at det europæiske fodboldmarked kan betragtes som et aparte marked. Virksomhederne (fodboldklubberne), på markedet, er indbyrdes afhængige af hinandens sportslige succes. Dette begrundes med, at indtjeningsmulighederne for en given virksomhed, er højere, jo flere attraktive konkurrenter der er på markedet. Denne betragtning står i kontrast til en række markeder, hvor en given virksomhed kan nyde godt af, at de konkurrerende virksomheder på

²²⁵ C-519/04 – præmis 45.

markedet, ikke er attraktive. UEFA kan tillægges status som et naturligt monopol, da de er den eneste aktør, samt arrangør af professionel fodbold i Europa. Det europæiske fodboldmarked, kan siges at være præget af en monopolistisk konkurrenceform, da der er over ti virksomheder på markedet, og virksomhederne stræber efter at udbyde et differentieret produkt.

Den økonomiske analyse har også vist, at FFP regelsættet, og herunder break-even reglen, har en effekt på konkurrencen. Klubberne kan i mindre grad konkurrere på spillererhvervsesmarkedet, og generelt set vil konkurrencesituationen blive ujævn. På lang sigt bliver skellet mellem de små og store klubber større, og de store klubber vil i fremtiden have total dominans på den europæiske fodboldscene. De små klubber vil i mindre grad kunne konkurrere mod de store klubber. Flere økonomiske analyser påpeger, at den konkurrencemæssige balance vil forrykkes så kraftigt, at konkurrencen vil tage skade af break-even reglen²²⁶.

Ud fra en økonomisk betragtning, kan det siges, at break-even reglen ikke er komplet, idet sideeffekterne af reglen, er mere skadelige end gavnlige for konkurrencen. UEFA forsøger at rette op på klubbernes gældsproblemer, hvilket er positivt. Dog bør muligheden for at fejle, og fejlinvestere på et givent marked eksistere, da det er sådan almindelig forretning fungerer.

Den integrerede analyse har vist, at en ændring af break-even reglen, foretrækkes at være i form af en helt ny metode, da det synes svært at justere på break-even reglens format. På baggrund af analysen kan det udledes, at der eksisterer en række alternative metoder til break-even reglen, der er ligeså kvalificerede til at opnå formålet med regelsættet, uden at være ligeså restriktive som break-even reglen.

Om UEFA ønsker at skifte break-even reglen ud med en alternativ metode, er en problemstilling der ikke kan besvares, end af UEFA selv. Det er dog, ud fra en juridisk og økonomisk betragtning, mere hensigtsmæssigt at implementere et indtægtsfordelingssystem. Et indtægtsfordelingssystem kan både fremme en finansiell stabilitet, og en dynamisk konkurrencesituation.

²²⁶ Sass, Markus: Long-term Competitive Balance under UEFA Financial Fair Play Regulations, 2012, Universität Magdeburg, Faculty of Economics and Management – side 10, og; Vöpel, Henning: Is Financial Fair Play Really Justified? An Economic and Legal Assessment of UEFA's Financial Fair Play Rules. Hamburgisches WeltWirtschaftsinstitut (HWWI), 2013 – side 17-18.

5.2 Litteraturliste

Bøger:

- Brisimi, Vasiliki: Interface between Competition and the Internal Market. Hart Publishing, 2014.
- C.R. Siekmann, Robert: Introduction to International and European Sports Law. T.M.C. Asser Press, 2012.
- D. Blair, Roger: Sports Economics. Cambridge University Press, 2012.
- Fejø, Jens, Skovgaard Ølykke, Grith: EU-Konkurrenceret. 5. udgave, 1. oplag, 2014. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Heide-Jørgensen, Caroline; Stig Jakobsen, Peter; Evers Kalsmose-Hjelmborg, Simon; Magne Langseth, Jan; Neergaard, Ulla; Troels Poulsen, Sune; Friis Bach Ryhl, Charlotte; Schovsbo, Jens: Konkurrenceretten i EU. 3. udgave, 1. oplag, 2009. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Kure, Henrik: EU-ret kompendium. 4. udgave, 2010. Thomson Reuters.
- Kureer, Henrik; Erik Lundgren, Svend: International Økonomi – bind 1. 1. udgave, 1. oplag, 2006. Forlaget Kurlund.
- Marcussen, Martin: Den danske model og globaliseringen. 1. udgave, 2010. Samfundslitteratur.
- Neergaard, Ulla, Nielsen, Ruth: EU ret. 6. reviderede udgave, 1. oplag, 2010. Thomson Reuters.
- Tvarnø, Christina: Introduktion til juridisk metode. 2011. Juridisk institut.
- Wegener Jessen, Pernille; Ole Gram Mortensen, Bent; Steinicke, Michael; Engsig Sørensen, Karsten: Regulering af konkurrence i EU. 4. udgave, 1. oplag, 2016. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Internetsider:

Generelle kilder:

- <http://www.bertelrasmussen.dk/index.php/da/nyheder/europas-klubber-har-75-mia.-kr.-i-gaeld/>
- <http://www.spiegel.de/international/europe/manchester-city-s-new-owners-the-sheikhs-take-on-the-oligarchs-in-british-football-a-577956.html>
- <http://www.uefa.org/protecting-the-game/club-licensing-and-financial-fair-play/>

- <http://www.playthegame.org/news/news-articles/2014/is-financial-fair-play-in-european-football-any-good/>
- <http://www.cityam.com/227191/aviva-premiership-rugby-salary-cap-to-rise-to-7m-but-still-trails-frances-top-14>
- <http://www.businessinsider.com/nfl-sports-chart-of-the-day-history-nfl-salary-cap-2011-7?IR=T>
- <http://www.fifa.com/associations/index.html>
- <http://www.uefa.org/about-uefa/index.html>
- <http://www.uefa.com/community/news/newsid=2064391.html>
- <http://www.draftday.dk/salary-cap/>
- <http://www.asser.nl/SportsLaw/Blog/post/the-brussels-court-judgment-on-financial-fair-play-a-futile-attempt-to-pull-off-a-bosman-by-ben-van-rompuy>
- http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/ombudsman/index_da.htm
- <http://www.uefa.org/protecting-the-game/club-licensing-and-financial-fair-play/news/newsid=2067210.html>
- <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=49878&pageIndex=0&doclang=D&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=946544>
- <http://www.nfl.com/news/story/0ap3000000639226/article/nfl-salary-cap-set-at-15527-million-for-2016>
- <http://www.uefa.com/uefachampionsleague/news/newsid=2146867.html>
- <http://www.uefa.com/uefaeuropaleague/news/newsid=2146866.html>
- <http://www.jus.umu.se/om-institutionen/personal/?uid=jonlim97&guiseId=256533&orgId=1b307d5dfa9d2c420918a0e8ea33282100d56921&name=Johan%20Lindholm#>
- <http://videnskab.dk/kultur-samfund/sportsokonomi-vinderen-tager-det-hele>
- <http://uk.businessinsider.com/chinese-clubs-buying-soccer-players-2016-2?r=US&IR=T>
- <http://bleacherreport.com/articles/1665623-how-does-the-salary-cap-work-in-the-nfl#>
- <http://www.sbnation.com/nfl/2016/2/27/11081680/nfl-salary-cap-2016-million-projection>
- <http://www.nfl.com/news/story/0ap3000000477509/article/nfl-details-free-agency-with-qa>
- <http://operations.nfl.com/the-players/the-nfl-draft/the-rules-of-the-draft/>
- <http://videnskab.dk/kultur-samfund/sportsokonomiens-svaere-vej>

Ovenstående kilder blev sidst besøgt d. 10. maj 2016.

Artikler og andre udgivelser:

- Infantino, Gianni: Meca-Medina: A step backwards for the European Sports Model and the Specificity of Sport? 2006:
http://www.uefa.org/MultimediaFiles/Download/uefa/KeyTopics/480391_DOWNLOAD.pdf
- Resume af Gianni Infantinos artikel: Meca-Medina: A step backwards for the European Sports Model and the Specificity of Sport?:
http://www.uefa.org/MultimediaFiles/Download/uefa/KeyTopics/480401_DOWNLOAD.pdf
- Lindholm, Johan: The Problem With Salary Caps Under European Union Law: The Case Against Financial Fair Play, 2011. Texas Review of Entertainment & Sports Law, vol. 12, no. 2:
https://www.academia.edu/1051691/The_Problem_with_Salary_Caps_under_European_Union_Law_The_Case_Against_Financial_Fair_Play
- Sass, Markus: Long-term Competitive Balance under UEFA Financial Fair Play Regulations, 2012, Universität Magdeburg, Faculty of Economics and Management. Working Paper no. 5:
http://www.fww.ovgu.de/fww_media/femm/femm_2012/2012_05.pdf
- Vöpel, Henning: Is Financial Fair Play Really Justified? An Economic and Legal Assessment of UEFA's Financial Fair Play Rules. Hamburgisches WeltWirtschaftsinstitut (HWWI), 2013. Paper nr. 79:
http://www.hwwi.org/uploads/tx_wilpubdb/HWWI_Policy_Paper_79.pdf
- Bachelorprojekt, skrevet af: Chouhaiber, Kammal og El-Ali, Rabir: Exitbeskatning. CBS, HA(Jur.), d. 27. maj 2014.

Ovenstående kilder blev sidst besøgt d. 11. maj 2016.

FFP regelsættene:

- FFP regelsættet – 2015 udgaven:
http://www.uefa.org/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/02/26/77/91/2267791_DOWNLOAD.pdf
- FFP regelsættet – 2012 udgaven:
http://www.uefa.org/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/01/80/54/10/1805410_DOWNLOAD.pdf
- FFP regelsættet – 2010 udgaven:
http://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/01/50/09/12/1500912_DOWNLOAD.pdf

Ovenstående kilder blev sidst besøgt d. 9. maj 2016.

Unionsdomstolens afgørelser:

- C-415/93: *Bosman*, af 15. december 1995:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:61993CJ0415&from=EN>
- C-299/15: *Daniele Striani*, af 16. juli 2015: Den fransksprogede kendelse:
<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=166101&pageIndex=0&doclang=FR&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=627703>
- C-519/04: *Meca-Medina*, af 18. juli 2006:
<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=57022&pageIndex=0&doclang=DA&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1445743>
- T-313/02: *Meca-Medina*, af 30. september 2004:
<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=49538&pageIndex=0&doclang=DA&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1451254>

Ovenstående kilder blev sidst besøgt d. 2. maj 2016.

Øvrige EU-kilder

- Rådets Forordning (EF) – NR. 1/2003, af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003R0001&from=EN>
- Dokument: Kommissionens afslag – Sag AT.40105, af 24. oktober 2014:
http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40105/40105_220_6.pdf
- Anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Bruxelles' Domstolen, af 19. juni 2015:
<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=166191&pageIndex=0&doclang=DA&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=959593>
- Den Europæiske Ombudsmands afgørelse af Strianis klage over Kommissionen (Sag: 2086/2014/EIS) af 30. november 2015:
<http://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/61468/html.bookmark>
- Kommissionens beslutning af 27. oktober 1992, om salg af pakkerejser i forbindelse med verdensmesterskaberne i fodbold i 1990:
<https://publications.europa.eu/da/publication-detail/-/publication/3a99e57a-61c8-417d-971e-8fff0d99a7ac/language-da>

- Kommissionens beslutning af 23. juli 2003, om fælles salg af kommercielle rettigheder til UEFA Champions League:
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003D0778:EN:HTML>
- Bagatelmeddelelsen – 2014:
[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0830\(01\)&from=DA](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0830(01)&from=DA)
- Kommissionens Hvidbog om idræt, af 11. juli 2007:
http://ec.europa.eu/danmark/documents/alle_emner/information/070711_sport-4.pdf
- Bilag 2 til Kommissionens Hvidbog om idræt, af 11. juli 2007:
http://ec.europa.eu/danmark/documents/alle_emner/information/070711_sport-6.pdf
- Retningslinjer vedrørende anvendelse af TEUF Art. 101, stk. 3:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=URISERV:l26114&from=DA&isLegisum=true>

Ovenstående kilder blev sidst besøgt d. 5. maj 2016.